

Nederlants treur-spel

Jan Sijwertsz Kolm

bron

Jan Sijwertsz Kolm, *Nederlants treur-spel*. Paulus van Ravesteyn, Amsterdam 1616

Zie voor verantwoording: https://www.dbnl.org/tekst/kolm001nede01_01/colofon.php

Let op: werken die korter dan 140 jaar geleden verschenen zijn, kunnen auteursrechtelijk beschermd zijn.

**Aen d'Edelen, Achtbaren Raedt, Vooghdn ende Vaderlijcke
Bescherm-heers der vry Vereenichde Provinciën, als oock aen alle
Recht-lustende-Lievers der Wel-ghewenste stant des Vaderlants.**

TE recht noodige Waerdigheden werdt V.E. opgeoffert dit mijn ghedenck en Tijt-spiegel-Treur-spel, om d'Achtbare Gods ampten der wereltlijcke Regeringe te quyten, Godes Eer en rechtsvordring na tuyghen der Conscientie, op de Waegh-schael te wederweerdigen voor den troon der genaden, werckende voor vele eeuwen heyligh en gevreest, waer den algevenden Godt V.E. toe verstarcke, met wyse Voorsichticheyt en Eendrachtige grootmaking, tot behout der swaer en duyveroverde Schatten: Offere dies dit mijn leer-lustent *Nederlants Treurspel* en anvanck der *Belgicaensche* beroerten, onder V.E. te sweven aen't Altaer van Christlijcke en ghetrouwe vasthoudinge, der rechte waerheyt, als oock verhoope de toegeneychde gunste der recht-lievende Vaderlantsche Voorstandren aenghelijfde te ghenieten. Wenshende V.E. d'Almachtige V voede met waere voorspoedinge, dees gevaerlijcke tijts heylich te bewaren 'tnoodigh verbont der wel bedeelde erfschatten, 'tghene V.E. wenschet u hartgunstige en dienstwillige vrient

Ian Siewersz. Kolm.

Tot de Lant-lievende en Konst-beminnende Lesers der Nederlandtse Vryheyt.

MEt recht ben ic schreumich, beminde Lesers, dit mijn Lust-gierge oeffen-Rijm, op so hooghen materie aenghevangen V.L. in't licht te doen verschijnen: eensdeels vreesende deur mijn onbegaefde hant, de Lof-ruchtige Fama van soo cloecken Schryver van Meteren yets vercort soude (na haestich versuym) beganghen te hebben, of al te cleyn den staet der meer-waerdige Princen, na mijn duytsse studie afgeroemt te zijn. Doch overschrede de schrick, deurt verhoop der toegeneychde Dichters, en recht-red'lijcke welduyding mijns vertoochde yver ten goede op te nemen; 'tgene ick V.L. op offere Bataefsche Lant-lievers, en Erfvooghden der Vaderlijcke bescherminge, voor waerschouw en tot na-dencken in dees gevaerlijcke, woeste, twistlijcke tijt, oogmerck nemende op d'eerste siel-grondige rechte prickel der volcomen Waerheyt, steygrende tegen 'tgrouwlijckst ghewelt en helsche verformingh der beloft-vergheten-trouw van't Hof van Bourgoingen. Neemt aen in't corte dit mijn gestelt werck, 't gheen u tooneelijck verscheen op de Witte Lavendel Camer, 't AMSTERDAM. In Mayo 1616.

Bedancke alle Met-broederen, die't met vernoegh ghelust heeft t'aenschouwen, ende Haer die't speel-wijs met arbeyt en versuym liefd dreef tot de levende Acte, kunstigh te herstellen, van d'welck ic my aenbiede in alle dienst en eer te vergelden.

Bemint de Waerheyt.

Sonnet.

*IS t'out Poetisch Heyr waerdich der eeren crooningh?
D'in welghecierde stijl, onnut fabels gheral
Hun nacomers lieten t'eenen ghedenck: Wat sal
Waerheys beminnend Helt dan erven voor belooningh?
Schoon bitsich Soijl en Moom bassen t'zijner behooningh,
Hy toont u Leser hoe t'vry Nederlantsche dal
Met Tyrannij, beswaert hoe d'Adel quam ten val,
Door Albaens bloedich wreet, belastet van den Coningh:
Hier aen is noodich dan gheschakelde ghedacht,
Ghy niet door inlandts twist Gods straffend hant verwacht
Soo aen de Scepter noch van Madril mocht vervallen,
Los van de waerde naem van vrije republijck
Int vry vereenicht Lant, tot slaven van het rijck
Wiens wreede Donder schrick u t'saem sou overbrallen.*

Verkiest het goede.

Sonnet.

*DE welbedreven hant die rontom den Altaer
Van d'opgheofferd' *Ipigenia* hadt gheschildert
Ulissem heel bedroeft, *Aiacem* als verwildert.
Menalum schreyende, *Calchanta* vol beswaer,
En *Agamemmons* Hooft bewonde om 't ghevaer.
Heeft de aenschouwers al doen in haer tranen swemmen
Die zy door meghedoogh niet en costen betemmen,
Want hier door wert't verderf van *Troyen* openbaer.
Treet naer verbonden volck, bereyt u tot het schreijen
Siende in desen Boeck u aldereerst bestrijen.
Orangen neemt de vlucht, *Duck D'alba* comt int landt
Egmont den doot besuurt, en *Hoorn* die moet sterven
Onse Voor-ouders al herwaert en derwaert swerven,
Van d'eerste ons *Poeet* behoudt de overhant.*

Non omnia possimus omnes.

Sonnet.

*Midts ghy't voorleen vernieuwt so pront,
Sy u met re'en dit Dicht gheiont.*

R U S T Lievers die't welvaer des *Vaderlants* betracht,
Merckt hier werdt klaer ghetuyght 't afbeeldt ons eeuws voorleden,
Hoe vryheyts Burgh met grim onrecht'lijck is bestreden,
Door't al te streng *Placcaet* en wreede bloetdorsts macht;

Dies't veel vertrou, heeft veel van lijf en goet verkracht:
G lijk als d'*Orangiens Prinsch* hun wel voorseyt met reden,
Wiens wantrou kloeck beleydt 't gherucht noch kondigh heden,
Mits uyt die *Stam* door 't sweert 'tlant is in vreed gebracht

Dus *Cranst* den *Merkurist*, die met kunstrijcke woorden
Sulckx voordraegt, waer in elck te Spieg'len sich behoorden
Om recht 't voorsegh des tijds graegh ivrigh te verstaen

G'lijck *Sorgers* van 'tghemeen uyt herts tocht met *Orangien*
Achten gevley noch goet, noch oock geweld van *Spangien*,
Maer't opper Heyl voor al't geen nimmer sal vergaen.

Wie faelt mach keeren.

Sonnet.

LAnt lievers leest en siet dit Treurspel, hoe dees Graven
Mosten doort Spaens geveyens 'tbloedich Tonneel betreen.
Heyl sy den *Batavier*, die met zijn rijke reen
Ons wattrich weer vervarst, en drooch verstopte haven
Lust gierich was verweckt in dees Cronijck te slaven.
Tot nu van achterdocht, toesicht voor't alghemeen,
Schout haer bespoorde wech, ofter schoon vaeylich scheen,
Soo wert ghy niet begift, met onverdiende gaven.
Sluymen u ooghen toe; op offert dan u hart
Den *Thuy*n die vanden *Leeuw*, staedich bewandelt wert
Int waecken, dat geen leedt ons schaed'lijck mocht geschieden
Wel vry *Batavia*, aenmerckt nu eens hoe vart
U 't loock ontvloden is, en *Hollant* willich tart
Den stijf besmeden *Mars*, haer spits vernuft te bieden.

Rijckdom baert Sonde.

Lof-dicht Over Ian Siewertszen Kolms Vertoonde Spel der Nederlandtsche Beroerten.

COmt *Musen drymael dry*, croont toch al met Laurieren
Dees soete Rymers werck, die soo Const-rijckich heeft
Opt aerts tooneel vertoont, de Claechreen en manieren
Van *Princen* eel en vroom, hoe datse zijn ghesneeft.
Want hy't so levent stelt, en toont voor elcx aenschouwen,
Door zijn soet vloeyent dicht beweeght oock yder daer,
En schenckt door d'Eelen druck met op merck, tot onthouwen,
Nevent speelwijs vertoont, in eyghenschap of waer
Lavender waer's nu 'tloon? die toont *Vyt s'Levens Ionste*
Aen u groot maeck tot stant, door d'afbeelden beleeft,
In meenich heerlijk werck der Reden-rijcke Conste,
En over groot vernuft 't gheen u *Minerva* gheeft.
Gaet heen en vaert soo voort: laet uwen gheest toch steyg'ren
Door faem ten trots des nijts, stelt u doen nu ten toon
G'lijck ghy o *Meeter* doet, *Homerus* sal d'eer niet weygh'ren
Te stellen op u hoofd, een *Mirtes* Lauwer Croon.

Elck raept wat.

Eerdicht
Over 't Lof-herstellinghe, Spiel-wijs der Nederlantsche Troublen.
Sonnet.

*TE weynich of te veel sietmen de Rijmers schrijven,
Te weynich waer uyt t'volck, en t'Lants waerschouwingh wist,
Te veel t'geen gajle leucht, in s'werrelts lust doet stijven
Waer door men t'naeste pat, tot Godt te comen mist.*

*Dus Ionck en grijse le'en, laet ons dan vlijtich wenden
Te lesen in dit Bocck, waer datmen ons voorstelt
De groote straffen Godts, die't Neerlant deerlijck schenden
En siet hoe onsen God s'Spaensch wreetheyt heeft ghevelt.*

*Lofwaerdich zijt ghy dan op Helicon te blijven
Ian Siewerts Colm Soon, waer u den Lauwer ciert
Der konst Goddinnen al, die deur eer Ionstich drijven
Mijn vriend, u Croonen t'hooft, die soo vroom Bataviert.*

*Siet Mome die door Nijt gheraecht Zijnde ten ende
En door valsch tonghen list, Mercuri deet ghewelt
Bemint de waerheys Cunst, soo sal u Gode sende
Rust, Liefd baert Eendracht, twelck ons tot betrouwen stelt.*

Liefd baert Eendracht.

Argument.

WY wensche den Lust-gierighe en Const-vordrighe toehoorden veel heyls, die met rijpe verstanden u geliefd hebt te verledigen, dit Nederlants treurspel met toegheneychde ooren, en noodigh herkauwende swaerwichtige sinnen, hier op't tooneel levendewijs u.l. te sien voorbeelden, by vele levende persoonen beleeft, die deur swaerheydt en Siel-strijdinghe comren dus ver aent lant ghecomen zijn, en vrye tijdt van weelden. Waert tijdt t'herdencken; als d'inhout ons spels verhandelt, doen ter tijdt de ghemeene Edelen ondert cruys, ende regeringhe des Conincks *Philippi* willende alhier *d'Inquisitie* bevesten met onlijd'lijcke bloet-Placcaten, aen den Hove van Brussel.

Op welcke swaerwichtighe, aenghedreven Siel-sorghen, parst der ghemeene Edelen uyt gherechte ijver des gheests, en aenghedronghen wel ghelaten veur den Throon des Hemels, houden op alsulcke onmenschlijcke en noyt ghehoorde gruwlen eenighe vergaedinghen, tot bystandt, troost 'en hulpe der moedeloose en slaefsche Borgerije ondert Cruys ghepijnicht.

Dus als Vaders der consciencien, Mombars en erfvoochden des Vaderlants voordragende, op bestemde consultatien alsulcke tijts-noodige en denc-waerde lasten, met rechte liefd en toegeneychde hope ten besten zijn Majesteyt 't opcomen voorspelden, tot een spae berou, laster en schade aent huys van *Bourgoingien*, deur uytghemaecte Ambassaten, besloten brieven, als Requesten, by 't welck met een recht deurviert ghemoet strevende teghen d'onbesuysde reedloose stormen huns bloetdorstigh ghewelt, met alle bequame middel, en rijpe versachtinghen daer teghen voorghespeelt opt tooneel van seeckere proffecijen, den rol van weeclaegh en gheestloose verdruckinghe, eyndelingh soo aent uysterst gheport heeft u hooghloflijcker memorien, in verscheyden ghedeelten doen deelen en verandert, als u onversiens den Spaenschen Dwinghlandt met machtigh Heyr en staet comt bespringhen, *d'Inquisitie* te bevesten, en Neerlandt, helaes! 't overschaduwten met de grouwelijckste nevel des tyrannijs, als u Prinslijck Vaderlijck ghemoet veur Godes eer en welstandt der Provincien, ten quaetsten veur de Croone gescholden waert, als ontrouwe Vassalen, oproeyders, en hoofd der rebellen, op welck aent uysterst de scheydingh gheschiet, 't geen de blijvers hanghende nae de hoogheydt doet een jammerlijcke truer-eynd beerven, welcks laetste dach en sterf-uur nu op den Pincxter-avondt verjaert, te weten, van den *Grave* van EGMONT en HOORN, beticht voor s'Conincks vyanden, in zijnen name aenghetast, ghevangen en ter doot veroordeelt. D'overghebleven ontvluchte Staet, vergadrende in een meerder opghetoghen brant, deur d'onvergheten moort daer WELDELMO *Prince* van *Oraingien*, ons ghetrouwer over-Heer gestelt, be-

vest en vercoren wert, Overste Velt-heer tegent ghewelt van Spaingien, op welke by een comst en rijpe resolutie, tot troost en hart-makingh verschijnt den grijsen T Y T , die uyt crachtighe voorsegginghe en Godlijcke geheymnisse, beelswijs voorspelt de swaerlastige sribbel-weghen, die ten goeden 't Nederlandt weervaren, becomen en tot een groote *Monarchie*, weggen huns rijcke, Vryheden ghestelt heeft.

Hier meed eyndicht ons voorghenomen treurspel, duydende nae den gheliefden toehoorder 't opmerck bevolen wert, na de reden een bescheyden oordeel te stellen, opt noodich vertoogh der verleden duyrgecochte Vryheyt, in sware bestrijden, tochten, aenslaghen na veertich jaren, dus in vry ghekendt verdragh aenghesocht, uws wreetste, soo ghedweegh, ontsien, verdragen zijt nae de wille Godes met een *Gult-Bestant*, behoort in spieghel, dat wy nu sorghloose en laster-lichte volcken, deur pracht en hovaerd' met den *Icarus* te nae de Sonne der gherechticheydt, in glorie en Hemelsche heerlijkheyt schier uyt tarten en braveren, waerdich 't noodigh herdenck, de ghenade soo lichtlijck niet te versuymen, deurt waen-wijs en roemsuchtigh vernuft, versturven en vergheten van d'oude rechte Godtsalighe ijver, inde tijdt der Babelsche ghevanckenisse met groot perijckel van leven: Waer wel te wenschen ons wijt berucht vereenicht landt alsulcke eerste, noodighe, rechts lustende ijver mede swangher te zijn, op't herkennen ons verdorven versuymlijcke lichte en weeldighe stappen, vervreemt by nae vande ware Godsdiensten en wel bevljite segen, erfrijcke Siel-rusten.

Hier me wenschende de vergaerde veel Heyls en bequaem gehoor, dat ons mocht vergunt worden gherechte liefde tot de conste, en Vaderlijcke beweginghe, op ons voorghenomen materie. Waer op dees Regel slaet:

Siet vry B A T A V I Volck opt swaer verover't Pant,
Blijft trou geschaeckelt, voor Gods eer en 'tVaderlant.

**Op de Rymery Vanden wel Sin-Rijcken Poet Ian Siewertsz. Kolm,
gestelt uyt de prose van Emanuel van Meteren.**

'T Ghedacht en ooghen bey, die strijden teghen een
Overt *Batavis* spel, dat wijsheyt heeft ghegheven
Int *Hooft* van desen *Helt*, met hulp zijn eyghen leen:
Want t'ghene hy verthoont is siendent self naer t'leven.

Merckt, leest ghy dit o jeucht! ghy Grijs hier wort vervarst
Door *Kolms* sin soeten rijm; t'oude gedenck in clærheyt
Jae weechs baen tot des vry, doch eerst te hart beparst,
Die tot ruste des slans, *Beminden* vast de *Waerheyt*.

Hier is een *Parma Vrou*, met haer gheswooren raet,
Daer protesteren d'Eel, teghens *bloed'ge* Placaten
Oock weygringh huns versoeckx, men vindt *Pasquil* op straet
Nassou en veel ghemeen, gaen goedt en Landt verlaten.

Duck-dalf uyt *Spaengien* comt, ha eyghen *Neroos* vaer!
Toont *Parma Coninckx* last, o gruwel boos bedreven
Voor dienst des *Welstandts* trou, t'ghedenckt doet rijsen t'haer
Daer *Egmont* en *Hoorn* beyt, ghenomen wordt het leven.

Tijds loop verthoont hem mee, die *Propheci* brengt voort
Gheschiet door Gods regeer, met teyckeningh der handen.
En weckt d'*Orangen* stam, dat waer hier in bekoort
Soo wy nu zijn ghekent voor eyghen *Vrye Landen*

O *Siwersoon* sou ick u wijs beleyts verhael
Peghelen 't aldernaust, voorwaer ick ginck my stellen
Teghen onmoghelijckx doen, jae teghen kennis schael
Of aen den Hemels krieck de Starren te gaen tellen.

Prose-schrijvers ey siet, besonder gy o *Meter*,
Hoe des trou *Batavier* u reden gaet verlijcken
Beminders van prompt *duyts*, ende zijt des gheen vergheter
Die op *Pernassi Bergh*, ons *tael* gaet staech verrijcken

Ghy *Susters neghen* ras, set op het hoofd een Croon,
Hem die *Uyt Sleuens Ionst*, Neerlants staet stelt te voeren.
En *Fama* loopt ende vlieght, ja maeck hem tot een loon
Soo dat men in dit *Rondt*, van dees *Poeet* mach hooren.

G. Martens. k'Betrou in een.

Personagien.

BELGICA.
Grave van EGMONT.
Grave van HOOGHSTRATEN.
Graef LODEWYCK van Nassouwen.
Vals HYPOCRISIE.
Bloettdorstich GHEWELT.
MEEST ELCK EEN met zijn Vrouwe.
Prince van ORAENGIEN.
Grave van HOORN.
Heer van BARLEYMONT.
Grave van MEGEN.
Madame de PARMA.
Heer HEYNDRICK van BREDEROODE.
Heer GYSBERT van BATENBVRCH.
Grave van CVYLENBVRCH.
d'OUDE.
Oproerighe GHEMEENT.
LANTMAN.
SABYNA van BEYEREN.
Heer DIRCK van BATENBURCH.
D'UCK D'ALBA.
Den TYDT.

Balade.

DUyt my onwaardigh toe geen Krans van Lauwerieren:
Den Guygaert sit en grimt ter zyden, achter 'tgeen
Ick uyt een Leer-giers aert u offre BATAVIEREN
Veurt noodighst na Reen-wensch, niet beters kost besteen,
Siet vry BATAVI Volck op't spaerwaerd overleen,
Waer in mijn teere Pen lusts-yver dreef te grasen,
Druckt in met aendacht dyner Zielen vol geweent
Op't waen versuymt. O wilt u aen den HEYLANT asen
Wiens milde Ader vloeyt. Laet Nijt en Mome rasen.

Bemint de VVaerheyt.

Spels begin, d'eerste Handelingh.

BELGICA.

Sittende boven op een Throon met de ghemeene Edelen om haer.

KRioelich volck, wat port u moets gestegen parssen,
My voorbood op de schaeu van swaert en harrenassen?
Sinckt goude Sonne, sinckt achter de heuvlen neer;
Sendt middel Hemel tot mijn Conincklijcke eer.
Verhoopte Heyl'ghe tocht, der soetste waterbeecken,
Godlijcke Voedtster, noyt ghy nijdich liet ontbreecken
V voedent-rijcke speen: Sit vast int hoogh ghewelff
Ghy onbesadicht g'luck, dat nauwernoot u selff
Sult queecken als daer lust uws aenpart leyt begraven:
Te selden Staets volnoecht, bevrijt voldiende slaven:
Is dus u borst beheert, van liefdens vlam ontbloot?
Van sightelicke klaert, en van medooghen doot?
Is dus de dolle schricks toelaet op varsse beenen?
Dat sonder keer noch recht comt springhen voor de scheenen?
Is dus 't balstuerich volck op't hooght der woeste loop,
'T geent even staet, oft raect te pletter over hoop?
Ghy die dryvoudich oyt, Beheerders vande teughel,
Vant voorwijs werelts staet voert op u goude vleughel,
Wijdtruchtich om end' om, vast hevich swiert en keert;
Siet herwaerts, siet die oyt dienstbarich heeft gheeert
Als minst des huysghenoots O Slottvrou aller deughden,
En u Staetsdochter lot voor wyle 't deel bevreughden
In heylgiers rust, begift, met volghewenschte pracht,
Van Steden Volck-rijck groot berucht aent eel gheslacht,
De braefste aenghelijft Stadthouders en bewaerders:
Des vrijheyts Palm-ghetopt te peerlen trou vergaerders,
Wijckt nu niet vlogghe starckt afgunstich onverdult;
Alst loover Dal ghesticht op *Phillippo* ghehult:
En bout dees *Phenix* doet ghevreesde Frans-landt swichten,
Van't welck de Grijsser sal op *D'antipoden* lichten
Volruchtich Hemel hooch: Soo waerdich *Belgi* schadt
Verlaetse nu gheensints: het onghestadich radt.
Walcht tegen 'troer beloop van out ghesworen Staten.
Op Momber vreemt onthael afgunstich en verlaten:
Ghy wout o lichte waen, te kleyn verwaerdicht alt
voor liefd' soo rustloos spoocht de bitterheen vergalt,
My droeve Maecht te leen, rampsalich gantsch onmachtich,
By d'

Aenheft de leyde stem ten Hemel, oft vervil
 T'erkennen schult, onloon van dees u quaden wil,
 In langher handt ghevoert onlijd'lijck moet verdraghen,
 V naeberclaech bloethof by last nieu aengheslaghen
 Ten hoof uyt *Valedolit* beseghelt, voorghestelt
 Een gruwelijck *Placcaet* t'invoeren met ghewelt,
 Welcks voortganck sal des Rijcks gepuynde weggen banen,
 Dorr' neringhloos, en welt een droeve dal der tranen.
 Ay Hem'len wijsheys Godt ghy allervorsten Vorst,
 Monarch op't hoogst ghestoelt 't hart dat rechtvaerdich torst,
 Ghedwonghen sich verneert voor 't heerssen der Tyrannen,
 Als in *Pharonis* Juck gheketent en ghespannen
 Stelt nae eer Vrijer doen dees maecht voor hoep en heyl,
 Los in ghenoech der dienst, huns levens offer veyl:
 Breeckt eens t'*Maraens* verkeert onvorderlijcke banden,
 Sielstricken tot verderf, dees welbedeelde Landen,
 Van welck mijn name stijght, beseghelt vast gekent,
 En swemmet deur de locht tot aen des werelts endt:
 Daer by ghedreycht in hoop, ick stel de waere hoeders,
 En Vaderlijcke schaer, als rust bewaerde, spoeders
 Van wets ghekiste schat doch nimmer werdt verdooft
 Deurt strengh gewilt verargh, dat vreesich over 'thoof,
 Dit ongherust ghemoet met jamren heeft ontsteecken,
 En swaerlijck haets onteert deur geesteloose leecken
 Stel des, t'anstaend' soo hoogh een Vooghtschap tot versoen,
 Oft tot ghemeen bereyck, noch liefdich was om doen.
 Mijn Coninck siet eens op u meest ghevoede schaden,
 Als ghy onheylsaem drinckt by u verkeerde Raeden.
 En parst, en tercht, en woedt, u onder Seege schaer
 En bouwt u selfs te proy. Een *Nimroths* hoochte naer
 Hier by opt ernstigh bien van u gheeende monden
 Erf-vooghden, van dees maecht, helaes die wert bevonden
 Met haer gesusters staet Omheynt dus al te wis.
 Int gruwlijck woest des tijdts, en strijdsche wildernis
 Haelt weder op de tack de *Laura* van u vryheyt
 Dus onder voet gheplet, u voorverweende blyheyt
 Waer op mijn droeve handt de leyde reen beschreef
 Aent Vaderlijck ghetal, dat tot melijden dreef
 De eens ghewilde vlijt vant Princelijck vergaren
 Des Hemels heyligh licht, belicht dees waerde scharen

D'eerste Handelingh.

Grave van EGMONT comende uyt den raet.

PRovinciale Maecht Goddin die wijt gheleert,
Teghen *Europas* glants u wondren Eclipseert,
Sult nu alst Gout deur t'vier ghewraeckt werden ter proeven:
Heeft u tijt niet ghenoech ghestribbelt sout behoeven
Tot dijn groot maekingh? neent, want daeghlijckx wert gheplant,
De neeringhloose stam in u weltierich Lant
Int Spaensche morghen Sap, ghevoestert hier doen enten
By t'geesteloos besluyt int bloeyen heurder lenten,
Wiens smaeckelijcke beet van d'eerste vrucht gheeelt
Ons hoogher Keyser werdt gheschoncken door de weeldt:
De karle gaf ghemant t'hart ware lust te erven,
Dees doemelijcke geur becracht deet levent sterven:
Alst u doorvrolijckt met de dolle moet veraest,
Waer uyt dit Nederlandt soo onghemeten raest.
V wils, gheweldich erf, ghebiet selfs en vermetel,
Te nutten t'woest gheplant, wiens daeden onverghetel
Hy ons tot heerlijk licht sijns naems so gunstich biet,
En liefd tot fleur des lants: geen *Inquisitie* niet.
O neent ghepomte Prins, by u vermaerde drijvers,
Die maect dus d'eyghen vreemt, en zijn wy staege blijvers
Daer trou is gantsch ontbloot? Alst aenghestorven rijk,
En zijn voor ouden dienst, noch graven op den dijck.
Vergeet mijn Coninck dees bewesen groote daden?
En sal bewiste deughd, t'Spaensch Godloos nest verraden?
Hier stellend' in de vlam tot roof huns harts vergalt,
Knielt voor u hels Santtin van duysterley ghestalt:
Ghy schrickeloose Siels, en Cancker deser Landen!
En pest des waere vreesds, verderfs oorsaeck, der schanden
Ghedeelde deel! t'geen dus wert over hals door dwanck,
t'Borgoensch ghewelt tot dienst, Slaefs vreemt u daghen lanck
Vergheten 't hoogh belooft, vervreemt van liefdens teecken
Wilmoets versuymt gheparst en alst, schijn-jonstigh smeecken
Der Princen waensucht door't ghehitste gheestloos raen
Volmacht bijt wreet placcaet (wil) ist met ons ghedaen.

Gesuckelt *Belgi* volck, vol strijts en nijts omringelt
Van buyr-vyanden oyt soo strengelijck besinghelt,
Als eer de *Fransche* Croon u vette groene wey

A ij v

Met list kreech binnen t'woort dat onder vreuchden rey
Van houwlijck, doen u was een Heere en behoeder
Roomsch Keyser *Maxm'liaen*: Daer naer tijt maeckt dy vroeder
Versekert, als tot *Gent* de bitse Vlamingh vat
Heur vorst, en vast'lijck doen, bewaren in de Stadt,
Beschuldicht van 't onrecht, huns vrijheys te verdelghen
Der Staten Heerschappij, sijns hooghmoets op te swelghen,
Invoert uytheemsche tot slants Gouverneuren aen:
Als nu, het selfd' en sal t'lant nimmer wel vergaen.
Wel heeft u oyt ghelust, waer naer rechts Princen dorsten,
Met voorsicht t'rijck gekust onder de vierge Vorsten
Van outs Borgongien, *Philips* de stoute voor de eerst,
Als Geldre u bestreet, en *Englant* heeft beheerst:
V buyten haef die veil de rijcken deelt int stroomen.
Versnorchte Bataviers, van outs gheachte vroomen,
In daden wonder by hun Princens rechte saeck
Veel meerder soo hy wou verschalcken, t'zijner wraeck
V veel gheleden last, bevonden wy verscheyden
Deur trouweloose ernst, en s'Prins onsekerheyden,
Maeckt u ontroerich, selfs toesiende voort te nae
Voor rijck, voor vrou en kint, dees eygendom soo drae
Wy die voorsorghers zijn, versochten t'wreet te soeten
Tot s'Conincks best sien sulck ondanckbaer loon ghemoeten.

DAt m'nu s'lants vorsten, voor getrouwe dienst en eer
Met een Godloose clack, onrechtelijck velt ter neer
De vry ghestelde last, als hoeders voor de standen
Ontvooghd soo veel voochdy, en sietse naer de handen.
Sijn by *Carole* tijdt eens gulde staf bestreelt
V vooghdens onderdruck: Int mennem van de weeldt,
Niet alleen, ons ghemeen, maer u de Rijkste gaven?
Int welck helaes ick ducht, de weergalmt heeft begraven
Heur jammerlijcke tongh en naboost op de tij
Die d'rechte helden breeckt een droeve Prophecij,
Veracht en weerloost, ach! diet Hemel tuyght soo hartich
Sach in tijts ouden stant, dat men die wreet en smartich
De necken biet verwaent, en spreecktse bitsich aen
Met grimmen Leeuwen brul, wert by ons vrou verstaen
Ghedronghen nijdich uyt 't bloet van uytheemsche koppen
Om eyndelingh hun graechst in ons ge-erft te soppen
Daer yder vorst, in recht, vry eyghen Heer ghehult
Heerscht, en by dien begift met sachte eeren schult
Van *Vlaendren* de vooghdy *Artoys* neersoete steden
Sijns Majesteyts vereert tot *Gent* by soo veel eeden
Van yder *Prins* in t'zijn de Landen toegheneycht:
Sout konnen, doenlijck zijn hoet ongheluck t'luck dreyght,

A iij r

Te minder mooghlijck dat de Moeder sou verraden
Heur kint, te min een vorst, waer by zijn eyghen schaden
En Adelloos versuym van goet en eer berooft:
Dit blaest ghy Spaensche raet den Coninck nu int hooft
By u verwaent besteck. Als schijnt dat rechte reden
En macht moet machteloos van zijn g'erfde heerlijkheden,
En opghesworen dienst neerdeyssen, jae versmaet
Vant marmer schittrich hof en d'eenicheyt der raet,
Verwisselt deurt beticht, die voor de Landen stellen
Ons waere ziel te pant. *O Cardinael Granvelle!*
O Spaensche Monarchael! wat broutter? wats u sin?
Wat voert ghy eyghen leydts tot naberouwen in:
Nu smeeckt, dan eedloos breeckt ons toeghesworen lucken
En eert, tot dat ghy erft de macht van't onderdrucken
G'looft dat nae dees mijn tijt en d'uwe Coninck sal
Wraecks-tocht, traentochten by een onvermoede val
Vws teghendeel: ghy parst doet *Egmont* voor u spelden
Dees werden naegemort, Verraders en gheen Helden,
Nalevers tuycht op't recht ick leve of ick sterf,
Dat ick door eersucht noch om vaderlijke erf
Te waghen voort ghemeen werdt nimmer naegheweten
Die teghen Croon oft rijck deur ijdelheyt vermeten
Ben opghesteghen noch om brantschat last hoe hoogh:
Alleen uyt loutere liefd', die'ck draghe aent vertooch
Van dees onheyliche pars siend' deur bloets stormen dringhen
S'ooock voorsegh spaensche raet. Soo veel veranderinghen
Wel haest en onvermoet, u schennis, faem, noch lof
O Brussel rechts verkeert groot Hartoochlijke Hof,
Hoe ylich jaecht u Geest in Christen bloet vergieten,
Sijn dit de vruchten van u bloetraet die wy g'nieten,
W't gruwelijckst' placcaet ghesonden en ghestelt?
Soo breeckt des Hemels recht u onmenschlijck ghewelt,
Wt Basiliscus speengheadert dijn harts voeder,
En liefd' zijns Majesteyts, die swoer des rusts behoeder
Vant schoone Brabandt, werdt nu deerelijck versmoort
'tClach der verslaghen, wiens clanck d'hooghen Hemel hoort,
Weckt deur d'aenschouwers inghewortelt u ter wraecken
Veel zielen uyt de brandt die branden aen u staecken:
Laet af O gruwljck huys, soot noch iets doenlijck staet:
Ghy claecht te spae berou alst rouwen is te laet.
Hier op o heylich Vorst, en alderwijse Vader
Ons eenich hulp en troost de enckel goetheyts ader
Ghy kent de vroomen wil ons woorts nu eens int t'feyt
Tot s'lants ghemeene best, dat ront in roeren leyt
Bewaert u knecht tot d'eer vereyschte last beroeren,
Dat wijt ghewilligh voor u Majesteyt volvoeren:

Soo trou in rechte brant, ons Kerck en Coninck by
Tot d'lesten adem tocht, maer endelingh dat wy
Ghedwonghen zijn opt hoogst uws gramschap te versoeten
En by gherechter weet zijn Majesteit ghemoeten.
Ay Adel wie beleeft ons 't oude vrijheits recht
Of wien volvoert dan't stuck als ghy verstorven leght.

GRAVE VAN HOOGSTRATEN.

Hoewel *Granvelle* moest nae Spaengien 't zijnder spijt,
So blijft hy Nederlandt een Cancker van u tijt
Een onuytbluschlick vyer, d'aenvoerder deser quaden.
Eyscht wederom 't ghehoor, in spijt der spaensche Raden:
Siet hoe 't gheemeent rumoert! hoe sorgelijck wort ons staet!
Eer langh raect ons om't stuck vant bloedighe placcaet
De knodse by de wech wy zijn int volcx betichten,
D'oorsaecken, liefdeloos, voor sulcx de saeck te richten,
Ons neemtmen hoeckwijs waer, de clachten zijn te veel
Van haer die vol ghecropt aennockten tot de keel,
De haet schuyft op den *Prins*, ons huysen werden plonder
Van't woeste volc, wie d'winght of setse weder t'onder?
Fy oorblaes! teghen 't rijcx welvaren valsch ghevleyt
De waencoorts tot berou van zijne Majesteit
O voorste moedich *Prins*, *Gaveere*, die dus eenich
De Welfsels zijn te bangh, de suchten zijn hartsteenich
Met uwe hulp verwacht gaen wy ten tweedenmael
Ten Hoof.

EGMONT.

Wat ist? ick siet 't rijck op een punt van stael,
Ballanst dit Godloos rot, ghevoert my niet tot Spaengien
Wat danck uw's velthoofschap, bevont ghy trou *Orangien*?

Graef LODEWYCK Van Nassou.

Den dienst niet min voor God zijn suyvre stoel verwindt.

EGMONT.

Graef *Lodewijck* en ghy *Hooghstraten* men bevindt.
De Landen inde waegh, opsterckt van 's Hemels claeerheit.
Soo nemen wy de last en Vaderlijcke swaerheit
Voor ooghen, wy die recht in 's volckx misnoeghen zijn
Te breecken waer 't ons wil, 'tgeen dat een meerder pijn
Ons ziele druckt, nochtans niet wijders konnen letten.
't Is overlantgh ghesocht by d'opghestelde wetten
Te laten naderhant, te mind'ren dus met een:

Valsch Ipocrisie uyt.

Wy dienen g'lijc verselt, t'saem tot de Prins te treen,
t Is tweede morgen root, verschenen vroomste eelen
Bestemt uyt hooger noot ons Hertoghin te deelen
De rechte klaerheit, so van alle kanten by
Vyt Nederlant den staet gecomen zijn, gaen wy
Hier uyt dees plaets besien Heer *Brederoo* te vinden

A iij r

O Saelge eendracht: Vrou van luttel onderwinden
Hoe is u schoonste rijck 't vry Neerlant nu ontvremt.

VALSCH HYPOCRISIE.

Gaet veynsaerts gaet van kant, 'tis langh ghenoegh gheteemt
Loopt spreecktse hart int lijf, dees nieuwe Geuskens t'samen,
Die haer hoe lanckx hoe meer int *West-vlaend'ren* versamen
Tot *Doornick* ist bekend *t'Antwerpen* gaetmen plat
Vry lesen, preecken, dat noch even voor de stadt:
En wasser onder u o Vorsten gheen verstercken
't Ghetal wies so niet aen, men spracker om gheen kercken;
Wegh 't is al en geluyt, 't is al te wel bewist.
Roomsch Catholijck, hoe langh? tot dat u grove twist
Vytbuldert deur de macht? Dit deet ons Coninck vreesen
En sont een nieuwe raet, die sullent best belesen
Nae wil zijns Majestejt, en 't Heylige verbont
Van *Trenten*, alsoo meed' *Granvelle* wel bevondt
Te blijven by 't geweld. Gaet dan Schijn-lants- Behoeders
Gaet beelde stormers gaet: En was ons dan niet vroeders
Ghebootschapt, die vertreckt uyt d'Raet: noch zijt bewaert
Met voorspraeckschap? Voor haer wiens bitse valsche aert
Wy gheensins zijn geneycht, als neycht op d'*Inquisitie*
En doet haer onderstant rechtveerdighe *Iustitie*.
Heeftmense niet van outs wie vaste banden braecken,
Tot welstant 't *Roomsche* rijck, of om geringer saecken
Doen helpen van een kant? veel beter een in ly',
Als't lant verdorven wort deur valsche kettery.
O Sant Maria! comt u kercke nu bewaren:
V Godtvruchtigh ghesin, ons kloosterkens dienaeren:
Want soomen daeghlijckx siet de Geuserije wast
't Rabbauwen rot vermeert, en deetmense geen last,
Sy souden metter haest ons gantsch en al verdrijven:
Dan 'k hoop 't sal so niet gaen, nae ons Heer Coninckx schrijven
Die wil gehouden wert 't Placcaet wel sterck en strengh.
En isser dan geen raet, ick bent die t'onderbrengh?
Die teghen staet den wil, van mijn Heer Vaders panden
En royen over 't quaet uyt zijn Erf-nederlanden.

Bloetdorstich geweld uyt.

Siet hier comt daer mijn Siel en volle moet op steunt.
Hoe gaetet al met de Rebellen?

BLOEDTDORSTIGH GEWELT.

Dat ghy't u niet en creunt
Domine, en al 'tgheen dat haer *Alteze* seyde
Op d'Adels eerst request, was dat sy nederleyde
De voorder toeslagh, en hulp 't Stael weer inde schee
Maer ondertusschen, soo de ketterijen wee!

A iiij v

Ghesworen vyandt, hiers die al u doen sal maecken
Tot puynen hoop, en al u dartelheden schaecken:
Ghy schuym, ghy licht-gelaen, hae denckt dan by gantsch bloet?
Wat ghy zijt Majesteyt, en Roomsche kercke doet.
Niemant waermen vermoet, blijft stil of by het leven!
'k Heb volle macht, en t'is my inde handt ghegheven,
Dees sotte bollen, Sim, half nesck en lappen leuren:
Ick souse selver met dit kinnebacken scheuren!
Eer sulckx te lijden, datse vorder wassen aen.

VALSCH HYPOCRISIE.

Och soo mijn Heer, och soo.

BLOEDTDORSTICH GEWELDT.

Jae niet een woort van dit vermaen,
Soo langh ick leef sal zijn u alderrechte Vader,
En sterf ick, so beschick ick u een tienmael quader,
Of hy soo bits niet schijnt, voor ooghen dat hy dient
Noch tienwerf slimmer, onderdecksel van heur vriend:
Dan noch geen noot, ic groey in desen handel machtich,
De Gheest is dol, en vol, de leden fris en krachtigh
Heer *Padre* maeckt vry moet ons haen moet Coninck zijn,
Eer lanck niet een ketter levendt

VALSCH HIPOCRYT.

met die mont drincktje wijn
En hoe salt gaen, ons Vrou doet geen Placcaten breecken!

BLOEDTDORSTICH GEWELDT.

Dus ist: 'k hebt menichmael gesien, sy toontse teecken
Van wel heurs eens, aen al dien Geusen *Adel*, hoop
Rabauwen die nochtans bevorderen de koop.
Heeft *Willem van Nassou*. t'*Antwerpen* niet geleden
Vry prekingh? waer uyt, als hun welstandt toegetreden
Die Gouverneur der Stadt gestelt was, werdt ons moe,
Neen Prins, staen wy greeet dit volck te laten toe,
Dat ondert decksel groyt alom in duysent vlecken
Sy souden t'net (al sacht) ons over 'thoofde trecken.
Ghy die devoot van aert als Lam'ren zijt vernoecht,
Moet dese voorstant dien toch nimmer mat gheswoecht
Te selden is versaet, vant ketter bloet. Ghy ouders
Inquisitoren die neemt op u grijse schouders,
De last de sware last, ons Kercke blijft in fleur,
Volght 'sConinckx mandament, dats so te redden deur:
Geeft sachte stilt, int goe, daer by zijt op u hoet // wis,
En spaerter geen, vertreckt, en strijckt een streck die goet // is,
Oyt waerdy my te swack, laet Donder stormen hooren
En d'winghtse onder t'Juck of 'trijcke is verlooren.
Coemt *Domine* volght nae, ick heb de beste leus.

B i r

V. HYPOCRYT.

Och goede vrome harten tot heylicheyt gheboren.

B. GHEWELT.

Mars bloedich inden strijt, by *Venus Amoreus*,
Ons is de volle last, wy sparen niet een Geus.

MEEST ELCK EEN,

Een statelijck Borger met Vrou en kint.

Lost nu benaude stem u banghe borst volcroot,
Dus eensaem varr' ghedwaelt in sware fantasijen
Eens duyster handel, die den geur van Adem stopt
In sorghelijcke sorch, ghemenght vol Tyrannijen.
Recht vlieght het spreekwoort out, dat Heeren-boecken zijn
Te lesen duyster, doch meest op de cleyne ghelden.
Heur moeten wy voldoen, 't bedrieghen valt door schijn:
Wat ongeval can ons gheleerder hier uyt spelden?
Ach! clare Morghen-bruyt, licht op een duyster padt,
Ind' harten spiegel, dat tijds laghe moghe weten
Hoe't hier nu ghelden wil, met Borger, Landt en Stadt
Daer d'eygen wijs *Santin* is op het hoogst gheseten.
Wat mortar sus ten Hoof? wat doet de Princen gaen?
Verslaghen? half ontmant met neergheslaghen hoofden?
'Tis 't strenghe placcaet uyt naem *Philippi* aenghedaen
Aengaende 't stuck o Heer! Die in u naem geloofden.
Willende stout hier wert ghehouden ingheset
De *Inquisitie*, meed 't Concilie van *Trenten*,
G'elijckt blijckt aen onse Vrou de *Parma*, wiens belet
Heurs Bloet-raets neyght te veel, O loos der Malcontenten!
Ghy listich Roomsche Planeet, dry-Croonighe Monarch
Onder wiens Gheestlick wit, als Vreeds baniere trevelt
Een Helsche *Tisiphon*, den loosen over arch,
Maer die in Godt betrouwt ghy noyt tijts glants benevelt.
Vrou Hertoginne keert, door wijsheyt Godes nu
D'ellenden opghehoopt, tot schentsel der ghemeente:
De Princen soecken stilt, tot spraeck wy vallen u
Ootmoedich voor de voet, hout Christ'lijcke vereente?
Van boven s'Hemels top deur dicke wolcken spart
V voorghebaende padt. *O Vrou die zijt t'oneere
So grouwlijck aghemaelt, coemt blixemt deurt ghestart
En slaetter duysenden, die wilmoets dy verneren.

**De waerheyt.*

MEEST ELCK EENS *Vrouwe.*

Ghelijck tot noch het vyer, ziel-yvrich deur Gods kracht
 Gheschoncken is bedeckt, by ons soo hoogh gheacht
 Nu swalmt en stevich smeuckt, al heymlijck onder daecken,
 Van langher handt sal dies de Vlam te grooter maecken,
 Dat onuytbluschlijck wert. Gheloovich kleyne schaer,
 Tot noch in holen, en speloncken, diefwijs naer
 De groote Heylgiers dwanck, op sorghelijcke strijden
 V Werelts hebt ghewaeght, in dees benaude tijden.
 Tijd, sonder rechte tijdt, waert dartzel heerschen graest,
 Dat waerment heerlijkst waent, ist ongheluck op t'naest:
 Gods naem belijdent, zijt soo moedich deur liefd's vlammen,
 En schrickt noch swaert, noch vyer, noch hatelijck vergrammen,
 Noch G'welts balstuerich hoofd, noch d'onbesneden trots
 Der Spaensche, als ghelijft aen de ghenade Godts.

MEEST ELCK EEN.

West-Vlaenderlant, waer corts t'vergaderen ghebeurde
 Hier naer t'*Antwerpia*, een vierendeel mijls veurde
 Onschelijcke stadt, in *Braeck-maent* corts nae dees
 Tot *Doornick*: *Hollant* deur, veel Steden, tijts verwees
 T'uytbarst des Zielens dorst, deur honghers noot doet swarmen
 De Volcken opghehoopt, als ghy gheestlijcke armen
 Deur Heylgiers sorgh en dwanck vant knaghende vergeet,
 En overtuygh benaut van't stenelijck bet weet,
 Tot waerheys kennis, dat u langh had onderbonden,
 T'verborghen Wet-boeck is dan seeckerlijck ghevonden:
 En overmidts elcks Gheest, deur kunt soo noodich vleyt,
 Nae alle dienst uws doens, aen de almachticheyt,
 Die Hemel, Aerd en Zee heur palen heeft ghemetten,
 Die alle harten kent, en heeft van oyt gheweten
 De boosheyt onses aerts, deur sond soo overlaen,
 Dat ons ghenade en gheen recht Heer wert ghedaen.

T'langh voorgheslooten, u claer suyver Hemels woort,
 Als eenghe troost, by nae deur t' *Roomsch* ghebodt versmoort,
 Ontspant heur heerlijk licht, tijds moet wil, gru en plaghen
 Heeft nu uyt 't swaerste nock de droeve Vrou ontslaghen.

Den Adel uyt.

O Heylighe *Waerheyt*, wint // en brenghet ons tijdt te goet
 By *die* u eeuwich *Mint* ,, wt dese teghenspoet.
 Siet hier den Adel, siet het is den Prince selven.

Die zijn Heyl-Setel sticht, daer d'Hemelen verwelven
 Op fijne Goude Vloer, de gheef u soo veel luck,
 O Vorsten! Vaders! Siet op der ghemeenten druck!
 Op d'ingheseten droef, onmenschelijcke swaerheyt,
 Die om t'belijden Gods, gherechte dienst in waerheyt,
 Sijn ballinghen op 't best, oft tijdeloos vergheet,
 En van 't Gods laster-dier, verhonghert d'eerste beet.
 Ontbarmt de tranen die ons droeve *Ouders* storten,

B i j r

Op d'eyghendom, ontvreemt, O Prince! doet vercorten
Dees Bloet-ren, sighteloos, van d'onghemolcken Speen,
En wilt eer ervens d'hevich stricke moet ontleen,
Ghy zijt ons *meest elck een*, de hoep om te vermind'ren
Het slaefsche jock voor ons kleyn naghelaten kind'ren,
Ach Nederlant hoe salt ons enden?

P. van ORANGIEN.

T'weet de Heer.
Ghy smart ons schadelijck, dat, 't swaer ongeval te meer,
V halstarck overijlt, vertrouwt Godt u ellenden
Gherechte klacht, ons nae, die alle harten kenden,
Kent wie voorsorgers zijn van s'lants, ons, en u noot,
Soo *Daniel* int mits der Leeuwen noch ontvloot
Des doodes schrickel punt, soo kan u Godt behouden.

MEEST ELCK EEN.

Maer g'nadich groote Prins! O Maghen en voorouden
Noch corts in lichte Vlam verteert! ist niet gheschiet?

P. van ORANGIEN.

Wie quaet doet, straf ontmoet met lijdsamheyt men siet
Blyendich noch verrijckt de lijder zijt te vreden,
Wy sullen om die saeck noch morghen binnen treden:
Houdt u al stil, sijt sterck in Gode die u mant.

d'Adel in

MEEST ELCK EEN.

Wat temt de volle moet in d'alderhoogste brant?
Welck tempert droeve gheest des ongherechters terghen,
Als Godt? wie machticht int 't versetten d'hoogste berghen?
T'is Godt: wie keert de Vloet van d'onbesuysde plas?
Godt selfs: dees Godt die los van Swaert en Harrenas
De *Belemitsche* knaep trock uyt de harder Vliesen,
Dat door hem *Philistijn* u blixem soudt verliesen,
En d'aldergrootst ghewelt, dat *Israël* ontsagh;
Die Jaerlijcks u verdruckt en maeckten droef gheklagh,
Dien Godt die leeft, en is noch Heere alder Vorsten,
Buyght d'harten grootste heyl die nae ons leven dorsten
En snacken nae het bloet ons kinders al te saem
Als een *Herodes* wreet tot prachtingh van zijn naem.

MEEST ELCK EENS *Vrouwe.*

Tijtghenooten even deelich // siet hoe weelich
Nu den Spaenschen dvingher raest,
In zijn Heers *Pharao* tijden // doet hy lijden
Die hem waeren oyt te eelich // als ghy streelich
Aennamt s'Vaders Heerschappijden,
Was u glorie doen op 't naest.

Hoogh vermetel Gods braveerder // jae onteerder
G'weldich aertsche *Monarchael*,
Die d'hoogh *Chaos*, strengel wonder // acht u onder

B ij v

Nimmermeer weet ongheleerder // maer ghy eerder
Als des *Nijls* Croondragher plonder
Voor des g'rechtheys hoogste sael.

Als deur t'vyer het Gout ter proeve, en't behoeven
Wraeck uyt d'hooghen Hemel crijt
Dat u mindert meer als eyghen // niet woudt toeven
Wilt de ware Godtheyt neyghen,
Eer ghy s'werelts schouspel sijt.

Indies-Moor, en 't deel *Afrijcken* ,, doet ghelijcken
Wilt die gantsche aerde u
O ghedenckt Godt is rechtveerdich // ghy onweerdich
T'gheen u Vader liet onstrijcken // *liefd' moet blijcken*
Denckt dan alst u staet licht aerdich
Soo en soo wast doen, daer nu?

GRAVE van HOORN *alleen*.

Hoe! licht gheveerde Gheest, waent ghy ons Heerschappijen
Te roeyen u tot tuyl, wt, wy tot slavernijen?
O nimmer, mat gheswoeght is voor 't rechtvaerdich recht;
De Ziels verstaelde borst, aen woort en trou ghehecht.
Niet weynich zijn die reen, voor u Princes te deelen
T'saem soo onrecht beticht de voorste uyt de eelen.

Ach rusteloose Eeuw! staegh mort de Geest t'onvreen
Dat ziel-sorgh overtuyght belast en doet besteen
Wt liefd', soo recht, soo waerd, ghemelt ons s'lans onspoeden,
Oproeyders, die deur pars der knaghende ghemoeden
Dien heden onder t'cruys ghedoken zijn te strangh:
O Hartochdom soo stout en heyloos hebt van langh
Vws bloetraets wil volaest met woede dreyghementen,
Wt spaensch *Inquisiteurs*, als t'Hof van alle Tenten
Gods heerlijk huys beweeght hier boven d'Hemel hoogh,
Die staet van herten kent, eens met ghenadich oogh
Groot Coninck aenneemt zijn verdruckte *Hebreen*, datse
T'lant veylich wert vereert, op *Sinai* omvatse
In d'aldergrootsten toets, soo sal ick ducht aen u
De bittre geessel Gods zijn Majesteyt van nu
In achterdeel ghevoert beclaghden schaed doen smarten.

Benaude Heerlijckheen int bloet betraende harten
Onvayle vryheyt, arme slaefsche Borghery,
Dijns gruwels inghestelt, ghewelt vol Tyranny.
Onseker tijt zijns tijts ghy Adel ballinghs Staten
Ay Graven heerscheloos, verachte op der straten,
Dreygh speelt u noch om veur te jaghen met de staert
Eens *Vossenhuys* ! ha trots! is dan soo weynich waert
De onbevleekte deughd, een *Bedel naem* te draghen,

B i j r

En laten dus verbloemt ons aenghesturven waghen,
En sien voor ooghen dat uyt Spaengnen wert gheset
Hier vooghd en Heerschappy? ons raetslach wert belet:

Hoe duyster was den eysch van u ghepompte Vrou,
Als ghy op't laetst versoeck scheent deur de grooste trou
De braefst van den Rey nae Spaengien liet vertrecken
Om Nederlanden staet daer mondelingh t'ontdecken
Sijn Majesteyt, ghewis was u de tocht niet soets,
Nu vreesich door de stilt, noch al te weynich goets;
Van *Berghen de Marquis* mijn Heer en Broeder leyde
Verselschap, als u mont dees laetste woorden seyde:
O Adel siet verdragh en d'uytstel is maer dit,
Dat ghy int overheers maer zijt der Spaenschen wit,
En dy gheweten werdt de oorsaek van t'rumoeren;

Veranderlijcke knaegh, dat zijt my bondich swoeren
Neen, t'is gheen trou in waerd, k'en tree niet wijder aen,
En macht deur Godes sterckt niet int ghewelt bestaen
Te eysschen reen en recht, of aen den derden daghen?
Voor s'Hemels rechter stoel de saeck vry op te draghen?

Och Bloet-verwanten siet in tijts toe voor t'verraet,
Als d'eene vrient verwoet den anderen verslaet
Daghelijckx verarght den staet, t'uytschot van soo veel deelen
In weelagh dus de Rol ellendich te volspelen,
Vast toon ick deur de mont hoe 't arme herte lijdt,
En schimmer gheest de Proef de voorbood van de tijdt,
t'Verliesen Hof en goet is weder te becomen,
Maer dat om Godes dienst bey 't leven werdt benomen,
Soo ongherechtig wreet, de Tyrannye wilt
De Ziel is rusteloos, O Heere geefse stilt
En salt Bloet-dorstich hoeft dit volck in weet vernielen,
Soo overlaet de borst met noch veel duysent Zielen.

Tweede Handelingh.

*MADAME de P ARMA, Sittende met al heuren Rade en aenhanck, verwachtende den
Nederlantschen Adel.*

HEER van BARLAYMONT.

TOnsich des volck heyls staet in wet als onderhout,
G'lijck deur den teughel bit den steygheraer hoe stout
Wert overmeestert, jae ghedwonghen kleyn te buyghen:
Of schoon dit peupel raest, waer sy hun voedtsel suyghen
'T onreed'lijck ghejach van goylien wert ghelooft
Bijt Borgher volck gheviert en vierens boven t'hoofd:
Ghemerckt van langher hant den Coninck te bewesen.
Doch selden salt gemeent door liefds aenminningh vreesen,

B i j v

Of lijden met ghedult 't uyttheems strafwaerd ghewelt,
'T geen noodich 't nederlandt in teughel is ghestelt:
'T versachten dient alst eens is uytgheroeyt ter wapen,
En onder't gheestlick ampt weer op een nieu gheschapien:
'T is *Inquisitie*, dees scheent woet u hart en gheest,
Dat die u broeder was, u vyandt werdt ghevrees,
Een heylgiers vredich hart dees vrees is overcomen,
Dat heylighst dient voor 't rijck, dus qualijckst werdt ghenomen,
Soo dwaelt u duyster ooggh, van d'oude eer ontrast,
Die op het geestlijck min, als op het weerlijck past.
Siet hoogh achtbare Vrou Vorstinne die hebt binnen
Een vrouwelijck meedooch, 't is waer, doch wat sout winnen
Haer is ten troost ghestelt soo menigh *Prins* vertreck,
Som 't Bisschops staet ontset, de mensch is vol ghebreck,
Boosaerdigh: waerde glants laet door u wonder stralen
Sijn Majesteyt de Crans by nae versturven halen
Eens wijse voetster speen, borst-ader, die u hart
Doet steygren teghent Oost, dat die een Gheessel wart
Van trouwloos koppel-geus, een swerm van lichte vliegghen.

G. VAN MEGEN.

Dat haer *Alteze* 't hart doch nummer laet bedriegghen
Int wederoepen t'geen uyt s'Conincx hoogste woort
Wel noodich in dees tijt dit Nederlandt behoort:
Sout moedich spits ghedeelt haer wens bet connen praten
Als s'lants ruwijn 't versacht der noodighe Placcaten?
Soo wos der Leeuwen stam en ons te leyde schae.

M. DE PARMA.

Sou icks t'ondanck verspreen int voegghen van ghenae
En minderen door de vrees de cracht van 't hooch bevolen?
Jae laten deur't verblus de gheestel-rijcken dolen?
Hoe over hoogh Princes, ghesproten uyt de stam
Wiens telgren overtocht den *Ottoman* benam
'T roemsuchtich, beyt 'tvertreck den *Franck*, en *Tarter* woedigh
Des Weerelts dwinghelandt, by alle volcken spoedigh,
Roomsch senaets opper heyl deed schricken veurt onstaen
Venetia ontseyd ons, als die van *Milaen*,
'T aenvaerden vant behoeflich werck der *Inquisitie*,
Op't welck u overcoemt Gods dienaers justitie,
Vyt naem vant hooghste recht hier rechtters op de aert
Om bruycken by tijts noot 't deurvierde Godtlijck swaert.
O wrevelmoedigh volck, de cleynste mijnder scharen!
Wat bouwt ghy hier op't sant, en met u graf altaren!
In blinde ijver raest, om 't hebben in u handt.
Alleen ghewelt den stuer, en zijn soo Heer van't landt:
Te cleyn acht ghy dien stam, wiens Crans u socht te vrijen.
Ondanckbaer voor die deughd, eyscht swaerder slavernijen.

B iij r

Gheen maght sou dan de Vorst *Europa* wien ghy vreest
En 't Christen deel omarmt u overbueren meest,
Die strant zijn groot ghewelt, wiens Donder sal verschricken,
Selfs als een aertsche Godt, zijn vyerghē stralen blickē.
Sou dan dees trots *Monarch* aertsche blixem niet,
Daert slaefs Westindien buycht, wanneer hy op haer siet,
Nu nederdeyssen dees rebellen, met verachten
Niet konnen onder treen u voedeloose krachten?
Doch heur is toeghestemt, ghegunt achtbare raet,
Door dees mijn Hartooghs stoel, als't laest geliefde staet,
'tSchijnt alle liefd' des Vrouw can noch niet op behaghen
Van't schoon verleeckert weer, en soete somer-daghen:
Neemt dan ten goeden aen de langh-gheterchde strick
Vws Ballingschaps, soo licht als in een ooghenblick
't Omcrolde swerck betreekt, der suyvre Sonnens stralen,
En doet een vochten slach ter liever Lenten dalen,
Soo ylich jae veel eer werdt van u afghewendt
De glorie u te hoogh, wiens waerd ghy niet en kent.
Tot noch is al 'tjaveyl verhoopt der welstandt teecken
Ter liever bee vergunt ghedaelt, doch laetse spreecken.
En hooren watse nieus by brengē.

G. VAN MEGEN.

't Out versoeck

Nu wilment met ghewelt toch halen uyt de hoeck,
Van alle canten zijn haer met-broers ons verschenen,
Men siet doch 'tuytschot lichts in muystery vereenen:
Ons hooghe sael vervult: Ick heb een stercke gaerd
Gheschickt rontom het Hof, de Poorten zijn bewaert,
Men sal te mets de grondt vant roernest wel beleven,
Ons vroom *Inquisiteurs*, by volle last verheven,
Sijn vyerich inde saeck, en vrijen ons de vloer:
Ay beeldestormers, noch u schricket tijts rumoer,
Vlieght om de lichte vlam tot dat u wiecken senghen.

VAN BARLAYMONT.

Gavere dat ghy mocht u hier met ondermenghen,
Ist minste wel gheraen, versoetingh sonder straf,
Soo werdt u vant ghedrocht, als ons, u danck u graf:
Tis al te veel besocht met slissen 't moet eens ghelden.

B. GHEWELT.

Den Adel, hooghe Vrou, comt herwaerts, en 't beschelden
Des woesten volcks vermeert, 't saem vier en vieren al,
En maecken onder een, s'ooock sie een groot ghetal,
Veel volcken zijn rontom de straten haerder volgē.

M. DE PARMA.

Let wel op elck ghemeent, die tieren onverbolghen,

En maeckt u aende poort, 't wert-waerlijck wederleyt
Wast niet so bondigh u van gist'ren toegheseyt.

*Den Nederlantschen Adel comt op de Sael in ordinantie die t'samen waeren, uyt welcker aller
naem Heer BREDERODE 't woort doet voor Madame.*

Heer HENRICK van BREDERODE.

D'alglorijckste God geef d'Hartoginne 't geen
Heur welghediensten wil kan salichlijck besteen,
Lanck leven, tot grootmaeckingh der o[n]sterflijckheden
Van eersuchts gierich ampt, waer vrome Vorsten treden
Vol sorghs nae vaste daet, niet op een yedel waen
Wy voor ons b'eedicht *Prins* in Gods getuygen staen,
En nu met suyvre siel en 's Hemels hoogh Santinne,
Sijn Majesteyt te dienst vrymoedich treden binnen,
Verhopend' dat ons Vrouw sal Voester-moeder zijn
Vant Vaderloos ghekerm, becommert droef van sinnen
En weduwen die t'haer berooft in sware pijn
Nu daghelijckx vervalt een rechte Medecijn
Beweegh'lijck uyt 's Harts tocht, uw's borst ader mocht spijsen;
Naest Godt ghy een'ghe troost laet deur een lieven schijn,
De landen weer ghesalft uw's soetsel soo sal rijzen
V Hemels dienstich licht en winnen op een dagh
Met een gheseghent woort meer als de grootste slaghe,
Ons Moeder Kercke recht de meeste welstandt wijsen,
't Versoeck uyt kracht des Ziels van d'Adel die ghy siet
Ootmoedich voor de voet van haer *Alteze* prijzen,
Den hoogh gheboghen wil ghelieft t'aenhooren yet
Ons eysch der landen noot 't geen dus vervalt tot niet

MADAME DE PARME.

Spreeckt reden u zy plaets.

BREDERODE

Madame Gouvernande

In alder dienstbaerheyt uyt sorghe veur 't verdriet
Slants Adel heftich jaecht uyt liefde tot de lande
En eer 't vyer grooter wert, te blusschen sulck een brande
Welcks vonck noch letten sou, tot overijcken schae,
Vyt vaderlijck toesicht en eyghen hoeders vande
Behoud'nis onses woordts beghevend' in ghe
Voor Godt ons Coninck teer: Soo rechtlijck segh ick jae
Van d'eersucht onbeheerst gheschaeckelt aende peessen
By recklijckheyt, voor sorch, dat deur de noot so drae,
De ziel weer aen me Vrou versoeckt 't request te lesen,
Van die uyt loutre gunst Godt tuycht of straft nae desen,
Sijn Majesteyt in als ghehoorsaem zijn ter vlijt,

C i r

Als 't out Catholijcke trou, uyt gront des harts en wesen
Behoeders vande Kerck, als by voorleden tijdt.
Dan dat de wreedtheyt dus uyt gheesteloose nijdt
Ontspringht de aders, maeckt de sachte stilt te woelen,
Sal leeren Nederlandt ghy tijdes treurspel zijt;
By dien ons aerts Santin noch dwinght by sulck ghevoelen
Ist menschlijck hooghste liefd', doet dese brandt vercoelen,
Laet slissen t'wreet ghebodt, O Coninck die te meer
Wy oyt trou swoeren t'rijck tot vredeheyl, en doelen
Nae t'wit dijns rechte Croons, groot maeck en hoogher eer,
Al wert ons naegheschelt, self-soeckers, Hooft en Heer
Met dees Rebellen, neen!, ghelooft *Me-Vrou*, het bondich
Dat wy Vyanden zijn der Roomscher Kercken leer
Gheensints: dus wat beweegh wy voeren open-mondich
Tuycht d'eysch vant jammer dat den grooten al is condich
Noot roept tot welstandt, op hun out eer Vrijer staet,
Dus soo wie t'leven sal door dien strickt gruwel sondich
Tijt leeren: hoet t'verderf vant bloedighe Placcaet
Den Coninck druckt, besucht, alst eenmael sy te laet
V verder buyten d'oogh, by ons door vrees verslindert,
Deurtrilt de grijse Leen van aenghedeelt saet:
Biddend' *d'Althese* doch deur moederliefd verhindert
Ons zy de bloed'ghe schaed, deur erfgront aenghekindert
Den stoel en leden van *Belgica*, swaer belast,
Die aen Gods rechter stoel den roep sy dat vermindert
De bittere Volckren twist onnoosel overrast,
Dat soo onreedlijck wert buyten ghebidt ghepast,
Vermielt, berooft, ghevaen, ghetercht deur wreven bloedich,
Die niet ontsien de storm die daeghlijcx vreesich wast
By t'overgheven volck, int wreecken dubbel moedich:
Dus o Rechtdoenster! zijt de goeden weder goedich,
En salft t'ghetoetste seer, t'ontspronghen dat ghetercht
Is deur t'groot onverstant nochtans t'ghetal verwoedich
By veel die roepen wee, haer wert te seer ghevercht:
Gheluckich is het Landt, waer dat de wijsheyt berght
In haer gheseghent hof, de kleynen, en wil draghen
Heur sterckt, de swacke mensch, soo sticht, wint, anders ercht
Deur waensucht opghehits, tijds onvermoede daghen:
T'hart van haer die ghy siet, die goet en leven waghén,
Zijn Majesteyt in als ghedienstich bey ghetrouw,
Tijts denckwaerd u de croon van d'onverwonnen slaghen
V alles wel bekennt, ontsienelijcke Vrouw;
Derhalven met op merck, slaen wy de handen nou
Aen dees de swaere saeck, niet met een hert volqueten
Den Coninck eewich vrient: Siet dan voor ooghen rou
Ons al verderffenis, deur rijpen raets wel weten

C i v

Vyt 't woelendt volck besicht soo seecker afghemeten:
Oploop, ruw, schennis, moort, Diefs-hantslach, Kercken-roof,
Tierend uyt dolle brant mocht mind'ren, en ghesleten
Wert niet alleen deurt vry toelaten huns geloof
Als sachingh des Placcaets, zijn dus de ooren doof?
Herkaut rechtvaerdich hooft, en moghende *Vorstinne*
De saecken over een, wy laten u ten Hoof
't Request, uyt naem den gront ghevreesde *Hartoginne*
Voor al ontschuldicht dees wiens een ghesmolte sinnen
Versoecken s'Conincks eer te houden in ghestalt:
Gheeft dijn weemoedich volck eens troost, als heyl-Godinne,
Dat daeghlijcks in verdruck u stoel te voetbanck valt:
In Godes tuych siet wy van harten onvergalt
Bidden *Me-Vrou* ghedenckt de reden hier besloten.
Met oorlof, dat ghelieft by haer *Alteze* alt
Bewiste zy te eer, eerbiedigh u ghenoten:
Slants medeleden uyt de braefste stam ghesproten
Wenschen de *Hartogin* veel heyls in alle spoet

M. DE PARMA.

't Goet 't best rijcks vormingh heeft de Siele noyt verdrotten
Als wil en 't Landt tot dienst den Coninck zy en moet
Ghedulden aent verdragh, men sal op d'oude voet
V menichwerf verhael noch eens verstaen deur't schrijven
Dus 't saem vertreckt

HEER BREDERODE.

Verstaet ghy Rechters, en soo doet
Dit 't saem gheschaeckelt rijck mocht Goddelijck beclijven,
Soo niet, de Cregel wast, dat wy ontschuldigh blijven,
Veur Godt, als met verdrach hebbent 't ghemeen voldaan:
Wy trecken neder met ghebied ons vrouws

d'Adel in.

B. GEWELT.

Verdrijven.
Heur schriften zijn te swart om rechts meed' deur te gaen
En ist 't ghetal gheen endt. Ick neemt vrymoedich aen
Hout ghijs al onder dwanck, Sy moeten voort, dees roerders,
't Sijn vlagge-draghers, wat! com reyckts toe de vaen
Hoe raest de wilde stadt, hoe wasschen dees rumoerders

Van binnen gheroep.

Vive le Geus, Vive le Geus, Vive le Geus.

Triumpheert jou Rabbauwen! Ha *Basiliscus* voerders!
Al sacht siet ylich om, en volleghet dit gheluyt,
Dus starckt haer 't nieu verpoos int soet hier zijn beloerders
Tiert, huppelt om de vlam, ghy zijt de doot te buyt.

Voort voort, zijt ghy de quant? daer comt den schelm uyt:
Ras brenght hem inde handt, die hier toe zijn te straffen

GEMEENT.

Daer zijnder meer met my

C i j r

B. GEVV E L T.

Wy maecken gheen besluyt
Ghelijck alst u bequam, moet ghy ons bet verschaffen
Men sal u doen verstaen dit onmanierich blaffen.

G H E M E E N T.

't Gemoet roept wraeck, en 't hart is overvierich

B. G E W E L T.

Jae
Ghy doet Romeynsche daet, vertelt u metbroers nae
Hoet u int stuck verginck, ter lacchen of te roemen
Ghy wilt u vroom alleen en't gheestelijck verdoemen.

Gaen met de ghevangen in.

Bestelt hem vast van handt, en schicken dient bekracht
't Versien stadts Officiers tot starckt als borgher wacht.
Onse wittebrootjens by gantsch kracht set nu in dese tijden.
Al Adels, want dat volck kant met de mont bestrijden:
Dits recht een werck dat dient, en wert veur al ghelooft:
Al isser dies te mets een goet hart oft slecht hooft
Van Hoddebeckx volck, liefhebbers van de wapen met loos cruyt,
Die meest wel ter Marckt comen en steecken haer uyt,

Deur de vingheren.

Dat dus ghesien borsten, 't was Lant te waerden schat
Die met leghe arbeyt ghedient zijn, beste van de stad,
Jonghe bloeme van mannen dier toch sonderlingh befeemlen,
Maer hoe souwense Roose stroyen sachmender altemets een Heemlen:
T'gaet hier nu wat hiet van de Rooster by in ander steen,
En valter een frontier te besetten daer stueren wy ons binne-vaendels heen
Soo dat wijs-beleyt veel doet, an eer en waere deughden // kleven
En voorsichtighe stant, de Landen doen in vreuchden // leven.
Dus dan, als noot vereyscht moetment nae noot te werck.
T'machtich *Antwerpia*, ghebout soo grof en sterck,
Heeft veel aenstoets gheleen: Ghy kloecke Steden g'lijcklijck,
Wie heeft u oyt ghevrijt? siet op den Scepter rijcklijck,
Die *Oost* en *West* ghebiet, neemt u voor helden aen,
Soo acht u trouwe Vorst die voor u is ghegaen
Blijft by t'ghesproocken woort dees kettens uyt te royen,
Maeckt om gheen Conincks Soon u een verdorven *Troyen*:
Kap op, ons is het Roer. Wy stueren nae ons sin
De vruchten nae de tijdt 't *Madrijsche* Haven in,
Waer dat ghy hoogh Santin zijt Borght-Vrou vast verbonden,
Vergheefster offer viel opt buyten pat der sonden,
Deurt ruw' en woest beloop, te mets een stootjen toe,
Ick gae besien hoe mijn ghevanghen is te moe.

G E M E E N T.

Grave van EGMONT, LODEWYCK en KVYLENBVRCH comende van't Hof.

KVYLENBVRCH.

G'lijck vyer en water is verscheyden van natuer.
 G'lijck vreucht en ongheluck niet comt tot eender uur.
 G'lijck liefd en bitter haet, nae schijn recht can beheeren
 Een borst en met de wint can sweyen en verkeeren;
 Te min niet, 't vroom ghemoet blijft 't Godes eer gheplaest
 Veur zijn te waerden schat, soo is ons 't salichst naest,
 Ghy die uyt *Nassouws* bloet zijt trouwe bontghenooten,
 Welckx last uyt siel Soogh, noyt u siele heeft verdrotten
 Belanghent ons bescheyt, is duyster van ons Vrouw,

G. LODEWYCK.

Hoe slagh aer opgebult, verwildert, onghetrouw,
 Onreed'lijck, teghen reen, van soo veel rechte Prinssen
 Die anders niet Godt weet, als sulcke glorie winssen:
 Van welck zijn Majestejt sou voor verdriet en pijn
 Op't welck ghy voren lecht, sal recht verandert zijn
 Eer erven inde pracht vant harts volcoom behaghen
 En bloeyen inde Crans, zijn Croone eeuwich draghen.
 Ong'luckich zijdy volck die smeltet in u druck
 En d'alderlaechsten tuyl of spot vant wreet geluck,
 Die daeghlijck in ghetraent, als vloeden schijnt te smooren,
 Wat moet een trouwe Prins om u te schermen hooren:
 Dat ons wert nagheduyt oorsaeck int feyt van dees,
 En trachten veur ons buyt en jaghen deur de vrees
 Ons middel inde hant, Ach ongherechte tijdingh!
 gaettet dus hier in swanck? ghedenckt de cleyn verblijdingh
 Van *Bergh* en *Montigni*, gheeft u de Spaensche vaert,
 Daer togh *Granvelle*, al te laster heeft beswaert
 De Nederlantsche Raet, de Hemel wil u spoeden
 En brenghen voor de last de saken eens ten goeden.

G. VAN EGMONT.

't Kilt deurt Krijsh-hartigh hart, en slaet de moeden neer
 Vrucht van onheylich loon, ja soo verscheyden weer
 Verscheyden en ghedeelt 't request in sijn coemt nader
 In volle hoop te heyl, ons, en de Landen quader,
 De Borgher staet te wreet, noch maer onlijd'lijck woort
 Een snoode *Barleymonts*, die met u snater voort,
 Wtvoert te schelms en wout, u Prachtich onderwinden
 Die ghy gheen d'minst verwaert, de schoenen te ontbinden
 En met u laster-tongh voor Bedel-volcken schelt.

C i j r

G. LODEWYCK.

Comt cloecke Amuraths soo laet ons over 't Veldt
Gaen treden int vergaer, en meer vant stuck ghenieten
Tot claerder voor de moet: Soo wy Heer *Breed'rood* lieten
Met mijn Heer broeder. Door begheert noch beyde 't saem

CVYLENBVRCH.

Dat niemant onder u derhalven wrickt noch schaem
Voor d'al te varde wegh, of steyle top der berghen
Of vreesigh om voor 't recht, den stouten af te verghen
Waer ist beloofde Vorst? als ghy ter seven jaer
Niet seven, maer 't van noot sout eysschen dat ghy daer
V Conincklijke stem, Sout voort ghemeene bieden
En hooren rechte clach, der rusteloose lieden
Dat gheen rechtvaerdich hoeft, met anpraet zy te vreen
Van schadelijcke baet, of schijn-bebloemde reen
En blijft, en druckt, en moort van langher handt soo grover
Met nieu inquisiteurs, Placcaeten harwaerts over
't Sal op een ander endt, vervallen deur de stoot

G. EGMONT.

Wat wreecter met meer forts, als d'opghedronghen noot?

G. CVYLENBVRCH.

Wat ontsiet min't ghewelt? der God-verlaten Sielen
Als dit, wanneer ghy hert soo deerlijck siet vernielen
De naeste van u tijdt, en rucken van gheslacht
Die ghy ter werelt sont, of u heeft voortghebracht
Hier op met dubbel reen, weerstaet der boose dranghen
Maer, over macht die heerscht u middel is ghevanghen:
Karole groote Vorst, dit voor besluyt sal nu,
In schrift dus afghemaelt, voor alle eeuwen u
Verg'lijcken byt ghetal, der wreeste van ons tijden
Ghy alder wreeden hoeft, die nae u doot sult strijden

G. EGMONT.

Den ijvre vliecht te hoogh, comt wijcken wy van kant

G. CVYLENBVRCH.

't Is liefd' die'ck hevich stuer, en hart voort Vaderlandt
Soo laet ons dan ter sy vertrecken weer na binnen
Verpoosen voor een wijl, ons staegh bedruckte sinnen.

Heer G I I S B E R T Baender-Heere van B A T E N B O R C H, uytcomende buyten Brussel, op bestemde plaets, verwachende den ghemeenen Adel.

Hoe wrevel, ban! Soo wickt d'onwickelijcke rotsen
En temt der Leeuwen moet, leert daer Lantsaten trotsen,
De eyghen Princen vant lofruchtich *Belgi* schadt
Die Landen seventhien, soo liefdigh trou bevadt,

C iij v

t'Staet swaerlijck schoone bruyt, ist ducht ick met *Oraengien*,
O Godloos overtolch vant Eedloos moordich Spaengien
Bloet-dorstich raetsvolck uws ongheestelijcke staet,
Invoeders tot dees schae, wat uytcomst of wat raet
Salt ondersaets ghedweegh toeneyghen hun Tyrannen?
Waer onder macht, eer, goet, ons vryheyt leyt ghespannen?
Vruchtloos daer vreesich meer d'ghewelden haet op schort,
Oneyndlijck, nu dan ons nacomelinghen wort,
t'Gherechte Vaders naeghelaten rijckx Juweelen,
Van vaste Heerlijckheen, van sloten en Casteelen,
Ontworstelt, alst te diep leyt aent gheketent block?
Hier leytmen u voort eerst al spelende om t'jock:
V vroom voor-Ouders diet soo swaer op t'hart quam drucken
In fout van eenicheyt zijn meest van d'onghelucken
Santin ghevelt, en ghy onwetend nimmer sult
Wraecks-tocht recht vord'ren, alst benevelt onverdult
Deur d'uytheems, soot van nu dus deerlijck is gheschapien.
Wat ingheseten! hoe? is u t'verstaelde wapen
Niet radigher van noot als inbreuck van dien stam?
Die uyt t'bloet *Radimant* ons hier of nader quam
Opsteygheren? dat voor t'vry ruste, Neerlants Lauwer,
Van ons en ons gheslacht, van soo een Spaenschen grauwer
Gherooft sou blijven, en ghedolven in der as,
Daer voor ghestrevelt comt de noort en suyder plas.
Sijt seker, *Belgi* volck, daer voor wel op u hoeden,
G'lijck haest een nevel schiet, salt dwingh rot der ghemoeden
V landen op de strand, naer Brabant in, om daer
Haer Goddeloos besluyt te maecken openbaer.
Doch waer van dat ick spreek, en strick meer varsse swaerheyt
Is g'heymnis in Gods weet, de mensch verholen sacht,
Dat t'Eelharts louter gront, tuycht soms der dinghen klaerheyt
Dat d'Hemel stelt, in 't licht, deur teyckens van de nacht.
Voorsichtich in de saeck b'siet Heerscheloose Staten
Niet goets beteycknen ons, de bloedighe Placcaten
Wt d'Hove *Brussel* aengheslaghen van ons Vrouw
De Gouvernante, waer op als wy die ghetrouw
De oude Heerlijckheen, slants vryheys voor te spreekken
Int raden met de Prins, werden snoot verghelecken
t'Oproer gheboeft, niet waert soo hooghen eeldom, dan
Dees Geusen eerster naem t'versoeck te vaeten an:

d'Adel uyt.

Schoon *Brabant* wast soo verr', hant teghen hant dorst roeren,
T'was nutter en dees ziel, helpt u de camp uytvoeren
Voor't alghemeene best. Hier comt Heer *Breedroodt* uyt.

Heer HENRICK van BREDERODE, met den Adel.

D'antwoort Baroenen mocht wel klaerder sijn gheduyt,
 En of ghy deur d'onschult dyn selfs u wilt verschoonen,
 Ghy sit int midden, die 't Lant helse lichten toonen:
 Hoe menichmael heeft u gevleyde tongh vergunt
 Loos Adam-tocht, tot moort 'tgeen ghy niet soenen kundt:
 Hae! laster *Barlaymoors*, siet nu van heden blincken

Goude Madalie met het Beeldt des Conincks.

Dees teeckens u tot troost, welcks trots ghy sult gedincken
 Met lett'ren ront omringt, dit monstren voor u Vrouw,
 Dat tot den *Bedelsack ons Coninck zijn ghetrouw*
 Wy, en ontschuldigh des gemeents verwoeste vlaghen,
 't Versoeck is voor een quade, wy't garen vredich saghen,
 Alst eer wel plecht ghedenckt u nieuwe vonden part
 Sal sijn een suerdeegh 't geen u eeuwich druckt op 't hart
 En mat u rijcken of

G. LODEWYCK.

Om d'incoemst te vermijden
 Gheschiet den afcoop van der *Brabantscher* Abdijen:
 De Bisschoppen sijn veel gheweyghert soo ick hoor,
Antwerpen heeft gheleen beelt stormingh: dies niet voor
 De vryheydt van u staet begonnen arme dwasen
 Daer zijnder diet op 't quaetst in s'Conincks ooren blasen.

G. VAN HOOGHSTRATEN.

Ghemerckt nu lacht ja veyl, de Cregle Vrou verwaent,
 Die met vervalschter Mom, al lacchend' schijnt betraent:
 Hoe menichmael is ons verhael ten dienst gheweyghert
 Van die uyt s'Coninckx naem te hoogh in eer ghesteyghert
 Verdelghen 'twel, 't van noot. Ha! gantsch verloren hoop,
 Verstorven rust des tijts; Siet ghy niet dat de Coop
 Van dees doortrapte bruyt u valschlijck soeckt te liegen?
 Tot dat u overcoemt 't ghewelt, wilt ghy bedrieghen
 De altewisse weet? ist niet in goet verdrach
 Gheweest als men den staet uyt *Brussel* trecken sach
 Elck nae sijn heerlijkheen, daer deur een liefd wel seecker
 Gheweest de lichte storms, vergeldingh en een wrecker
 Vant ongheteughelt volck, voor wijl 't ghebit ontdaen.
 Heeftmen niet corts nae dees door vrienden schrift verstaen,
 Hoet ons ghebieden heersch in *Spaengien* was bewesen
 In breucken, om alsoo te dwinghen onder desen
 De Landen, jae dat meer aftrecken vande Croon.
 Ghemaect de sterckten, om 't Hof tot een camp te noon,
 Dan gafmen u den troost wanneer ghy quaemt verdaghen
 De snoode logen-tijngh: Nu arm verachte Raden,
 Siet daeghlijcks werdt verwacht ontset van over Zee
 Waer toe? ghedenckt

P. van ORANGIEN.

Daer toe ghenootsaeckt dat ick mee
 De Reden uyt, hier sijnd in vryheyt by malcander
 Den stant, waer in niet licht mijn sinnen ick verander
 Is tot ghetrouwich merck vant hevich Spaensche Hof,
 Waer alle dienst, hoe vroom, wert haets ghenomen of.
Granvelle dat ghy trockt uyt ons weerstreefde handen,
 Beclaecht dien Raetsman vry verdruckte Nederlanden,
 T'schijn-goet t'gheen u verliefd, en set u stil op t'drooghst,
 Wacht met opmercken in, tot dat ghy zijt aen t'hooghst,
 Als ghy *Groot Keyser* wout, u Soon *Philippum* laten
 So waerden Heersingh, die tot landen dienst by Staeten
 Aenwaerden de Vooghdy, beloofde met zijn woort,
 Soo trou, soo goedertier, soo lief zijn gift-deel voort
 Te voorstaen, dat in als heur vryheyt sou bevatten,
 En eeren boven dien met veel begraven schatten:
 T'al houden by't gherecht, waer uyt elcks hart hem loech,
 Hy soud haer metter daet aenwijsen wat hy droegh.

T'lant-gunste, dit, en meer int breeder voor hem taelde
d'Atrechsen Bisschop, die als s'Coninx liefd verhaelde:

+*Maes* sprack uyt Staten naem verwondert Ouden vorst,
 Die nae t'welvarens heyl van t'schoone Neerlant dorst,
 T'verwondert elck ghy laet u welgheseghent strijden,
 En scheidt o Scherm-Heer in dees twistelijcke tijden:
 Maer nae't zijn Majesteyt gheliefd' eyscht sonderlingh,
 Stellen wy 't rijck ghedweegh u Soone onderlingh
 Als Vader inde arm, die van zijn vreughd deed' teecken,
 Midts als de Coningin *Maria* b'gost te spreekken,
 De vijfentwintich jaer 't soet *Belgi* deur ghebodt
 Des Keyzers heeft ghedient voor al den hooghsten Godt,
 Welck met eerbiedicheyt haer broeder heeft bewesen,
 Haer loffelick voldaan, en scheidt soo van desen:
 Doen voort u waerdigh Rif tradt vande gulden Throon
 En stelder daedlijck op *Philippo* uwen soon
 't Saem opgedraghen tal, u selfs van d'eed ontlaste,
 Die weynich inden dienst nae Spaignen trock verraste
 Ons, die als trou Vassael? de Landen swoeren by,
 Om daer 't borgonsch besluyt te stroyen vayl en vry
 Tot *Gent* ontboon den staet, en gaeft dijn wil te kennen,
 V suster *d'Hartogin* sout morrich-rijck in mennen
 Als Gouvernante, die noch heden sidt vergult,
 Doen *Philibert* te voor zijns vooghschaps wert onthult.

Best waert ghy hooghe-Vrou van *Lottring* ons met eeren
 Van eyghenschap: Wat wast den Coninck deet begheeren,
 s'Lants raet in dry ghedeelt, met stem zijns wils verkies
 Begifticht met de eer en naem des gulden Vlies

+ *d' Raetsheer Maes.*

Dir

Vertrockt naer Spaignen in't jaer vijftich ende neghen,
Als heden acht verleen, zijn veel verscheyden wegghen
Tot wildernis verwart, deur gul onnoosel bloet,
En wachten meer gheen gunst vant Spaensch onred'lick goet.
O neen heersloose, niet is ons vant rijck te wachten,
Die deur 't uyt heemsch ghewelt de Monsters sal vercrachten,
Soeckt ernstlick met de Prins uyt ziel-sorgh 't best ghemeen,
Versocht doen 't landt dier tijdt in rust was wel te vreen,
Ontlast mocht werden vande vreemde spaensche knechten,
Maer neen! Als 't heylich hoofd huns wreetheyts uyt te rechten
Verstonden gheen gheraen: Soo sy haer lantvolck niet
Inhielden voor een dwanck, soo soudmen qualick yet
Invoeren 't heylich van dees *Inquisitie*: Voorder
't Gans Vranckrijck deur, dien tijt, by alder rusten moorder
Gheblixemt overlast, ghekneelt werdt *Schotlandt*, 't stont
In roer: Soomen te mets 't invoeren herwaerts vondt
Der spaensche Raet, om zijn der landen Gouverneuren,
Wt Conincklick belast vol macht *Inquisiteuren*, *i*
't Deet eerslingh deyssen en bedencken 't noodich, 't gheen
Dus heyloos staet voor handt en 't zittert deur de leen:
't Waerschou was my niet vreemts, uyt een der spaensche leden
Als *Egmont*, ghy en ick, tot *Gent* een kaetspel deden:

EGMONT.

O cloecke Prins te recht sich schijn-jonst openbaert
En brenghet een Legher op de havens van u rijcken
't Ghevreest is voor de man en deucht van cleynder waert
O Nederlantsche Maecht wien sal u staet verg'lijcken?

P. van ORANGIEN.

Vrou *Maria* ghy waert ons nutter tot behoet,
Die d'*Inquisitie* hebt ter broeder-bee versoet,
Soomen uyt aller raet socht onder heylich strijden
Dees Landen inden toom de vrijheyte te besnijden,
Daer *Phlips* de goede met zijn soon om was te baen,
Soo't oock den Keyser niet welluckten *Maxmiljaen*:
Op't welck de bitter Gheest *Granvelle* langh op hoede
Sijn opgeblasen borst, noch onversaet van 't bloede,
Die by veel duyssenden gheoffert zijn vermoort,
Deur 't kennen huns ghemoets nae't licht van Godes woort.

Machtighe Keyser doen u swacke borst betract
De Vorstelicke Sael tot *Brussel* dese Stadt,
Als ick u stramme leen, my daer toe waert te kennen
Deurt schouderbladt herhieft om lichte t'onderwennen,
En bynae Ademloos tradt midden totten Raedt
Van wijt vergaerde t'saem, de uytghesochte staet
Waer onder doen ter tijt ten hoof ick selfs beschoude
Ghecroonde vier en dry, die rijcken Scepters houden
Als Hertoghen, daer by veel Princen Graven met

De voorste uyt 's lants rey van Adel wel beset
 Ghelust door yvers dwanck, den Vorst by grijse jaeren
 't Anschouwen zijns ontlast, 'om over zee te varen
 't Herdencken druckt de Geest by 't geen hier van ontstont.

G. LODEWYCK.

Mijn broeder, dat verleen men nae veel quader vont,
 Wie sout ghelooven dat de grootste Princen moedigh
 Soo kleyn betrachten 't hoogst hun glorys overvloedigh
 De voorgedaende deughd, wiens honich adem lust
 Den vromen nae Gods wil op Siel heyls bodem kust:
 Sooght niet meer 't oude speen van't dier tgeen so veel zielen
 Deurt ingedroncken sap deed' deerlijck datter vielen
 Vws waens begeerich hoeft, te buyt bestrickt van var,
 Dijns aengheheven strijt, en met de morgen star
 Vervarst weerbarsse borst vant kriegel tot medooghen,
 Nieu baeckert met de lust der onvervaeckter oogen,
 En siet hier voor de wal, jae naeder voor de deur,
 't Gheen 't hart van menich jaer droegh d'wiste sorge veur
 Bedeckt: helaes! vermomt by't geesteloos verdelghen
 Te royen uyt den staet veel wel-geen te telghen:
 Niet by lijdsaem verdragh tot 't best te onderstaen,
 Als strenger naet ghebodt des Coninckx voort te gaen.

H. BRE.

Het schijn-goet vleyt u grootse borst beduchte braven,
 En slooft u moeden of de trouw blijff maectt u slaven,
 Veur goeden dienst quaet loon: de Vrock laed op de Man,
 Alst weerloos hoeft ghestrickt sich recht noch roeren kan:
 Tijt ist te overslaen dus int eensaem vergaeren,
 Hoe 't saem wy vroom ghemant noot de gheschelde waeren
 Die 'sConinckx lant in roer herstellen met die naem
 Meynedigh als ons tijdt, en als de gulde faem
 Door d'omgecolde cloot der aerden vlieghet de breeden
 Als som gerecht des saeckx voor d'onghetrouwigheden
 Belangende 'tbeloop, soot veel som ydel waent.

P. van ORANGIEN.

Dien wegh is nimmer by't besluyt des harts gebaent.

G. van HOOG.

Oorsaect dit onbekent werck buyten de gedachten
 Vant opgeworpen rot, deur veel verloren klachten
 Ghesteyghert oppet hoogst tot snoode schelmery
 Aen ons: Ach vreemde quel vertrouwt den Coninck vry!
 Deurt aenghekittelt aes van aengename Reden,
 Doet tot verkeerde wraeck *Vulcano* wapens smeden:
 Voort misvertrouwen, die u waere hoeft een Croon
 Bereycken naet beroep der diensten aengeboon:
 Hier zijn wy int besteck vant strengel aengetekent

D i j r

Besloten vol gevaers (*de gis te wis*) en wetent
deur d'afgemeten roem: hoe ons gesloten wert,
Slants noodigh raets vermijdt den sleutel van u hart
O Koppel rechts verkies, sluyt bintsel voort rechtvaerdigh
Geschaeckelt ziels wel eens de croone wederwaardigh
Tuyl, die nu grimt dan lacht: O doolhof mijns gemoet
Wat levent wars, geterch, salt groots eersuchtich bloet
Doen braden inde borst vervreemt van alle wetten
Des waere vryheys Crans, soo onder voet te pletten.

H. B R E .

Gedweegh al sacht, nae twoort ons vrouws neemt toch vertoef
En luystert naet vervolgh: soo doet ter laester proef
Verwachten 't vol besluyt zijns *Majesteyt* deurt schrijven,
Niet langher soot misluckt verwitticht my te blijven:
't schijnt dat geen middel ons gewaeghde heerlijck deucht,
Als recht te vordren 'tgeen 't volnoechde leven heucht,
Geen middel veurt belet, ghy die op platte landen
V ruym ghethoorent hof stelt inde woeste handen
Van't onbesuysde volck onschuldich zijt gedreycht
In schamp gedichten, dat de harten toegheneycht
Soo vruchtloos zijn int werck, onweerbaer, ongheraden,
Ons zy niet min 't beroers gheschaeckte bruyt, wy laden
Alleen 't mistrouwen voor ons Coningh te verstaen
Als Capiteynen die dit roernest parssen aen:
De Eeden afghesneen, het vroomst ghemoet te pletter:
Dermonde by dees reen, hervadt dit nae de letter
In vrijheynt ons vergunt, te raeden hier alleen,
Dat yeder Prins vertreckt, zijns wonings telcken een
Verscheyden en ghedeelt, Godt weet hoe graegh wy saghen
De middel, endt, der last des gruwels aengheslaghen.

Den Nederlantschen Adel wijckt verscheyden wegghen na de Stadt.

V A L S H Y P .

Valencijn zijt ghy soo hartneckich int besteck,
Siet Camerixx belooft, acht ghy de woorden gheck
't Geen ons beroemde *Vrouw'* ghebiet in als te laten?
Wilt ghy u Rechters zijn wat steldy ons hier staten?
Al van't gheschaeckelt rot den swerm? Fy! lichte geus

*Opt volgende gheblaes comt bloetdorstich ghewelt aentrecken met 't regiment nieuwe waellen
buyten Brussel.*

Het moedigh koppel, 't schijnt elck lidtmaet is een Reus:
Neen, wacht, eer langh beknelt u stap diet wel beooghden,
En d'hoofden, 't bit aenparst verwachtende ghedooghden,
Doch met een hart verteert deurt 't smaden van u tongh,
Hoort ghy wat clach-ghesangh de *Suijd-Syrena* songh.
't Is licht te vliegghen werck, ghy teghen 't Roomsche belegghen?

V Armen zijn te swack, ten leyter by gheen segghen:
Gheseghent Spaensch *Monarch*, die nimmer vaecks ontsijcht
De Sleutel van u roem, noch selden mat ghecrijcht

Gheblaes.

Hoort! waert gherucht vermeert tot ons bewiste palen
T'nieu Graven Regiment, ons hart ghebeckte Walen.

GRA. van MEGHEN.

Gheweldich steunsel vant belaste rijckx verniel,
Vertroude sorgh, die voert de wimpel van de ziel
En d'alder Glorie vaen, ick maeck u int beheeren
T'nieu Regiment en past
Hier blijft tot ick bestel u meerder vant bescheyt,
En doet niet buyten last, t'geen haer *Alteze* seyt,
Van langher handt, mijn borcht sult ghy ons sien ontmoeten
De eervergheten staet, en buyghen voor de voeten,
Int wijt van over comt ons hulpe met verdrach,
Wy zijns nu lief en reet te passen op den slagh:
Spaensch keertmen u met cracht, ghy swijghert van *Orangien*,
Die vreed u int gheloof, maer geensints mede t'Spaengien
By *S. Iohannes* in wiens naem ick heb ghesticht
Een Kercke teghen d'Oost, sal dit mijn Blixem licht
Met Donder Storm de val u drucken met verwonder,
En keer dit Nederlant van 't bovenst tottet onder:
Ha! leert noch Spaensch in tijdt oft t'wert te laet ghebromt,
Wy soeckent by verdragh tot dat *Toledo* comt
Bestelt dit.

BLOETDORSTICH GHEVVELT.

Twijffelt niet t'sal alles wel ghelucken.

G. van MEGHEN.

Ick treck ten Hoof.

B. GHEWELT.

Ick wacht.

Valsche HYPOCRISIE.

Soo gaer ick dan de stucken
Hou *Frater* watter nieuws, waer rustmen tot den strijdt?
Salve Heer overste, hoe!

B. GHEVVELT.

Al veel te laegh ghewijt
T'is my te hoogh verboon, en ghy zijt soo verbeter
T'schat swijghen is u cunst dus dient ghy niet te weten,
S'poort ghy ons t'wilt slechts op daer sijdy toe bequaem

Val. HYPOCRISIE.

V doen is sonder my gantsch ydel al te saem
T'geestlijk besluyt, ho man! dient alles voor te weten
T'is nieu be-eedight volck, dit was my haest vergheten

B. GHEVVELT.

Daer hebt ghy't *Padre*, nu vaert wel, t'is dan voldae.

D i j r

Val. HYPOCRISIE.

Hou sacht, haestich is quaet, versust ghy my t'ontstaen
O soete Cappellaen, de munt wert hier gheslaghen
Dan, *Non omnia possumus omnes.*

B. GHEVVVELT.

Wat hoeft ghijt dan te vraghen
K'weet *Frater* altemets, soo winje wonder kaets.

V. HYPOCRISIE.

Sufficit. Laet dat daer wy blijven beste maets
Ick sy u quade moet, toch staedich hoofd en trooster

B. GHE.

Vaert wel Heer.

V. HIP.

u also, t'kost hier ooc na het Clooster.

MEEST ELCK EEN.

Verhonghert Spaensch ghedroght, scherptandich te verslinden
Gheslepen clau, bevat wat onder schadu linden
Onnoosel tierich graest, met recht t'wreet schijnsel vreest
Vws Wolf aerts, oyt het dier hun erfvyandt gheweest
De seghe sinnen cluys, schat der gheneychde ooren,
Ghy doet deur't hitsich bloet vernielen en verstooren!
Soo dat u grim ghelach gheen Nederlant vermaeck
Wiens over Eelens kint ghy Godloos hebt gheschaect,
Op t'welck men daeghlijckx roept by veel u dienst begheven,
Goet *Catholijckx*, maer niet goet Spaensch, den dach ons leven.

D'OVDER.

Dees Prophecy ghemerckt door deerlijckheen vervult,
Soo oyt gherechte plaegh quam op der sonden schult
Vws moorts aen dien bevljijt uyt Siel-sorgh Godes haven
Nae waerd te kiezen
Nu siend' van langher handt dijn bloet-lust onverdult,
Verlaet de rechte liefd des lants, waer op ghehult
V heerlijk hoofd ontfinckt de costelijcke gaven
Licht kont verliesen
Vws eer-vergheten last, noch jonst gantsch onwaert bloot
Vytmercht 't gheringh des volckx, die tot u Croone slaven
De Peerlen tack int top voor alle Eeuwen groot
Bevesten wouden dat bewilghen tot de doot
Ist loon des trou vassaels, ghy vrome dienst cunt haten,
En maeckt de dorre stronck veel swaerder als het loot,
Siet *meest elck een* beroert om t'wil des Hofs Placcaten,
Die d'outste breeckt hun erf des lants ghesware staten.

MEEST ELCK EEN.

Niet nieu is woels beloop u voorschichts toeghemalt
Gheluckich rijck by dient gheen tienmael quader valt.

D'OVDER.

Gheweldich *Monarchael*, die herwaerts over t'velt,
By twintich Croonen roem in dijn lof-tijtel telt
Beswerckt dees *Belgi* vloer die voor den Coninck booghen

D iij v

Ten dienst ghetroulijck
Wiens Diamanten throno deur faems basuyn gheschelt
Europa overgalmt: Siet noodigh hoet ghestelt
V suyvel cas verteert uyt s'hartsen brandt ghetoghen
Vol duchten rouwlijck:
Wat, Basiliscus tongh blies op dijn wrevel dat
Ghy 't rust-rijck volck die voor de stemme nederbooghen
Soo wreet bestrickt den loop, diet gulle hart bevadt:
Ay nieu verdorven standt! 't verderf van menigh stadt:
Siet! 't vlucht al heymlick wegh naer Hollant u verlaten
Tot Enghelandt, Vranck, wiens gheest is levendloos vermat
Om t'Martelaren bloet, lust voor dees nieu Prelaten
Beweent noch spaengien 't roest uws bloedighe Placcaten.

M. E L C K E .

Ay my! Godt keer de stoot soud' ick mijn landt ontvlien
Nochtans wat lijdt saem hardt can langher 't leydt aensien?

D ' O V D .

Als u deur 't g'rechtigh swaerd des Hemels werdt beledt
V schreden afghecorrt, en dolle moet besedt;
Sal dan zijn Majesteit erkennen op tijds schaerden
Wient dus verbrenghen
Vervolghent die int stil beleden Godes Wet,
Nu deur 't godlooste van dees inquisitie bet
Soo dood'lijck wert belast o gruwel op der aerden
Cant Godt ghehenghen:
Ontmoet u rasernij, diefs hantslagh wilde schaed,
Ontmoet u prophecy diet moortwerck noot verwaerden
In hoop ons ghevend Heer alleen in dijn ghenaed:
't Treurt al in teghenspoet, siet op dit Vorstlijck saet
Wien elck s'landts vryheyt biet, de leden troost t'aenvaten
Dit menichwerf vertoef vrees voor een quader quaet,
Van die langh eedeloos, met loghetael ompraten,
En voeren g'weldich in dees bloedighe Placcaten.

M. E L C K E .

Alst al verwesen is van menschen al ghelijck
Deur dijn voorsichticheyt wijst ons een heerlijk rijck.

D ' O V D .

O Princelijcke deughd, die nae soo heerlijk Croont
Selfs met u eyghen cier de Christen hoeder loont,
Siet neder int ghemoet van die hier zijn versmadich
Ghy kent de gronden.

Hoe noode t'hart sou zijn daer schremsacht onder woont.
Ondanckbaer minder haets ons g'weten Vrou betoont:
T'gheheym gront uyt ziels born en reyne gheest weldadich
Oyt trou bevonden
Leert doch in lijdt saem t'woest der Leeuwen t'ondergaen,

D iij r

Als eeuwich blinckt den lof uws heerlijkcx onversadich,
Int sterflijk commer daer meed veel zijn overlaen:
Ist ons dus toegheleyt, siet met ontfarmen aen
Die soo ong'rechtich in dees swaerheyit zijn tomvaten,
Tot licht, o Glory Son, verlicht de silver maen,
Die t'bleecke aenghesicht treckt onder dese straten
Vlucht met *Electra* voor dees bloedighe Placcaten.

M. E L C K E .

Wat tijdt ist, soo men schout, gheterght uyt waen en gis,
De waerheyit werdt verjaecht, vlucht in een wildernis.

D ' O V D .

Becinghelt in de vlam der Godt-vergheten zielen,
Die dwingers g'lijck die voor, uyt t'weeldich Babel vielen
Daer noch bewijs noch reen noch s'Hemels dreygh en ghelt,
En moort u Borgherij, dit werdt u voorghespelt:
Siet daeghlijckcx van de Wal ghemist u heymlijck laten,
D'inwoonders neemt ghemerck op dees gheleeghde straten,
De wreetheyit veel te wreet, t'geen ghy veur t'heylichst weert
En hebt dees *Belgi* Vrou, dus gruwelijck verneert;
Die eer door mildtheyts born besadicht overvloedich,
Was voester Moeder milt, en deur ghenaden spoedich
Ghedruickt der tijden Croon, breeckt u der weelden strijdt,
En laet de gheessel ons der landen dieren tijdt:
Die rooft de tierghe Stam zijn seghen-gifs ontluyccken
Jaecht ander rijcken t'gheen ghy selver mocht ghebruycken:
Is dan u luck op t'hooghst, nae hooghmoets ydle top,

Ghemeent uyt.

Vianden van de rust, en drijft de harten op
T'verderven Brabants lot, ooghschijnlijck voor te spelden,
T'schijnt s'vorsten quade wil, de kleyne altoos ghelden.

D ' O P R . G H .

Onlijdelijck beroer, barst damp der volle moet
Opt kitteloerich Volck, en treetse onder voet
Die duysent dooden lijdt, ick ben te sterven vaerdich
Veur d'ongherechten loon en diensten weder waerdich,
Onmenschelijck betoont, k'had liever veur de daet
Te lijden dat de moort en t'grouwelijckste quaet
My ruckten van de vloer des werelts, en ghy ouders
Sijn nu u crachten doodt? of sinje gheen vasthouders?
En neycht der quaden quaet.

D ' O V D .

O lasterlijcke mondt
En schender van de deughd, de ziel is tot de gront,
Tot in der doodt bedroeft, mijn ouden dienst met schromen
Ghehanthaeft is ten hooff van langh den staet benomen,
De tranen syn 't verpoos, mijn staegh ghemoet bestreen,

Waer sal dit kale hoofd en machteloose leen
Vertrecken veur de val?

D'OPROERIGHE GHEMEENT.

Sien veur my tijdt ghebonden,
Een al te trouwen vrient, die alleen is bevonden
Ghebeden oppet mael, waer Maechschap volle dis,
Een tijds Na-neven eer't schijnt openhartich is
In handel nae de reens vereyschte saecken vallen,
Soo isser vande schaer een Judas onder allen:
En gheeft de woorden aen, die g'rechtigh zijn vertaelt,
Oock als ten nausten quam hem uyt de crop ghehaelt,
Dus is hy t'sanderdaeghs op't bed soo voort ghevanghen:
Nu sweer ick soo'ck maer rechts, wel nae mijn groot verlanghen
Rack achter sulcken schelm, verclicker van't gheslacht,
En dat ickt seecker gae, soo sulje onverwacht
Ter aerden storten dees mijn handen niet onttringhen

D'OVDER.

Seer qualijck, jae verkeert wat weet ghy dien hem vinghen
Van ouder saecken yets aensporden tot belast

D'OPROERIGHE GHEMEENT.

Prater niet of, ho neen, daer is al in vertast,
De gruwel werdt u leedt, diet oyt godloos begosten

D'OVDERS.

Oproerich volck besint, dit souder halsen costen.

D'OPROERIGHE GHEMEENT.

Gheen commer wel ghetroot te sterven met ghedult,
Als daeghlijcx 't laeste endt te wachten sonder schult:
Wat! hoe! zijn d'anghelijft van outs wethouders vredigh
Gheslachten tot gheslacht der Borgherschap onledigh,
Vertrout gheen minste Raet, noch voordeel, daet of schijn,
Soo mocht de nicker, wy gheen Spaingaerts eyghen zijn:
En weetje nau een woort te spreecken onbegrepen
Van't Gheestelick verdruck, te listich en gheslepen?
V vooghschap als ontvoocht, die eyghen Vaders waert,
De Princen selfs ghenoech vyandelick verclaert,
Van haer die't goeder stant de Landen souden spijsen,
Die kussen tot haer loon eens 't gat van Alligijsen

D'OVDERS.

Besadight, tot vernoegh van u verwildert hoofd,
De Godt van *Abraham*, wiens woorden ghy ghelooft,
Die alle herten kent, en staet, besiet hoe deerlick
Tot zijnder tijt verghelt, in winste dubbel heerlick
De boose laghen sal den vromen nimmer schaen.

D'OPROERIGHE GHEMEENT.

Maer Vader die voor dees soo bloedigh wert verraen

E i r

D'OVDEERS.

Licht onvermoet sy u de hulpe en 't behouwen,
Ghedenckt 't verdient, hoe wy door sonden vallen souwen:
Des dees toelatingh Gods tot straf de landen vil,
Soo langh o Vader als u alvernielde wil,
Ghenadigh hebt medoogh, u heerlijkheyt te loven
De goede gaven zijn ons dalende van boven:
De Nederlantsche vloeck verhart en overheert
Sal spiegel zijn waer by ghy tijtghenooten leert,
Als namels nae verdriet vervalt een vayle haven,
En dat deurt vry gheniet, de slommer leyt begraven,
En dat u zy een landt te leven onder al,
Dat Godt u heeft ghejont die u beschermen sal:
't Volleden nae dees tijdt, in Godt, te recht ghedulden
Croont met een eeuwich rijck.

D'OP. GHEMEENT.

Maer sonder eysch van schulden
De Landen oyt betoont, den Hemel dubbelfout.

D'OVDER.

Hier rustet, om dees saeck mensch dat ghy u vertrouwt,
Verdient, en by ghebreck des boets, soo laet u moorden,
En ophesteghen vloeck, wiens snoode gruwel woorden
Den gouden Hemel tart, besadicht dijn ghewin,
En gaet met my gherust ter Stadtwaerts weder in.

G. EGMONT.

Saech-haftich volck u schrick deurknabbelt 't hartste deel,
Soo tot belet dijns voedts, niet weynich maer te veel,
Wat reutelt u int hoofd? wat soudy dorven segghen?
't Ghedenck waer al te veel, en 't is niet weer te legghen:
't Is waer ick stem de saeck voor waerdich afgheschaft
Sijn Majesteyt ten goen: Sou dan ons loon ghestraft,
En 't weldoen afghesneen gheen grooter Siel beweghen,
Dat wil Godt nummermeer, daer heeft den Hemel teghen.
't Onsuyver doet de schreum, uws grimghelach verquaet
O *Parma* Vrouw, als ghy laestleden by den Raet
Te duystre antwoordt gaeft u al te trou Vassalen,
En sluyt de borst ghelijck 't Hofs afghegraven Salen:
De morringh dieder wast hoe langs hoe meerder doet,
Ghy vreest, wy thienwerf meer, jae willent met ootmoet
G'lijck als de minste knaep, u bidden te bevreden,
De Cancker van't ghemeen ons aenghesteken Steden.
Noch loopt de lichte vlam uws bloetraets die van lanck
s'Lants Staten-raet verset, en dwincktse uyt de banck,
Die meer gheen plaets een Hoof vergunt wert te vergadren,
En tercht het ongeval de opgheswollen Adren:

Als Heer van *Stralen* deur den President *Vergas*
 By dryer stem, de lust eens Helscher aert ghenas.
 Ay! Wetrijck Borger volck wat helpt ons d'vry outheden,
 Hollants vasthouders, wy die menichmael ghetreden,
 Met een deurviert ghemoet hebben ghesocht den keer
 Van d'al te strenghe eysch, wien seyt ons Coninck Heer,
 Gheen menichwerf berou bedocht yets sou bedaren
 Int suffen als ghy trockt, en liet u croons welvaren,
 Niet op trou-sorgh alleen rechtvordren maer in d'waegh,
 Van Spaensche die de voorst, die selver wel te graegh,
 Wtputten 't soete graen, en sullen deurt vererghen,
 V offren elck beducht veel opghepuynde berghen.

Dus Hollant waert ghy outs rijck in der vrijheen standt
 +Huns Graefschap soo't verviel tot erf een Vrou in handt,
 Gheensints mocht trouwen als by wil toelaet van Staten,
 Dien Raet oft Rechters Godes Amptlien theurder baten
 Worden bedient van gheen als d'ingeboren self
 Dees vooghdn generael, 't zy onder wat ghewelf,
 Vergadren nae den eysch der saecken eens verdraghen
 Sonder den last van dien haer over Prins te vraghen.

+*Hollantse Wetten.*

Vertrouwent dat ghespreeck om beters wil gheschiet,
 Hier van heeft dan de Croon te weynich eer of niet.
 Gheen tolln steltmer noch vermindert als met wil
 Der Staten, en soo nijdts scherptandigh nest vervil,
 Gheen Prins aennemen mocht strijt teghens andre rijcken,
 Als by d'eenstemmingh s'lants, daer vaste trou moet blijcken,
 Om deur gherechte saeck te vorderen den strijt,
 Doch overheers gheslacht, 't verandert met der tijt
 Wijs Hollants volck, diet wel mijn rijpen raet besetten,
 Die Coninghen braveert in dijn gheheyde Wetten,
 Daer dick een dwase *Vorst*, of opgehiste Prins
 Sijn Creghel is zijn val, 't roest uyt een dolle wins,
 Waer uyt d'onnosel veel van goet en bloet verscheyden,
 Der Princen wil is soms een eeuwich Clach-bereyden
 Aent droevighe bancket, alst een *Beltazar* quam,
 Doen Cyrus Croone 't hoogh van *Babel* over nam:
 Te laet ist afghewent als straffe heeft het swaert:
 Dus overheerlijck volck *Monarchen* tros bedaert,
 Soo boven 't Graefvolck heerst met recht eenstemmingh wijsser,
 Als een *Neronis* macht: O hart g'lijck of stael ijser,
 Sijn *Roma* in een brant deur dolle moet ontstack.

Grave van Hoorn uyt.

G. van HOORN.

Ghegroet zijt edel Prins, ick heb soo even strack
 In een ghelegghen plaets dees brief rechts voor de voeten
 Ghevonden, die ons spelt wat sonders noch t'ontmoeten,
 Dus luydend'

Pasquil gestroyt tot waerschouwingh aenden ghemeenen Adel.

*Siet wacker uyt, ghevleyde staet,
Ghedenckt eens aen mijn boersche praet:
V schoon belooft zijn sachte veeren,
Die op de lichte winden keeren,
T'Afgunstich vyer vant geestloos soch,
Dat doet u roepen wee en och!
De overgroote waere trouwen,
Soud' u ten quaetsten moghen rouwen.
Wat sult ghy Brabant dies verstaen,
Veel zijnder t'Spaingien t'Scheep ghegaen,
Waer van veel tonghen wonder spelden
Wijckt soeckers oft dit mocht u ghelden.*

G. EGMONT.

Wat dwaesse beussellery

G. van Hoorn.

T'is al niet dwaes mijn Prins.

EGMONT.

Spelt ghy de ramp de Post.

HOORN.

Gaveere dat gheensints
T'is over rijp ghestelt, en met ghemack doorlesen,
Doch vant ghescheepte volck, soud ons dit seker wesen,
Kan niet te goen, noch recht versachten t'woest der tijt
Waer aen ghy Nederlant soo fel ghehalsbant zijt.

EGMONT.

T'veeltongich g'ruch blaest uyt heur weyfel rasernijen,
De dinghen hoogh en laegh, waer leyt ons te vermijen,
Tot weldoen in een saeck, die voor den beste vrient.

H. GYSB. van BAT.

Dat die soo grondich trou schijnt, trouwloos wert ghedient,
Van dees wiens grootse gheest van bedight lasts verkiesen,
Dat sonder weyflary soo noode t'haer verliesen,
Als ghy o groot *Monarch* die over Nijls beringht,
Beyd slaefs onchristlijck volck, ghebiet, nu dus verginckt:
Ons waert ghy aenghenaem, ghy deed u Gheest ghelaten
Vol yvers opghepronckt, wiens mom ghy hebt der Staten
Bewesen deur een gift vol schants, te nau beset,
En rooft de vryheen meer, schent ons te waerden bet:
Wat uytcomst tot de saeck? ist daechlijckx by't verdeelen
In Godt ghetroot, gaet uyt ghy knaecherresse spelen,
En stort de damp des borst van waensucht overlaen
Int midden van de Zee: Wast voor een vrient gheraen,
T'schijnt dat u Spaensch ghemoet verhit my doen yets deerde,
Of eerder soo ick deurt becommen profiteerde
De wisse teyckens merck beduydnis.

EGMONT.

T'mister meer
Doch dat ghelaten

SABYNA van B.

Lief, ick toefde u mijn Heer
Wat strick des vry ghemoet, soo over trou ghedraghen,
Breeckt dus de fleur van die opt voorhoofd plach te draghen
Den gouden helm, en soo veel eeren aen de Croon
Gheoffert druckt nu vrees van een onheylich loon:
Ach grootsheyts aenghelijft uyt soo veel ouder stammen,
Hoe schaedlyck! hoe belast mickt d'eer verghete grammen
Opt boven hevich hoofd den top des wils ghereckt:
Dat in de ruyme lucht zijn blauwe daecken streckt:
Gavere Ay mijn Heer, daelt bid ick met ghedooghen
Van d'oversteghen trots dit mannelijck vermoghen
Ten deert u grootste ziel niet in de minste schae.

EGMONT.

Edele Voesteres! O Vroulijcke ghenae.
Melijdtster! sachte borst, daers al te veel besloten
Doch Graeve Admirael, en trouwste bontghenooten
Treet met my voorder tot believen van de Vrouw,
Mijn lief te weynich dacht, dat haer vergasten souw
De Baenderheere, als *Graef Hoorn* te verlusten
Ons afghemande gheests die al te weynich rusten.

LAN-MAN.

Jae wel ick weetter niet of, hy is hier niet beter als een slechte slorf,
Wy waghen t'lijf, borsten, ghelijck een Vlieghe in de keers korf:
Daer een deel verbrilde onduytsen soudent wel doen verstijven.
Jae jae: moy weer, de Heydenen willen de Karstenen verdrijven,
Altemets vliechter een queeck heen, t'ghebodt is by de vles // vaeck
Waerse achter komen, elcke hant is soo goet als mes // haeck:
En dan komender onse devote Spaengaerden om preselen mettet Paternoster
De een houtet met de Pater en d'ander met de Koster,
En dien't hoofd te vrient het, mach somtijdts wel een potke breecken
T'sinne gien gulsighe dronckaerts, maer dat hebbense voor treecken,
sy maeckender weynich sond af al stoppense in de Vasten vleys in;
K'hadder lestent een soo benuwt hoe wel dat ick nou weer peys bin,
Even wel vry vol sorgh, want haer aert is moordadich,
En nou hoor uyt Spaengien t'gantsch heyr onversadich
Hier herwaerts ghescheept wordt, dies t'volck willich ban // staen,
Roepen, soo dien Capiteyn comt, so wilter eerst an // gaen,
T'is soo paslijck wel, Mannen ick sachter wel beter.

Val. HYPOC.

Wat mach Romp-slomp toch sorghen; hoe ist smul den eter?
Weetje wel dattet midts vasten is, sie ghy wel watje doet?

E iij r

LANT-M.

Wel hey Domine hoe soo? een mensch maeckt wat moet,
Daer heb ick t'leste beetjen, dat moet ick noch schepen,
En dat sel ickje uytbiechten, isser dus an vergrepen,
Ghy meucht mijn een weeck te langher versien met penitentie.

V. HYP.

Ghy slaetet met een quack of schuylder me dees nieu Inventie
Dat sulgy my uytstappen

LANT-M.

Soo wat *entre deux*
Ghy sout ons de Spaengiarts quijt schaffen niet te paeps noch te geus
Selment beste deegh hebben, die tusschent mal en vroet binnen,
Sullen op de werelt t'salichst endt, beste goet winnen
Maer my dunckt Heer Pastoor, ghy valt de menschen wat te hart.

V. HYPO.

Jae schentsel van wonder, wacht nu comter van vart
Een ander Regent, die bet u sal doen pijpen.

LANT-M.

Alle dinghen buyten dat, ghy moeder mijn niet in begrijpen,
Ick snack op den ontbijt wat.

VAL. HYP.

Wy verstaen ons dat snacken wel,
'k Hebber veel soo gheteekent, diet mackelick kacken sel
Onvermoet ontruckt zijn te wil mijns Confrater
Hier stout dus staen vleesch eten!

LANTMAN.

Hoort *Domine Pater*
Ick selge mijn gront segghen

VAL. HYP.

Nouder g'noegh van ghegheten is
Jou gront veugel wed ick met gheen mastboom te meten is.

LANTM.

Jae wel ghy meught mienen ofge all' snelle sienders siet,
Ghy en hebt hier gheen geus veur, noch 't sinne vande mienders niet,
Maer met meest elck een roepen vlytigh vol ghetraens
Dat wy goet Catholijcks zijn, maer nummer goet spaensch:
En daer ist volck veur vermaert de archste Godts fielen // ja
Hoort *Domine* onse Lijsbet warens so hit by de hielen // nae,
Datse t'al gheluck volck by de wegh quam t'ontmoeten,
Dit lijen! by d'elementen! ick maecktense voeten,
Al quamen noch duysent, wats dat voor nickers aes?

VALS. HYPO.

Ghy sout dapper de man wesen op een wiecke kaes
Men sou u wel swijghen doen

E iij v

LANT.

Die my so langhs de straet porden
Inde vrijheyte al kuyrende maer ghy moetmen niet quaet worden,
Boere zijn toch Boere Heer, ay laetse wat inde wint snappen,
En gaet me tot Claes Moutjes, ick sel een vaentje laten tappen,
Offer so passelick of mach om dat ghy sulcken rechtschapen lanst bint

V. HIP.

Van sulcken onreynen vat niet

LANT.

Maer datje oock mient datje so veel mans sint
Een boer doen te swijghen, ghy waert beter een trooster,
Ick wou met mijn twien u jaghen uyt alje Clooster,
Wat wilje al opgeven, waermen noyt eenich wonder // sach
Ghy volck maect te licht toch van een veest een donder // slach,
En niet quaet te nemen Heer, dat mijn geest souw geen bloet // vresen,
Sulcke boerse Romeynen soudon noch 't rijck mogen goet // wesen:
Altijdt ein siet voor thien die nu herwaerts comen trecken
Halfdoot, eerse 't lant ruycken, wieck gebacke Specken,
Doch voor de sorghen en naem moet soms wat zijn te zien:
Hoe raest dit woeligh landt daer duysenden vervlien
Dus vreesich voor de slach, by 't nieuwe recht gheslaghen,
Domine Ay int goet, ick moetge dan wat Vraghen,
Hebje dat uyt de schrift, soo strengh nae Godes wil,
Wie menschlijck in de swackt zijns moets veranderen vil,
Daerom met swaerder doot soo daetlijck te kastijen.

V. HIP.

Dats nou ghevraeght niet waer, wat salder noch gedijen,
Al waert ghy tienmael vrient, ghy zijt ghenoech bevleekt,
Die dus de dolle Geest tot uyt mijn toonen treckt:
En deedtment uyt geen recht, hoe sout dan kunnen schieden?
't Is uyt des Coninckx naem, 't out Keyserlijck gebieden,
Belast wel scharp en vast besloten daer by't Hof.

LANT.

Als groote dwalen Heer, soo dwalense wel grof
Ick ducht het wil dit Neerlandt neeringhloos verderven

V. HIP.

Gantsch niet 't waer beter, maer de hoofden moeten sterven,
Diet werck des woesten loops aen parssen sonder reen.
Hoort *Lantman* siet voort toe, en hout u wel te vreen
Was hier mijn Frater g'wis hy is diet stuck soo fel // wreect
Ghy waert ghevanghen.

LANT-MAN.

Ghy vint d'goest die inje vel // steeckt,
Met jou is te praten, en met jou canmen over wech // raecken,
Doch soo niet, van te vooren wel scharp en goet verlech // maecken,
Ick spreek gaern met geestlijckheyt die sinnen toch sachtmoedich

E iij r

Ay comt drinckt een paertje mee, zijt toch soo goedich,
Wy sullen wat voort praten.

V. HIPP.

Neen van dit niet een woort
Ghy most hier van swijghen al waerje vermoort
En datje geen out vrient waert, ick souje strackx an // geven.

LANTMAN.

Dat loof ick wel, ghy en ick zijn die niet nauw op een kan // schreven
Com, com, dit vleys moet deur, ick bin veur jou niet bevreest,
'k Had een dagh twee dry Heer soo laf veur mijn hart geweest,
Mijn docht ic most wat moets maken, comt laet ons yets gaen spoelen.

V. HIPP.

Gaet in ick volgh, een man van wonderlijck gevoelen,
Mijn leven niet gedocht, ontloopt u dus de peeckel,
Waer binje nou Provoost dees moetje op de heeckel:
Dus gaen ick vast en merck by hoogh en laegh op slach,
Besien dan offer meer te voorschijn komen mach,
De weeld dick openbaert, doet van verholen buyt // mallen,
G'lick kinders en droncke luyden sullen altoos 'thart vry uyt // kallen.

LANTMAN.

Heer comje by werck

V. HIPP.

Wat luyster vinck is dat
Al haest, daer's juyst een vos recht met een vos ghehadt.

⁺*De vierde Handelingh.*

⁺*De derde Handelingh is
versuymt aengewesen te zijn,
moet comen daer Meest Elck
Een met den Ouder comt.*

H. DIRCK van BATENBORCH na buyten, aldaer bestemt malcanderen wederom te vinden.

Dits tijdt bestemt den dagh, dat u ghetrouste schaer
Sal deelen hun ghedeelt, en scheyden van malcaer
Tot schennis vande vloeck en bastaertlijcke smaelen,
En smadinghs tuyl verarmt staet op den hals te halen:
Is 't heerlijk licht soo eel eens Conincklijcke staf,
Dat hy de misvertrou nae kint en reen vergaf:
Hoe al t'onwaerdlijck sou een Prince dan verspillen,
Den offer zijns ghemoets der eens-ghevoede willen.

Hier is de uur en plaets, O Goddelicke Vrou!
'tSwaerts is van meerder wicht, hoe noode dat elck sou
Verlaten 't aengherant, als tijdelijcke erven,
En dus in Ballingschap op vreemde bodem sterven.

De Prins die van ghewoont bevonden ouder daet,
Soo hartich dient, bewijst met zjn besloten raet

Wien op ghehoorsaemheyden Coninck blijft en beyden
Een droevigh naeberou als ziel en lichaem scheyden
Hoe! 't waer t'onrechtlijck, wat beswaerder damp bemorst

Dit lusteloose hoofd, en druckt de groene borst
 Van *Batenborch*, ghy heers ghetrouwe Edellinghen
 Siet dat by dien de schricks beschuldigh quam te dringhen
 Ons tot gereet vertreck, waer naeder by geraeckt
 De dienst soo veer de prick ons allen tochtich maeckt:
 Siet waer den Gouverneur van *Mechels* ons komt nader
 Met mijn Heer Broeder welck my is een trouwe rader.

Heer G. van B A T E N B O R G H .

Dat een uytheemsch Prelaet gedenckwaert sal *Granvelle*
 Versteuren nae hun wensch u waerdicheyt ter helle,
 G'lijck lanckx hoe meer dat haer *Alteze* wert bestreelt
 Deur valsche raden int opclimmen van heur weelt
 In eygendomme pracht, dat u so licht verdoofden,
 Die d'onversade kist vol schraepten ghy gheloofden.
 Sal dit bloet vreesich rot des Spaengaerts tlant voldoen
 Deur d'orsaecx gruw'len welck daet doet haer kisten voen,
 Dees zijnt gesonden of van langher hant u boven,
 Tot *Brussel* raet en voocht uyt 's Coninckx naem ten Hove
 Als of elck aenghelijft rechtvaerdigh *Prins* niet sou
 Op offren zielens plicht dats ampt en woort ghetrouw,
 Godt geeft de uytcompst daer na vredes Vorsten haecken,
 Niet om ons als u volckrijck *Brabant* vry te maecken,
 't Neer *Hollant*, *Zeeu*, als *Vries* tot seventien ghedeelt,
 Onder des werelts Bruyt ghy *Belgica* ge-eelt
 In wijtberuchte deughd, wiens *Adel* soeckt deur klachten
 Bey laegh als hoogher staet den Coninck mocht versachten
 Des ons te strenge strenght vant heyloos heersch gewest,
 Met sachter middel 't waer 't *Bourgoensche* huys ten best,
 Tis al met wapens wreet, noch bloet-dwanc niet te winnen.

G. van H O O G H S T R A T E N .

Voorsichts beleyt erft meer deur wijs beslepen sinnen
 Als dolle overmacht, dijn blinckend stael voor wee
 Des vyants treckt, geensins voor borger van u stee
 Om zijns ghemoeden tuych gevolcht wert nae de Letter,
 Dat dus op 'teerst besluyt beswaert heeft wien voor ketter
 Ghevanghen, niet meer rechts versaemlingh was alleen
 Twee tuyghen soo gheleyt wert tot zijn sterfuyr heen
 D'aenbrengers die de ziels soo swaerlijck overluden
 Liefcoosent voor een vrient uyt putten en verraden
 Sijnt alles toe gehoor, macht, eere, dienst en lof
 Oyt voorbegift ter last byt Keyserlijcke hof
 Dat tlant en theerlijck diens behouden sal dit wreede
 Was vijfde *Karole* hoogh loflijcker diet soo dede.

Monarcha die *Euroop* t'volck als een donderstem
 Deet spieglen op de throon van dijne *Diadem*,
 By trijck door tvroom besteck u alle sielen presen

F i r

Hoe liet ghy grijser dus het strijtbaer hart belesen?
Een soo verslinnent Vier een *Cankro* vals vergift
En liet u neder kooy uyt soo veel leyt ghesift,
d'Ondrachelijcke smart, int harts verniel ondraechlijck
De wiste teyckens, nu staet lichter al te waechlijck
hoet schoonste melck wit aes wert jam'ren aen te sien
By dat u guldt gheluck noch daeghlijcx sal vervlien,
Beducht o *Belgi* zijt 't tooneel by tijds memorien,
Ghebout voor s'werelts woest claegheyndende Historien
Den borght hoogh op ghehoopt dit Babels werghebou
Soo even zijt, waer blijft de toeghesworen trou?

Als 't Vorsts verstorven moet rechts vordringh niet om weygren
Lust door een groene spruyt, in hoogher eer te steygren,
Op't welck ghy soo verplicht de Vaderlicke waert
Ontfinckt u eenich rijck ons Coninck hier op aerd,
Met soo veel heussche groet van toegheneghen Princen,
't Lant so veel loons belooft veur d'eers aenhevich winssen
In soo veel dienst vergoen: hebt dubbel-fout vercort,
Hier waerdy opgehult met heerlijkheen omgort.
Den *Adel* 's lants voor eerst begift veel int verkiesen
Van d'ordre Ridderschap in staet der gulden Vliesen.

Nu dan u Vader met ghevlerckte kielen ree
Vyt *Gent* zijn laest adieu, op d'onghebaende See
De soone liet tot borch, die scheen vol soeter zeden
Altijt vermeerder s'Rijcks, behouder vande Vrede
By al 't gheen staet des landts vryheden mocht bestaen
Nu soo ghy haest gevolcht, u trockt te weynich aen
't Cleyn vonck vier nau ghewaer ghetercht nae hoogher wallen
Last hier een spaenschen Raet, 't onredelijckst van allen
Dus vindent voor gheraen: oock deur ghedreven 't leyt
Madama 't hooft bebloemt, volpompt en voorgheseyt,
Hy dien ons herwaerts sant wil s'Vaders wet vermeereren
Vermindert stem vooghdy van u ghemickte Heeren,
Gheheven en gheciert het voorhooft louter gout
Op den *Theatrum* uws onmenschlickheen gebouwt,
Hoe dickmaels als wy 't saem in eensaemheyte vermalen
De afghesleten deughd, gheoffert aen de stralen
Vant eeuwich bloeyend recht, onlijdelijcke spijt,
Comt Grijse Mayer, comt, voorseght ghewisse tijdt,
De vrome tot een troost, ghy weet 't ondanckbaer proeven
Ons diensts, gheen grimmich dier dus langher te vertoeven
Al heymlick en ghereet: hier comen ons ter zy,

Graef Lodewijck met Brederoode en Cuylenburch uyt.

Meed' voor dees selve saeck ghetrouwe vrienden by,
Veel heyls my Prince, als Heer *Brederoode* beyden
Den Godt diet al voorsiet die wil u hart bereyden
Nae't best, dus ick vertreck als morghen met den dagh.

G. LODEVVYCK.

Dits d'oorsaek ons vergaer, wy vinden u opt slagh
 Ter goeder uur, voor 't laest met Gods bedeelde seghen,
 Te scheidyden; dus mijn vriend, sult ghy u dies verlegghen
 Te vaten ons bespreck? soo *Egmont* wert verwacht,
 Die aen zijn Majesteyt te blijven heeft bedacht,
 Met een ghewisse hoop, diet blint hart oyt gheloofden,

Prins van Orangien G. van Egmont met Graef Hoorn uyt.

Vlucht goedeloose, blijft dan blijvers sonder hoofden:
 Besiet int cort verloop noch eens op d'eerste gront,
 Daer noyt een trou Vassael gherechte loon bevondt:
 Hier comt den *Lamorael*, die wy met vlijt beleden.

P. van ORANGIEN.

Tijds overstalligh merck, ruwijne voor de vrede
 Beroemde Heeren, heeft alreed u naem gheleert
 Tot aen *Vailladolit* veur wonder, doch verkeert
 Dijn eeuw' vol schricks bevaen, 't *Borgoensch* ghewelt te mijn
 Gheschoncken doot te proy voor aes der tierannijen,
 G'lijck uyt mijn seecker tuygh des Ziels vast wert beducht
 O *Egmont*, oft niet can u perssen datje vlucht,
 Nae dat van aenbegin 't landt eedloos is verraden:
 Als tot de laster ghelt, verover't Heltsche daden,
 't Glaurierd des proefs van't harts aentockel onversaecht,
 Ist al trouloos vat verslint, hoe stout ghewaecht
 By 't trots *Karoli* kint, Doent selfs creegh Neerlandt onder
 Ghedeelde seventhien, wat groots onsichlijck wonder
 Vermolsem't inde haet, so licht verwaent ghebiet
 Nu klaer bevonden, 't gheen een valsche tongh verriet?
 Op't welck 't wreet quam voor handt, dees inghedeelde mochten
 Berechten huns behoefs, als wat wy dienstigh sochten,
 Noyt om aensind ghestalt, maer 't zijn recht Vaders van
 Ons meeste anpart, g'lijck voor yeder borgher man,
 Die ons op straten Hof, soo wegghen zijn weemoedigh
 Staen houdent uyt Ziels pars, weet dat de Vorsten spoedigh
 Noch bittert meer en meer, 't bestreden droef verlies
 Des levendloose hoops, den dvingher lust, soo kies
 Siet d'ampten fleur gheschaect gilts oorbaer wetten breken,
 De wijcken roer gheplet, elck weyghert op dit teecken
 Ghehoorsaemheyt, verwilt, g'lijck thart gheen dooden vreest,
 Siend' dat een waertste vriend, die oyt soo is gheweest,
 't Lant t'rouw, vroom voort gherucht, ghetercht sal moeten bitter
 Staen vlamigh, Ay't verwoet soo menigh inne sitter
 Dan 't is soo voorghemaelt, deur d'onbescheyden handt
 Vant Kitteloorigh spaensch: Selfs tot de hooghste brant
 En u niet meer vertrout, ghy medeloose leden
 Onvry uws vrye staets noch raet-stoel te betreden.
 De bloetlust greeticht aen, die eyndelingh der tijdt

F i j r

V rijcken zijn te lot als ghy tijts clach-spel zijt:
Siet selfs op t'heylich hoofd invoerders van't vernielen
Kiest ghy niet voor de keur, o Moorders veelder zielen,
T'gheen by t'*Concilium* tot *Trenten* wert bevest,
Voor t'welck *Granvelle* streeft met cracht soo doet de rest
Gheen erf-rust dy int minst o al te trou Vassalen!
Van die u vuylste Crans soo nijdich doen bepalen,
Hiers nu de pot te vier, ghenoodicht deur een lach,
Ick vlie! houdt u bancket alst vlieden baten mach:
Ghy die t'*naem Government van Vlaendren* draeght ter wapen
O Egmont, tis nu tijdt van sluymer eens t'ontslapen:
Sijt seecker soo ghy blijft, *Gavère* ons bemint
Is u val nader.

G. van EGMONT.

Hoe! den Coninck sout bewint
Eens ondersaets, die oyt Godt kent so was te draghen
De Vorstelijcke last tot welstant vande daghen
Ons algemeen, siet wiens landt lieve borst verstout
Voort 't Rijck by s'Vaders tijdt, dees lofrucht vast en out
Vergeten? *Prins*, hoe dit? 'k vertrou de kroone beter
't Waer al t'onmenschlijck snoot, by dien hy coel vergheter
't Gheoffert s'Keysers hoofd, deur *d'Amurath* gheschiet,
Dats rechte trouw en deughd noch onvergouden liet:
K'en kan't inbeeld noch niet zijns doens deur liefd gedreven,
Ghedencken, onder wiens ick moet my voort begheven,
Mijn goedren zijn rontom gheleghen mits int landt
Ick wacht een beter tijdt als nu

P. van ORANGIEN.

't Wel rijp verstant
Behoort de Overvooght: breeckt niet om't goets verwinnen,
Dijns hart en heyl, een saeck gherechtlijck wilt beminnen
Die niet vervreemden sal, by dien 't recht eeuwich bloeyt.

G. van EGMONT.

Gheschelt voor Eedloos *Prins*, wat ruster onghemoeyt
In dees te sware knel? laet ons in Godt ghedulden,
De vluchter laet op't pack veel toegheduyde schulden:
Scheyt ghy dan uyt de landt *Orangien*, trouwste raet
Men seght ons hooghste *Vrou* deurt rouwen weten laet
Tot hinder vande tocht,

P. van ORANGIEN.

Siet Grave met bedaren:
Vws schricks; ist niet ghemerckt van herwaerts soo veel jaren?,
Wat heeft u aengheparst? wat heeft u Ziel beooght?,
Wien heeft van aenbegin 't stick vyerigher ghepooght?:
't Is waer, met soo een hart den Coninck te behaghen,
Wast niet soo schelms verkeert, van die u soeckt te plaghen?

Denckt 't is recht oft gevalst, de vooghd vint licht te quaet
 Waermeed hy ouden dienst beticht voor ouden haet.
 Dus salt met onser gaen, of wy oyt Spaengien swoeren
 't Niet lijd'lijck eens Godloos, vreemt raet volck in te voeren:
 Doch 't Catolijckx geloof van harten voor te staen,
 Dat nu u wensch 't ghemoet en Coninck is voldaan.

G. van E G .

Sijn Majesteyt ghebiet, ist ons niet te verdraghen?

H. B R E .

Wat noot dit, 't wert verkeert, onrecht komt rechtlijck klaghen
 En ons wort opgeleyt 't hoeft der rebellen van
 De croone, jae geen volck 't Rijckx *Laura*, deurt gespan
 Eens grimmich beckeneel, met opgevierde harsen
 Noch voor de meeste smaet: soo Godloos doen vervarssen
 Ist daet werck Criminel verbeurt bey lijf en goet
 Den Coninck strijts geneycht

G. van H O O G .

Alst soo sy datmen moet
 Ghedwonghen tot behout van ons ontschuldigh leven
 Waert quaet hem 't hoeft gheboon, by dien wy eenigh bleven:
 't Vertrecken 't is wel waer geeft ons de meeste rust,
 Doch warwaerts inghelant om nae ghelijcke lust
 Te leven inden staet van outs ghewoont en pleghen
 Waert ons ghelijck u *Prins* meest buyten lants ghelegghen.

P. van O R A N G .

Nu gelt aent uyterst harts verbintenissen proef,
 Siet varder, d'Hertogin berout en soeckt 't vertoef
 Met leyde schrick bevaen, vol besighe ghedachten,
 Die aen zijn Majesteyt deur opghehitste clachten
 Heeft dus ons aengetockt de vresen.

H. B R E D .

Ay me Godt!
 Tot breedere heylgiers stant schenckt ons een waerdich lot,
 Ghemerckt hiers d'eer ontciert: dijn welghewilt te letten
 Ten Hof verboon 't ghehoor, men gincker Spaensche setten,
 Dits loon verdient op 't clagh: fy *Parma* snoot en vals
 Deur u te buyt vereert van goederen ende hals!
 Ghy Adel-rijck gheslacht int Neerlant rechts behouders,
 Gheerft, ghevest, gheteelt, uws grootser staet voor-ouders,
 Noyt trouwloos nagemort, een borst vol yver viers,
 Verhoopt noch Hollants gunst mijn wackre *Bataviers*.
 Siet g'lijck in spiegel dat den draf van Spaensche Heeren
 Aen haer *Alteze* niet toelaten noch begheeren
 Dat u de minste weet van 't heylich werdt ontdeckt,
 Als zijnd ghewesen voort en alghenoech bevleckt
 T'gheen niet te redden is, noch met meer reens verdaeden,

F i j r

De kloeckste *Montigny* en *Bergh*, o voorste Raden,
Is ons by vrients gheheym vercondicht waert ziel,
Tversoeck noch reen de Croon noyt lief noch wel gheviel,
Dees zijn inswaerder ancxt starck t'haerder leet ghehouden,
Dus ginckt, en ist vergaen diet *Spaensch* oyt goet vertrouden,
Te spae comt dijn berou, verwaende Hartogin
T'gheschoncken vry, roof, moort, t'hooveerdich Heyr na sin
Streeft lancks t 'ghebaende spoor, en royen uyt vol plaghen
Hier herwaerts over, g'lijck de grootste donderslaghen
De menschelijcke starckt, door t'galm verschricken doet,

t'Afcomen van't Spaensch Heyr, onder den Hertoch van Alba.

Soo schrickt de Monster t'gheen by Leeuwen is ghevoet:
Der *Albanoyzen* hoofd, die schalckt heeft leeren blaffen,
Comt nu met volle macht t'soet Nederlandt te straffen,
Ghelmt gheborst weert, toeghereet zijns gulden tijt,
Van t'gheestlijck volck rontom als tot een heylghe strijdt:
Siet nu! dit blaest u op de Maer-conster heeden
Tot *Barcilona* selfs is d'*Alba* t'scheep ghetreden,
Met veel uyt s'Conincx naem van Adel en verstaen
Der tijdingh met zijn volck in *Piemont* comen aen
Int *Alpische* ghebercht, ghedeckt met laeuwe tranen,
Daer Duytslant, Vranckrijck scheyt van 't deel der Italianen.
Op *S. Ambrosi* plaets daer monstert hy t'ghewelt,
En heeft tot naerder compst het als in maet ghestelt,
Vervarst de macke schaer, die op de vochte baeren,
Deurt hollen onghewoon in swaere kranckte waren:
Dit is dan t'wis bescheyt en't naeste voor een groet,
Als *Berleymont* die treckt hem selver te ghemoet
Hy is heur aertschen God die'ck vrees niet goets sal landen
Als zijn Godts laster wraeck, dats rooven, moorden, branden

P. van ORAINGIEN.

Ha! groot nachthangsel vlucht, deurblixemt met den dach
Vant Heerlijck Sonnen licht, wijckt stoel die naulijcks mach
Opreycken zijn barbaers benevelt duyster bruyssen,
Veel min t'Godloos ghewilt dees twee *Bourgoensche* cluysen
De hutten s'aerts u niet in meer verlangh nae ceur
Dijns levens wert vereert, soo gruwlijck raest, waer deur
Braveert, o tis ghenoech, en doet de hooghmoet daelen
Van d'opgheteghen trots, den tros des lants vassalen
Mant elck nae t'waer ghevoel, dit ghelt voor eyghen druck,
Siet voor goe heencompst, dat t'u al vergaet te luck,
V uytterst wil en macht heeft voor de rust ghesproocken
Des salt noch metter tijdt soo g'rechtlijck zijn ghewroocken,
Als al int open velt ontsweyt staet om beloert
Vant Hatigh volck, nu heersk, en met gheen klauwen boert
t'Spaensch reedeloose dier, die naer Sons reysse stralen
En kleyn ghetal verschijnt o Brussel op u saelen,

F i j v

Ach *Belgi!* Ay wat damp! u wijt ghetooient rijck
Swerckt vreesich over thooft, en 'twas niet moghelijck,
In sacht noch soet vergeet te stillen 't vyer van wonder,
Dies voorste t'eer voor Godt gedanckt der dienst bysonder
V elck voor rechte deuchts bewesen liefd soo groot,
En wensch u vreed tot wedersaemlingh.

G. van E G .

Prins de doot

Is bitter, en so leyt ist al ten roof te gheven
Dus vlieden met de naem voor trouloos al ons leven,
Den Coninck heeft gheen recht ons daerom te versmaen,

P. van O R A N .

Siet toe! siet toe! ghedenckt 't gheen wy ten besten raen,
Dus doend' bout ghy de Brugh waer over wert gelaten
V Moorders, en 't verderf van goedren en lantsaten
Vw's kinders, u geslacht, of schoon ten besten quam
Ghy eewich slaefs, verblint volck, van te waerden stam,
Ghebout, gheheyt, ghevest, vol Hemelsche cieraden,
Vant goet werck voor te staen, en huychelt met geen quaden:
Ay my! wat swaerder pack, doch Vorsten u bekent
De ernstighe vlijt, soo laet ons op een endt
Vertrecken uyt dees plaets, en nae recht vrients bereyden
Bevesten voor een best ons dit ghenoodight scheidende,
Den Scepter vanden al, die op de wolcken vaert
An 's Vaders rechter arm, uyt liefd ten Hemelwaert,
Tuyght uyt der zielen geest het Jammer dus t'ontstrengende,
En laten 't heete bloet int coele water menghen:
Hier meed die't alles weet bevest ons harts besluyt,
Voert Heer dit swaer ghedreyght der landen salich uyt.

T'samen tot verscheyden wegghen vertrecken

H. G Y S B. van B A .

NV glibbert vanden tob de opgeklommen moeden,
Wien kan sich voor een schielijck ongheval verhoeden
Hier wentelt tot in d'as de *Laura* van u tijdt,
Den Borgh-graef is ghereyst *Oraengien* zijn wy quijt,
O trouwe Raetsman, niets cost dijn bewissen baten,
Die met u broeder hebt dit bloedigh rijck verlaten.

Wee valsche Coninckx borst, alst lant dus stont te proef!

Dat voor hun sterfdagh d'aertsche zielen men begroef!
Sal dees onhey!'ghe Pars u al nae waen ghedijen,
Die nochtans werdt ghedreycht deur swaere Prophecijen?
Is u 't gherucht vervreemt eens Enghels lief geluyt?
Soo breeckt dan lichte Vrou, deur nevel wolcken uyt,
Tot mortel-plettringh dijns erfhaetelike schenners,
De vrome tot een troost, dit merct dan waerheys kenners:
Een Loutre heylsaem wel behouden Vrouw uyt cracht
Vw's toegheneghen vlijts, by Gode hoogh gheacht,

Staet met der harten voor op heygront dijner zielen,
 Hy die opt binnenst siet, verstoort die u vernielen;
 Verslaghen Princen heeft ghelaten wet en stalt,
 Grontvesten tot opbouw t'gheen deerlijck laes! vervalt,
 Hy trock ten Hemel heen wilt Vaderlijck bedaeren
 Deur waarheys kunt die zijt gherechticheyts dienaren:
 Hoe wel een onderdaen noyt overheerscht den stap
 Sijns Prins of s'Princen wet dat in die eyghenschap
 Der Landen vrije toom nae oudt ghebruyck gheen hinder
 Bekome by zijn macht, vermeert en niet verminder
 Op d'ingheseten deel, ha! 't schentsel streckt te veel.

Ghy voortse twick recht der conscientie is soo eel,
 Die lijdt gheen tergh om waens, onchristelijcke sotheyt,
 Als soect 't recht voor waerdy in schult der hooge Godheyt,
 Dits op soo veel beschout, tis lijdsaeem onder tast,
 Gheraen ten best, tscheen goet, en opt verraet verrast:
 Tis toegheseyt aen u voor welstant van de Rijcken,
 Als uyt des Coninckx wil diet lust en dierghelijcke,
 Al om de aerde raest, elcks staet belast de wacht,
 Voor vryheyt Lant en erf, als d'eere vant gheslacht,
 O nummer sy u weer soo trouwe bontghenooten,
 Daer u deur t'nieu verkies de hoven zijn ghesloten.

G. van MEGHEN nae buyten.

G'Lijck voor een morghen-bloos, en roode Ooster bruyt,
 Die 'tvoor-portael des Hofes der Sonnen eerst ontsluit,
 En bootschapt met een lagh de open-strenghe der salen,
 Der alghewenschte dach gheciert met goude stralen,
 Bodinne van de vreughd, van al wat sterflijk was,
 Als blatent vierghevoet, t'gheen op't bedoude gras
 Nae hun manier begroet de Ciester van de morghen
 Leeft in de klare dach verhuyst van duyster sorghen:
 G'Lijck als het pluym-gevluch een stemmich sich vermaert,
 Als't hipplend' om en d'om de geur'ghe bladen raeckt,
 En neurt zijn soete toon, de schaduw is verstrecken,
 Waer op t'ontelbaer saey der lieve starren kecken,
 Verheerlijckt daelt te niet by u eerwaerdich hoofd,
 G'Lijck even dat de strick der haren nau ghelooft
 Dat grooter Donder-storm u gaven sal vercrachten
 In gheen manier verwit de ydele ghedachten
 Tot roof, tot machtloos dol verwesen swerm voor al
 Van t'geen u heden is by datter comen sal:
 Siet daeghlijcx sy u voor *Toledo* op u stranden
 Met hooger macht so breeckt, breeckt lasterlijcke handen:
 Vws Coninckx haetlijck woort beseghelt tot de strijt,
 Onder wiens schaduw' ghy den *Troyschen Hector* sijt
 Voor wijle int gherucht, noch vreesich te verwachten

Den stouten *Annibal*, wien t'groot *Carthago* achten
 Oft d'glorie *Africaens* een *Scipio* vermaert,
 Of g'lijck diet wolven soogh heeft mannelijck veraert
 Tot overspringhen tocht, als opgheworpen lichten
 Die eer soo *Titus* schrijft het groote Roma stichten:
 Den *Etna* van der eeuw een *Alexander* stout
 Victorieux en wijs, wiens setel louter Gout
 De Werelt heeft het oogh ghetrocken van te vreesen,
 Soo sult ghy *Albanoy*s op dees Rebellen wesen:
 T'rijck waer doch nummermeer verwittich dus in t'soet,
 Van volcken rusteloos, oft zielen uytghewoet,
 Verdraghen in de stilt zijn Majesteyt eerwaerdich:
 G'lijck alst *Egyptische* rot, tot dienst en arbeyt vaerdich,
 De Croone tot bereyck van levent g'luck te sae,
 Dit stoot ghy onder voet, soo mint dan op ghenae:
 V zy niet meer vergunst tot speeltuygh toeghelaten,
 O nieu-ghesinden loop en yver uyttermaeten,
 Deur teghentwil ghevoet en barsse kreeghlery,
 Ghenooddicht veurt verderf, dit noemt ghy Tyranny,
 Nu hier meed afghestreen, u cluwen is ten enden,
 Ghy sult u tot de doodt of tot den Coninck wenden,
 Die ghy niet moochlijck snood vervallingh cunt voldoen
 Noch d'Kerckelijcke schae u daghen niet vergoen.

B. GHEVV E L T . *Comt trecken met een garde nieuwe Waelen.*

Stap an ghy gorghe maets, com op ghy Baender-Heeren
 Ghy hoecks ghy Cabbehaus, ghy raeuwe Haneveeren
 Ghy muggen veur de boegh, ghy Leeuwen anden dis
 Ghy Monsters, veegh slae doodt daer wat te cluyven is
 Veur t'out, dats delfs bier, en brandewijn die goet was
 En t'hart soo hartich hiel soo langher t'vare bloet was
 Bestooven in de borst ghy dwingh-landts schrick en vrees.
 Siet op u heyich, of ons *Hannibal* verrees
 Cier stammen van het rijck, ghy brallers die doet ruymen
 Het lichte Geussen rot, steeckt op u dollen Pluymen
 Jou Swaellu starten en jou Haenekams, als bloet
 En toont deur naem den aert wat kuyckens datmer broet
 Cruypt in u holle slolf ghy mont-volck sonder Crachten
 Ghy hoofdeloos ghesin, hy die wy hiet verwachten
 Dus nevent prachtich hof en haestlijck comt u voor
 Soo heerlijk toe ghetreen van volckeren die int oor
 Het aldersoetst gheluyt, by u bedaede lasten
 Tot welcom en versoen, op u te eeren rasten.

Stae vast ghy laffe bloets en hout u opt gheweer
 Hier staet u toe te sien, nae vruchten van de eer
 Om mijn ghevreesde naem, met glorie te becroonen:

G i r

En jou met Varcken Speck, en harde raeuwe Boonen
De sachte kiesse smaeck en is u niet van noot,
Wiens wieghe was ghesmeet van t'harste stael en loot
Dus houtge by de back, daert schricklijck staet ghespannen,
Want wie het snelst vertoont zijn t'rijckx de beste mannen,
Vol roers, vol ramps, vol weyts en t'groote hof te nau.
Tot rustingh veurt verderf daer voor soo cloeck en gau
Als dees mijn fratter nacht en daeghe weet te stoocken
Sal by dees leen te hulp en laster zijn ghebroocken.

Vals. Hip. vindende Bloetdorstich gewelt meteen, Garde aende Poort vant Hof.

V A L . H Y P O .

Jae kloecke Capiteyn, dus houje weer de wacht,
Of hebje t'wilt ghespoort, waer op de kittel jacht
Van t'soete Oorloghs ampt en ongheheelde smarten.

B. G H E W E L T .

Neen Domine, by jou hart reeckent alle harten
Levendich, nu dats daer, den *Alba* is aent Lant
Ons Vrou comt strack hier voor, dus maect u van der hant
Hiers nu gheen praetjens tijt, daert u om veel te doen // is.

V A L . H Y P O .

K'hoor wonder, meent ghy dat ons yemant oyt soo groen // is?
Segt Bloet-verwant daer dus de nieuwe zijn te roer,
En krijghen langhs soo meer veel duysenden aent snoer
Daer voor bestelt ghereet veurt daeghlijcx noodich koffren,
Veel stroyen cellekens, om daer in de ziel te offren,
Alst in de roode vlam staet gloeyich afghestaect:
Soo met een laest adieu, dats Gode voor ons waect,
Ons wert gheen tijdt onnut in deser tijdt ghegheven.

B. G H E W E L T .

Ghy vint een man als Speck de groenste vanje leven,
Broer Pieter, groote Maet, ick houje als te vrient,
Ghy cunt een woort ten best, die sulcken setel dient
Dats d'inquisitie Vrou, voor wien ick stel dees leden
En onbemurwt ghemoet, dat soot quam by de reden,
Daer menich half versaecht deyst van't gheswooren woort,
Soo tred ick vast int parck, soo hoopend' dienstigh voort
Nae hoogher eer mijn Vrou my d'ampt bet sal vermeerren.

V A L . H Y P .

Nae hoocheyt ist toch al dat elck sal soliceren,
Nu dan ick loof u t'best datter eerst open valt,
Ick gae vermits ghy toeft, tijt isser wat vermalt,
T'lof is voorhanden, dus wy sullend hier by laten.

B. G H E W E L T .

Salve heer Pieter, man hoe keunje lastich praeten.

G i v

M A . de P A R M A met al heuren raet zijnde op't Hof, verwachtende den Hertoogh, die voor de mueren aldaer, voorhanden is.

ACh! was dees schrickel compst ten rechten wel verhoet,
Te laet ghy *Barlaymont* gaet treckt hem int ghemoet,
Hy toont u vol bescheyt, die wy in kent gheloove
Of dat hy sich vermijnt te treden hier ten Hove.
Wat roer mist 't woest gevaer elck schrickt den dwingher veur,
En veel die zijnder van den *Adel* wegh en deur,
Gaet int bereyt ghetal hem metter yl ontfanghen.

B A R L A Y .

Roemsuchtighe Vooghdes, 't is noodigh naet verlanghen,
Van verr' gehoopt, en voor een rechte wraeck begheert,
Soo waerdicht dese dienst zijn Majesteyt vereert,
Hy comt met sulcken naem, wiens staele lichten blicken
Wil voort verwaende volck noch deysen noch verschricken,
Bewijst dit grijsse hoofd doch zijn vereyschte eer:
Ick trek hem selver aen volbrenghe ons Vrouws begheer.

Sy blasen.

B . G H E W .

Die ondert deck van des ghemeents onrustich woelen,
Heur *Arianen* borst versachten en vercoelen,
Sal 't zijnder tijdt becracht alst schijnt de meeste stilt,
Ghewroocken worden, jae ghebrant, ghemoort ghevilt,
Diet snaeterbeck in schijn des Engels houden t'onder
En heven 't Keters rot, hier op in 's werelts wonder,
Doch's Coninckx raet noch by de laetste brieven zijn
Versterckt, dats hout dit volck soo in een goeden lijn,
Gaet dus int leytsaem toe, ick sent u 't gruwel teecken.
Van d'onvergolden schae, diet al ten endt sal wreecken,
Ghy *Ferdinando* vroom *Toledo*, g'wenschte uur
Die selver is voor hant tot *Brussel* ande muur,
Wiens g'rucht als donder storm doet *Brabant* nederbuyghen,
Duc d'Alba worpt te neer dees goddeloose tuyghen:
O stoutste uytgheceurt tot 't geestelijck behoet,
Dees man ist met my eens, voor alle saeck voldoet
Volvoert zijn deur de last der nieuwe Ampt ghesellen,
Salt *Bergh*, als *Montigny* oock konnen na vertellen,
Die vinden daer hun vast ghesworen vyant fel,
Ghy Vader Heyligh doens, o grooten wijs *Granvel*,
Merckt opt verval des tijts, op u ist dat wy hoopen.

M A . de P A R M A .

Alst volck oyt opwaerts steegh quam tot my anghstigh loopen,
Hoop middel, en vermoen versochten by verdragh
Is u vergunt wanneer men deur gantsch *Brabant* sach
V schelmse guytery van kercken te berooven:
Nu koemt den *Alba* om dit roer nest te verdoven,

G i j r

Doch Hemel ghy die weet 't ontgaren, waert belet,
Te min niet, ist by wil als rijpen raet gheset
Starck op d'ervaren proef van overmoede tijden,
Soo werdt de Peerle u, g'lijck deur een heylich strijden
De smaden om end' om ghebroocken.

B. GHEVVELT.

Dats hem recht
't Paert 't gheen de meester min ghereet stont als de knecht
Eyscht aen den teughel, dees, die ons comt op de weggen
De Borghery zijn op met lof den Hartoogh teghen,
Haest werdt hy u *Princes* voor ooghen by den Raet,
Met een ghecierde sleep der grootse spaensche staet,
Versacht u soete sin, gheen vrees sal 't harte drucken,
De roed is nu gherecht 't sal voorder wel ghelucken,
Hy comt mijn borgh-heer, tot bevestingh vande naem
Sijns eerst gheboren vruchts, de eeren deelingh 't saem,
Ghecoppelt aent behout der gheestelijcke Heeren,
Die liever alst verginck, meed slinx en rechts om keeren,
Becrijghent met de tongh, ter sijden vant ghewelt:

t'Gheblaes op de comst.

Hoort wat trompets gheschrey ons blyde maer vertelt,
Den *Alba* is voor handt ons *Hartogin* te groeten,
Ghy sult hem op de Sael dan selver sien ghemoeten.

D. D'ALBA. comt opt Hof met groote pracht.

'TGlauriert des gulden Sons, die deur ghelijcke min
De Palm van 't spaensche Hof, u hooghe *Hartogin*
Soo wenschrijck heeft bestraelt, wiens werc-heer 'twercx vervreuchden
Bepereelt 't wijt berucht der opgheclommen deuchden
Van haer *Alteze*, in grootmaeck van ware eer,
Midts d'anghebonden gunst, dieck voor u presenteer
Sijns Majesteyts, bevest met een blylandigh groeten
Waer van tot vast bewijs de *Princen* ons ghemoeten:
Die'ck heb int cort ghetoont van als mijn volle last
't Welck zy my Vrouw te dienst als vrijheyt beter past,
Opt noodigh heersk gheboeft en trouweloose schaden
Vergheldens nae't ghedreycht, u eervergheten Raden
Des staets, gheleden dwael, spijt Cancker vyer en swaert
Vws harts, o trouw vooghdes!

M. de PARMA.

Tholedo stout van aert,
Wel dappre *Albanoys*, 't is immers waer van heden,
Dat ick u sie berust hier voor mijn voeten treden,
En uyt des Conincks naem de voorste ons bestelt,
Soo zijt dan met die gunst verwinner van het veldt,
Vyt u aanbieden heusch ghelijcke deel te loonen,
Tot danckbaer vande groet die u belijft te toonen

G i j v

Een *Parme-Vrou*, die nae 't bereyck mijns ampts vooghdy
Te veel rampsalich leet en ruwe raserny
In ondanck overbrocht, verarght des weldaets lusten
Sal my naer u by zijn gelieven bet te rusten.

D. D'ALVA.

't Ghecroont half Indies hoeft nae wil beduyt, indien
Behaghens lust ten goen, sal d'Hartogin gheschien,
Verhoopt uyt dese borst de trou sal vyerich wonen
G'lijck een *Panthisile* Heldin der *Amazonen*
V hart-verstaelde Siel deurstreeft dees hooghe noot
Nu biet sich siet van heen, die voor de coude doot
Gheen vrees sal eerslingh den achtbaren stap ontschreden
Maer wensch soo diens voleert de vruchten te besteden
Mijns grijs bejaert ghemoet een Vader voor *me Vrouw*,
Een borght, een troost, een vooghd een broeder inde trouw:
Set dijn beduchte gheest de Lely weer in handen
Verheerlijckt op de compst van soo veel dwinghelanden
Elck deelt sich over soo veel vaendels, int behoet
Gheboren edel en van Princelicke bloet,
Die al opt laest adieu soo hoogh den Coninck swoeren
't Gheschaeckt, onteert, berooft, vry aende Croon te voeren,
Van alle list ontleyt, van sorghen onbeswaert
In meer bewist gheplant wiens vruchten lief van aert
De Roomsche *Monarchi* en 't heylichdom verdaden
Ons Coninck te voldoen dees afghestolen schaden.

M. de P A R M A .

Hier toe versterckt dijn gheest diet al nae staet deursiet
Nu stoute Vorst treet in vermoeyt van reys u jaren
Ant toebereyde mael, 't gheen u tot welcom schiet,
Met al den staet die ons ten Hoof soo lief vergaren
Wy laten dit int vry tot breeder nae verclaren

Daer wort veel triumphes Alba tot welcom verthoont op't Hof.

Vijfde Handeling.

M. ELCK EEN *vertreckt in't heimlijck.*

Nu leyde schrick verhuyst 't is haest ghenoech gheproeft
De uytgheputte gheest waer langher nae vertoeft.
De Sent vloet is op't hoogst 't schoon Brabant overslonden,
Den wreedten *Nicanor* Jerusalem ghesonden
Wraecks tocht vliet voor de bal de bout is u op't hoofd,
Eer ghy u selfs versint, niet meer van staet gheloof
De Olyphanten heyr comt uyt der poorten nader
Een *Phrotlomeus* vooght gheleecken of veel quader
Ay liefdeloos gheslacht beweeght u moet int slot
Gheen arm verdruckte bandt soo claghen wy aen Godt,

G i j r

Die d' Hemelen beweeght 't recht dus te helpen stichten
Des opghesonden knel der swaerheden verlichten
Vant slaefs bestreden volck in een te swaren strijt,
Doch 't comt hier alles om met dees ellenden tijdt,
Vaert wel dan prats verwaent, bloetgierich Hof vol tranen
Gheoffert, nae soo veel bloetschanden om bestaen.
Den Hemel diet als weet wil ons den weghe banen
G'elijck die oyt zijn gheleyt deurt drooghe der Jordaen,
Vaert wel lief Vaderlandt vol rijck-bewoonde steden
Ghescheurt, ghetercht, bestrickt in doodelicke haet,
O Vader alles doens, stuert op den padt der vreden
Voort arm en vreemt gheslacht 't gheent al om u verlaet
Vaert wegh mijn bloetverwant gheteelt uyt soo veel braven
Verlaten, elcx onciert ghebroocken vrienden bant
Ws opghesteghen quaets, die deurt eersuchtich draven
Nu kiest met Babel eens, O sondigh misverstant!
Haest suldy als het caf voort goede saet verdwijnen,
Dat inden grooten dagh des oordeels wert verleyt
Wanneer 't geloovigh volck sal als de sterren schijnen
Aen s' Hemels firmament staen in meer heerlijkheyt:
Vaert wel ick laet de buyt de vaste erven varen
Met Gode in ghedult dees Tyranny ontvlien.
Ick treck met vrou en kint al heymlick op de baren
Onlijdlijck mijns ghemoets dijn gruwlen meer t'aensien,
En kus d'ontspronghen aert, met jamren vol medooghen
Onschuldigh overheert O vruchtbaer voester milt
Die laet voor goet en quaet gheen volle borst verdrooghen,
Als deur des Hemels stuer, dats als ghy Gode wilt
d'Hoogh heylich teughel vant aensichtigh reyn ghestart
Verwaent, misbruyckt verkeert opt voorborght dijner hart
Ghy onversade ziels 't vyer voor u eyghen rijcken
Wel dien by tijds gheluck, gheluckigh van u wijcken.

D. D' ALBA. met al den Spaenschen Staet, stellende in eenen nieuwen Bloet-Raet.

/St mog'lijck als men seght ent blijktt by clær bescheyt?
Dats *Criminel* en roof van s'Conincks heerlijkheyt,
Best liet ick deur dees stadt ontbieden diet beduchte
En roep op lijf en goet weer binnen dees ghevluchte.
Saechhaftich E'eldom hoe maeckt dit u vayle borst
Reyn van 't verwoede pant, u Siel soo eedloos torst
Dies nacht by nae deurt vars van diep ghevoede reden
Heeft nae vereyscht ontsagh te weynich rust gheleden
Haest steegh ick vant ghepluymt, en sachte sluyt gheschaeckt,
O Nederlandt u dient een hart, dat onvervaecht
Gheport tot enckel wraeck set alle liefd ter sijden,

G iij v

Den tijdt is overstuur can gheen vertoeven lijden,
Noch t'overmacklijck van een cleyn-ghemoede vrou,
Welcks slapheyt is de vonck, dats u vervallen rouw
Ist van u aen bestelt *Romero* in te daghen
Wiens Rif soo schelms bevreest gheen coude aert cost draghen
Huns vry vergunt ghebiet noch eerlijck gheboord
Plaets, heerlijckheen, soo comt de vruchten van u woort
Op offren heylloos rot, en rechtet voor dees scharen
Waer meed ghy meucht volstaen uws ampts van achte jaren
Den Coninck veur voldaan, neen hiers u schoon voldient
Dien ghy met brief of post te Vyand'lijcke vrient
Die Croone tot vertreck soudt smeekend doen versachten,
Hier werdt u inghestelt een raet met volle crachten,
Welckx overwoort en wil tot opsicht hoet vergaet
Sal heerschen over u en al de gantsche staet
Vant reedeloos ghedrocht: *Noycarmes* cloecke strijder
V recht vergelde wraeck maect menich stout belijder
Te buyghen onder t'spits gheslepen van u stael
Alt trouweloose volck t'gheen nae de Spaensche strael
Der Sonnen hoogste graet leep-oogich siet verbeten
En t'heeft de eenge deuchts bedaarde gunst vergheten,

Daer wordt opt voor Hof geblasen.

Ghy deed haer in waerdy tot *Camerick* recht loon
Die met een gantsche sterckt afvielen van de Croon:
T'sal andersints vergaen wat salt gherucht ons leeren.

Egmont en Hoorn uyt.

BARLAYMONT.

K'acht dattet eenich zijn van d'opgheroepen Heeren.

D. D'ALBA.

Siet daer den ketter, der rebellen over hooft:
Hier is *Toledo* dien ghy nauwer noot ghelooft,
V wit ghebaent t'onken soud nummer binnen spooren
Noch langhs de water cust de reyse voor verlooren
T'van noot dreef t'woest ghewelt hier opt vergheten rijck
Aen d'eer onwaardich volck tot grooter onghelijck.

Egmont kust den Alva d'handen.

G. EGMONT.

Veel heyls beruchte Vorst ick doe my t'eer ghebieden.

D. ALBA.

Ja *Egmont* t'waer gewenscht so t'nummer anders schieden,
Ick kom ick over yl, en schrede op de baen
Hiers *Ferdinando Duc de Alba, d'Albiaen*,
Die selfs t'roer monster dier salt spitse voorhooft bieden
Daers veel te langh ghetuylt met hier te doen ontrieden
Een waerder vooghd tot stant ghescheurde *Neerlant*: siet
By last zijns Majesteyts volcomen dat ghebiet

Heeft in ghenaed den staet *Toledo* als ghegheven,
Om straffen naer verdienst die hier meyneedich leven,
Niet langher gilt u krop ghebeckte spartel vlucht
Hier menghelt doort ghewelt, de aerde tot de lucht:

G iij r

Eer sal de wijde plas der noorder zee ghelaten,
Diet *Belgi* deel omarmt ons drooghe veyle straten
Eer dat een spaensch ghemoet van uytghenomen cracht
Ghedooghen sal den trots, dien thaerder glorie acht,
Daers langh ghenoegh ghedraelt ten leyter meer aen spreecken
Den *Hartoogh* comt en is dees dartelheen te wreecken
Op't hoogst dats overleen, braveert gheen opper heyl
De *Etna* van u wensch was veel te glibber steyl
Veyl was u vrijheyts slof, tot speeltuygh, soo aenminnigh,
Daer veur onheyssche danck, ghy tercht de klauwen vinnich
Eens noodigh grim ghemoet, soo denckend' waer te wis
Dees roest o *Parma* door u swackt verresen is
Breeckt dant voornemen ist so gruwlijck voorghenomen
Ghevreest den blixem daelt en is u overcomen
Wien dat zijn over Heer soo schelms in dienst verlaet
En voor bewesen gunst sent vruchten van zijn haet.
Waer dees Baroenen niet zijns loon de geessel schuldich?
Of straf waerom ghy tart en lockt dees onverdullich:
Siet van dees daghe dat den *Alba* heeft betreen
Dit langh ghedreychde rijck te brenghen over een
Den Coninck tot vergoen de afghestreecken eeren
Met vol vernoech betaelt nae t'grootste *Spaengien* keeren
Wiens kroon my heeft ghegrift in volle last dit Landt
Van doen en laet, vergheef en wraecke in de handt,
Nu sal dees Ziel u selfs t'weeld Neerlants Paert beschreden
Dat aen den Teughel parst een knel van grover leden
Alst Vrouwelijck ghebiet, t'ghebit was veel te sacht
Op glinstert klaere Son verhuyst ghy swarte nacht
Treckt neven d'*Horizont* den *Ocean* ter sijden
Wanneert deur stralent hoeft comt op zijn waghen rijden
't Sacht soet en stil vergeet des sluymer-lusts verteert
Deur d'alderclaersten dagh die ons soo hoogh vereert
Wt Gode wert belast, in recht, ampt, dienst ghebruycken
Aensiend dan groots ghemoed de worm-roof vant ontluyccken
Een Keyserlicke bloem, verstaen 't recht in ghedult
Soo wert de vluchters dan beticht met dese schult
Die'ck roep voor 't groote Hof tot *Brussels* voorste raden
V schijn recht onverwacht, soo comt en wilt verdaden
En set de voet by't steck, u doen noyt *Prince* past
Laet alles voort gheschien wat datter is belast

Hy gheeft Barlemont een winck.

't Verwondert my, waer by lagh u gherechte saecken
De reden daer wy noch van heden t'samen spraecken
Me Vrou dient by u mont noch eenmael opghehaelt
Soo doet dan *Barlemont* g'lijck als u is vertaelt.

BARLAYMONT.

Een meerder heeft 't gebodt soo doent starckt zijn verlanghen
Gaveere sult ghy zijn van s'Conincks naem ghevanghen,

Romero slaet dan aen den Grave die ghevaen
En ghy voorst Admirael moet in ghedulden gaen
Vant overheersch ghebodt

G. van HOORN.

Verheert soo moetmen lijen.

G. van EGMONT.

Hier stuyt ons op de borst o *Prins* u prophecijen

't Sijt-gheweer werdt de Graven afgehaeckt.

Alba was dit vertreck soo nijdich starck belast
Dus int besloten Hof dit Prinslijck bloet aentast
Van 's Coninckx naem, wiens croon noyt van dees ziels aenbinden
Gheraen sy, 't gheen hier nae noch Spaengen sult bevinden.

Ha welt van schant en spijt t'onrecht te volle bee
Mijn opghesteghen bloet tot in de wijde Zee!
Gavere hiers nu proef vant mannelijck bestrijden
Nochtans te onverdient: fy eere-looe tijden!
Soo veel met groot verlies van goedren opghewaecht
Dit *Belgi* tot een Croon zijn Majesteyt gheclaecht
Tot onderhoudt vant goet *Barlaymont* u verschenen
Cier-star, die u gheboodt dat eer de harde steenen
Opbarsten souden t'vast bedolven nae den top,
En deurt ghewelde Sant ons vliegghen veurde cop
O wijse Raetsman van Nassouwen, waerde Heer.

G. van HO.

Dit scharp tweesnijdich swaert, en sult ghy nummermeer
Hels onberoerich hart weerwaerdich doen besteden
De grootste uyt alt Spaensch, alst oyt dees Zielen deden
Welck dijn verwoede crop met anghst en schrick bevaen
G'lijck een verrader vast becinghelt meed te gaen
Ghesneden van een groots, berucht ghe-edelt leven
Doch nummer van der deucht.

G. van EG.

Was u te last ghegheven
Ghy rechters van de tijdt? met ooghen half vervaecht
Ghy't Prinslijck blancke stael bloets schandelijck onthaeckt
Romero, wat ghy doet, bewaert doet vry u heeten,
En dit my strijdtbaer Ziel by Gode onvergheten:
Ha! *Belgi* schreyt nu vry, dees rimpel was ons niet
Als t'woest onweder t'gheen ghy herwaerts over siet
Sal dy der weemoen Pars tijds sufferingh balstuurich
Indrucken vol ghevaers gheteelt en teghen uurich.
Weercaetster die uyt diepst der grijsse golven sproot
Van swarte rijck de Post, ghesuster van de doodt
Hoe vliegghet u kille strenght deur Aders ende Leden
Ghy nergens nut bericht o schaeckster van de vrede,
Nu met ghedult treedt aen *Gavere: Barlaymont*
Volbrenghet u last, ick volgh ghewillich deser stont.

H i r

BARL.

T'is d'Hartochs starck bevel, uyt Koninckx woord' geboden
Ter wil ghevolght,

G. van E G.

Soo doet, en denckt u swaerder nooden:
Dees Graven zijn ghedweegh in handt zijns Majesteyt,
Ghevancklijck ront beset der gaerden meed gheleyt,
Ghesloten soo bewaert, noch voor de dienst ghehouwen
Mijns Koninck die'ck gheen quaet derhalf en sal vertrouwen.

Iuliaen en Romero leyden de Graven ghevanghen.

BARLAYMONT.

Haes op! vuyl is de gront, O *Egmont* gaet vry heen
De Vlaemsche *Gent* opt Slot met sachte sin betreen
Voor wijlge daghen lanck, u barsse moet ontladen,
Daer is voor u gherecht, t'sacht stil en soet vergeet,
Ten hoof voor u gherecht vergeldinx, wreetste wreet
De wijser u ghercht, beperckt deur s'Hemels teycken
Tot aen *Madriel*, den staets vergeldingh om't bereycken
Dijns hoogher Sonnen vlerck, opt afgheschaduwte waen
Der sighteloose coers, daer punt noch teyckens staen,
Daer gheen gheley des Jaers vry Heeren konden wissen
Daer t'noordlicht eerst verhuyst de seven sullen missen
Daer *Sol* en *Luna* eerst becrychden d'*Oceaan*,
Omt voorich Monster van der Manen boven gaen
Eer dat ghy Voerman hadt u glimmich hoeft verstreucken,
Of eerment Lover tal van tintel Starren keecken,
Verwisselster die met een groot gheley ghepraelt
Te boven domineert van wien ghy eerstmael haelt
T'licht dijns vermoghen, t'gheen voor *Phelegon* verdwijnen
Verliest de glorie, alst u glans sal overschijnen.

Even alsoo ghelijckt dit woelich volck ghewis
Wiens schijn vermoghen streckt in wilde duysternis:
T'tweestrijdich, soo verkeert, vervreemt der rechte luyster,
Den thron des werelts oogh, ghy mist en sweeft int duyster,
T'deurstralent morghenlicht is dy door noot ghevaer
Eerst letter wijs gheplant, nu dan wy latent daer
En sal u volghen na beroemde van *Gaveere*
Spoor sacht met lijdsaemheen wat ons den tijdt sal leeren.

LANTMAN.

WEL daer souder meer als ien me speulen, seg ic noch manne Broeders
Salter dus toegaen, schat ick, en sien dat de hoeders
Niet min als diet verraen in groote Muyster
Werden gheschoncken roof, al aes der Tieranny
De Spaengiarts int ghedruys van duysenden of meer
Quamen my juyst int pat ontmoeten met den Heer,
Die opt Casteel te *Gent* sal knaghend legghen droomen

H i v

'T ontroerich volck in stadt soo by de troep ghecomen
Wert sonderlingh ghemort en dapper nae vertelt
Nou gaf ick een paertje om *Broer Pieter*, die doch weynich tijt te velt
Dat ick hem hier had, hy mostme dees saecken wat beduyen

V. HIPPO.

Sie ghy wel dat ghy boven u verstant wilt

LANTM.

Ghy meucht een reys jou Peetje cruyen
Wat nou, hey, seght wel hoe, wats u van dees gheschiet?
Broer Pieter daer by gort waerje mijn ouwer niet
En sooger raet en daet in minst by soeckt te stijven
By gut

V. HIP.

Wat wouje doen?

LANTM.

jou veurje ooren drijven!
'k Gaffer nu weynich om daers al te bierighen moet ghemaect
De Graef byget! 't is wel, en dat gyt bloet verwaect
Des vryheys reyne gunst.

V. HIP.

Nou dus niet buyten maten
't Is duyster Heeren schrift, daers met u niet te praten
Ist met Heeren, quaet verkeeren // die dicht't net // setten
D'rijpste Peeren // eerst begeeren // voor die haer wet // letten.
't Is met u al boeren werck, ghy en weet van dees slaghen niet.

LANTM.

Loof ghy dat *Munnick*? 't salder so bijster daghen niet,
Ghy liecht, ghy bedriecht.

V. HIP.

Al hooch ghenoech dus wachtje.

LANTM.

Geensints, 'k heb over reen, hoort *Domine* ick achtje
Siet dat niet: by gantsch macht ist al de papen buyt?
Ist al ten roof ghestelt? het blijktt by klaer beduyt
Ist al u, dat is mijn.

V. HIP.

Wel hoe, het volle vat ontsteecken?
Hoe dus, siet watje seght, men mach zijn wil niet sprecken
V doen loopt oppet endt, dus mijdt u van't gevaer.
Gaet t'huys, stelt daer int werck u veyle beck te waer
Dit dolle hoofd daer't staet.

LANT-M.

Vant selve Bier, wat meugje snappen,
Daer ghy laest af benevelt waert, dat most icker in lappen,
Dats Bierje Babbaert, wilje wel? so laet ick ons eens scheppen,
Wilje qualijck? Adieu broer *Pieter*, maer ghy mosje wat reppen.

H i j r

V. HYP.

Quaet worden neemt vry aen voor 't heylichst van mijn gheest
Weet je wel watje schelt, en benje niet bevreest
Segt nesch, wien, oft van waer ist u dus voorghemeten?
Ghedenckt de woorden recht.

LANTM.

Al langh, h spits vergheten
Wel kenne wy men caer niet *Heerroom*, meughe buyre niet wat kallen?

V. HIP.

Ghy en zijt wel de sneechste niet, dogh, verlaet ons soo te mallen,
V naeckten, quaemt eens uyt, veel wonders onvermoet.

LANTM.

't Schaet niet, leven en sterven, 't kost ick doet
Set ick op met de Graef, roert ghy hem aen te schanden.

V. HYP.

Voort heen, na huys te kooy, dees domme misverstanden,
En als ghy droncken zijt soo roert my niet meer aen,
Godlose schelder die thien dubbelt hebt misdaen,
Slecht ruw dorp houder dus in volle sadt behouwen,
Vraecht meer als seven wijs gheleerder antwoordt souwen
Voldoen dijn sot behaegh, wilt ghy u in een saeck
Der Landen moeyen wat loopt henen aende kaeck?
Ghy eervergheten die te veel hebt laten stroyen

LANTM.

Harde Vorst schie noot, S. Mathijs salt wel ontdoyen
Ande kaec broer Pieter? dat weet ic vast datge mijn noch niet en gunt,
Ghy neemt de penningh avereghs, kier om daer is ander munt,
Sachtsinnighe Padre H. Vader hoe isset

V. HYP.

V 't werdigh noyt vertrouwt voor anders doen so slisset
Dus onder deck van plomp te vinnigh my ghenaeckt
Ghy zijt van langh ghemerckt een hart dat onvervaeckt
By volle last vermocht sal dy in waen verstoren
O dubbel vals, siet toe:

Vals Hypo. in.

LANTM.

Niet al te wel gheschoren,
Gantsch lijden! soot my speet te sien der poorten uyt,
Veel graven ront beset, dijn godloos spaensch te buyt.
Als Lamren heeft meedooght veel ingheset'nen druckich
Dan hoe nu best ghekalt, en maeck dat weer gheluckich
De eendracht sy in fleur en swijghert hout de kaers,
Deur ken van sonden my de schult al gout en waers,
Ick volgh hem wel by tijts eer quader wert ons deel,
Men can een goet man soms afverghen al te veel
Dan *Domine* en ick zijn twee dat elck verwondert

Ghy voorste Heer deurtrapt, zijt een wat gheltet hondert.

S. van BEYEREN.

Wie sou gelooven? Ach mijn Heer en *Prins*, de vloet
Der voorghebaende deucht sou uyt de grove baren
Opvlieghe teghen roem vant edel groots ghemoet
In trouwde, 't recht te waerd, gheoeffent soo veel jaren.

De glorie overleen, vertreen jae gantsch ontbloot
Vws g'nots, balstuurich, schent, dus met gheslote wanden
Den *Lamorael*, dogh deur toeseggingh alsoo groot
Soo levert my in fleur, de man weer inde handen.

Mijn lief, mijn waerde voocht uyt Vorstelijcke saet
Sabina ongherust deur onvermoede tijdingh
Heeft nae te weynich rusts ghevolcht, en op die staet
Ghestrickt de teedre borst in duysterleije strijdingh.

Belgica, zijse dit wiens trouw bevrijt de schaen
Ghesocht uyt siel-sorgh voort Laurieren van de kroone
Sijn Majesteyt ten best hoe dickmael ist gheraen
O *Egmont* rechter dienst sal Spaengien onrecht loonen.

Hoe heb ick u mijn Heer ghebeden tot verdragh
De hevich hooghmoets ernst te dalen van de ghedachten!
Hoe heb ick langh ghevreest voor een te swaren slagh!
Godt gheef deur ware troost de woorden als becrachten

Dat ghy sult onghemoeyt vry zijn, dogh nu bewaert
Tot breeder vande rest, die voor 't ghenooode streven
Ach schrickel fantasy beroeren weeck gheaert
Vliet henen en verhuyst van hier met angst en beven.

Als nae een ydel waens voorsicht, deur schrick beroert
Een nacht-ghedreych des drooms dees saeck my deet beweghen
In snelle tocht ontwaeckt, werdt voor u wegh ghevoert
Lichtaerdich sonder merck *Gaveere* u versweghen.

't Ghewilde leven lust verselschapt met de prael
Des overvooghts ghebiedt ghegheven doen en laten
O schant-vleck sonder reen in een te droef verhael
Vws trouwe diensts berooft der eer-verachte Staten.

De Raden meed-ghevaen: O *Parma* wat beticht
Deur noodeloose last en al te dwaes vermoeden
Beschuldight ghy de gheen, wats van u aenghericht
Wt enckel vrees wiens Sielsocht Neerlandts lot te hoeden.

Maer dus deur storm ghedruys eens weynigh nu ghewelt
Verjaecht soo groot ghetal, die met *Orangien* vloten
G'lijckt den *Toledo* vars ons al in roeren stelt,
En tercht des g'rechtheyts Son, die hebt in meerder nooden.

†Het kleyne kint soo jonck ghenomen en gherooft
Tot *Leuven*, die ghy schickt nae Spaengien om wat saecken
Van *Buren* jonghe Graef, wat hanght ons over 't hoofd,
Waer sal de flis drancks sae der uytghespaende kaecken.

†*De Grave van Buren.*

H i j r

Ophouden in volnoech eens Goddeloose lust
Min dees versturven eelt, deur schennis als vergheten
Ontroer, o strijdigh woest, hart dat te selden rust
Verdruckte Vrou *Princes* waer hebby ingheseten.

De angst beknelt de gheest de kleyne moet verstuyft
Egmont waer troost tot baet in mijn versufte sinnen.
Wat damp, de leyde tijt beroert opt harte schuyft,
En kanckert 't swacke rif der Beyersche *Vorstinne*.

Ach Hemel stuer my raet, de siele is belast,
Om u, die opt Casteel tot *Gent* zijt droef ghevanghen
Wat ongheval des Eeuws, my aende zeeren tast
Deurvlijmt de banghe borst o lijdelloose dranghen.

Grave van Hooghstaten uyt, gelaerst en gespoort.

G. van HOOGHSTRATEN.

Van *Beyeren me Vrouw*, grootmoghende *Princes*
Liefd-daedster, die u prick noch kille doot vervreesde
Min als gelijk beswaer, zijt hartich trouw vooghdes,
Ick com dus metter ijl, wat Hels gherucht vereesde:
Schoon *Belgicaensche* maecht, juyst werdt mijn Heer ghevaen
Als ick rechts tot aent Hof op weghe was te gaen,
Quam my vant drangich volck de leyde maer bet leeren,
So tijt vereyscht om selfs ras buyten weeghs te keeren,
k'Vertoefd' de laetste uyr deur hoop van grooter loon,
Grijpt moet Ay Vrouwlick licht ontset de sware noon,
Liefd dreef my metter haest tot u en zijt te vreden
Soo haest 't ghehoorent licht comt prachtigh aenghetreden
En dat de swarte nacht haer schuyf behangsel spreet,
Soo vlied ick uytet Lant t'is alles sins ghereet
Stilt u weedmoets gheschrey, hoe sou den Coninck haten
Die eer soo vroom, hoe wel veel tonghen looghen praten
Gaveere zijt te leet, vertrouet nummermeer.

S A B Y N A.

God gheeft, en zy u spoet, *Hooghstraten Graef* en *Heer*
Tot g'luckich wedercomst ons beyder vreuchts beclijven.

G. van HOOGH.

Een anderheuschten danck, *Princes* soo wilt verdrijven
Dees sorgghen ingheart, t'recht heeft dan Hemels cracht
Wiens *Al* bewaer mijn Vrouw, mijn tijdt dient op gheacht.

Hooghstraten in.

S A B Y N A.

De Aert die eer verweent trock leven van de eelt
Eens Vlaensch wethouders, vooghd van soo veel eyghen rijcken
Spalckt op heur weecke huyt, en voor gheschaecte weelt
Sal eer u Cruyvich hooft, de schraele Oever lijcken.

De water Cust deur gaens vol crimmelt by de vaert
Soo heerlijk als ghedient de Steden tot behouwen:
Verwisselt dorre Bos, deucht is doch van gheen waert
V Liefd is overheert, wien sal men meer vertrouwen?

H iij v

Hier stae ick in een strijdt soo swaerlijck nu alleen
O waerde Heer mijn Prins t'sal hoogher hooven tarten
Tot recht ghy Gode tuyght t'gheheym en anders gheen
Welck oyt verciert t'vermoogh ons menschelijke harten.

Voorsaghen met beken opt alderwijst verhoen
Bewarens heylich hof, de Croon van alle Croonen
Soo gheeft almachtich Heer, die menschlijck huns voldoen
De Crans des waere vreedts, wilt alle smaet verschoonen
Des lants gheluckich lot voor tijts gedreychde loonen
Eens wreede *Alba*, diet Godts lasterlijck verteert
Int vier zijns dol ghemoet hoovaerdich en verkeert.

*DUCQ DALBA wandelende met d'Heer BARLAYMONT na buyten, op den dagh so de
achthien Edel-lien onthalst werden, waer onder bey de Batenborgers gestelt waren.*

⁺HA wroeters! wast u dit? u soone sal erkennen
De soete Spaensche aert, en van u afgewennen,
Tot onderhout des quaets by d'inghequeecte spijs,
Leert daer een hoogher les, die naulijcx letter-wijs
Moet van de Vader, die met opgheworpen boeven
Soo eerloos dat noch veel derhalven sal bedroeven:
Becrijcht en heeft ghevelt, soo ons t'gherucht verbreyt
Van *Arenbergh* een vrient u hooghe Majesteyt,
In Vrieslant deurt beleyt *Lod'wijck* dy bedreven
Sal hier noch zijn versoent met veel der Princen leven
Sijt ghy opt vlacke Lant verressen tot de slach.
Ghenoodicht dijns verderf ick com: doch eer ick mach
Vertrecken uyt de Vloer: soo offert voor de schaden
Dat den *Toledo* lust een heete moet te braden,
Aen die als heden zijn van 't leven tot de doot
Verwesen, dus ick gae van alle Liefd ontbloot
Wijt uyt gheschrey des volckx, t'versoeck is gantsch verloren.

⁺Grave van Buyren.

BARLAYMONT.

De Jonghe Baenderheers van *Batenborch* geboren,
Heeft dus 't Gemeent bedruckt te sien in doodes last.
Doch d'uyr is nu verleen,

D. D'ALBA.

Haer schalckt is overrast,
Tot achtien in 'tgetal sal 'tEdel Swaert ontleden,
En eens beginnen wraeck, op d'afghschafte eeden
Vergeten, huns behaegh: de Velt-tocht sal u smarten
Opt ongewaer, comt siet waer u vertroude harten
'tLichaem geoffert wert, voor *Brussel* tot een smaet
Aen een gerechte staeck, dicht langs de buyten straet

H iij r

En wegh der poorten op: Hoe? waer toe wint de schromen
Mijn Coninck sy de eer, waer over is gecomen
Den Hertogh, die op't Kiel t'*Antwerpen* heeft begost
'tCasteel met groot getal van werck-lien, dees verlost
De vrees der nooden, aen u weyffel lichte volcken,
Welckx donder-blas sal ons een breeder Maer vertolcken.
Ras dient rontom, gelijck vermeestert 'theerscheloos
Om toonen en te zijn gerecht de Vooght altoos.
Wilt ghy onwillich volck dijn haper list belegghen
Daer voor heeft dan u Prins niet weynich in te segghen.
Gheoorloft ist met een t'huys *Culenborgh*, dat moet
Geruwineert te gront sal puynen onder voet
Tot een vervloecht ghedenck daer op ter eeren stichten
Een Piramijd des lofs, t'beelt datter sal belichten
Dees welbereyde Oost met lettren tot beken
Vereyscht dees waerd, dats last, daerom ick herwaerts ben
Ghecomen over Zee, den Coninck te vergoeden
Dit half vervreemt berooft in meerder overvloeden
Treet van den *Etna* heen die even vierich brant,
Ick hoor de koude slach snerckt deur de rechters hant
G'lijck den *Tarquino* velt de hoogste koppen neder
Hebt ghij't verbont ghescheurt, t'verbont vernielt u weder
Ghy zijt int veynsen soo licht g'loovich volck onteert
O Neerlant trouws vergeet onsalich omghekeert
Ghedronghen deur den dreygh der vrouwelijcke strijen

t'Gheblaes op weghe.

Dus meer ghecanckert in Vyantsche muysterijen,
V sorgh beteyckens vrees is dan te licht besteet

Bloetdorstig gewelt uyt.

B. GHEWELT.

Haer namen zijn nu voort een tijdeloos vergeet,
Treet *Brussel* uyt de poort, 't bloetoffer vierich smoocken
Veur onghedienden dienst de liefelijcke roocken,
Sijn hoogheyte zy te lof eer langh, besiet de gaerd
By dick gheleerder Krijchs-lants-knechten, om bewaerd
Ghevolght naet s'Heers bevel.

D. D'ALBA.

De seghel des ghemoets, bedaeerde plicht verduldigh
Door toegheloofde trouw, ons groote Coninck schuldigh
By een vruchtbaer behou, van voorbestemt bestel,
Sal by 't voorkomen wraecks verminderen 't ghequel
Nu dits voor vroet begin, wel rijpelijk besloten
Vyt welck de *Laura* u ghetrouwe tijtghenooten
Met glorie 't hoeft omringht, soo sal dan nae verdienst
Aentucken 't vierghemoet wanneer u onghesienst
't Licht waenen roem ghebeckt eens tijdeloos ontdringhen
Nu met ghewilde ernst, soo sult ghy onderlinghen.
Verselschap met een spaensch ghereet hier voor de poort

Nieu regiment, en brengh de Graven ons wiens woort
 Beriep tot breeder proef, soo laetse 't stuck verdaeden
 Vrouw *Belgi* trots gemoet van d'eersucht overlaeden
 Vervreemt een goet geneych deur al te hooghe weelt
 Waer by misgaen vermaeckt u doen van cleyner eelt.

G. van MEGEM met eenighe knechten voort Hof.

Dat vant gheloovert cleet een vonckjen wert vermindert
 Dat van een rechte saeck de voortganck wert verhindert,
 Dat van een goeden boom de tierge weeldt gheschaeckt;
 Blijft in onloon verdelcht, soo ghy de vruchten laeckt
 Eens welbedeelden oogst, van 's Hemels milde gaven
 Soo vruchteloos versuymt en ydel zijn begraven
 Waer alt onwaerdigh aen de Croone voorgheert
 Wiens gulden Scepter 't groot *Hispania* beheert.

Als u int naerst des nachts *Gavere* wert ghesonden
 Een onverwacht bescheyt, en u ghedulde monden
 Besturven bloos corael deurt mercken watter gaens
 De Hertoogh heeft bereyt u trouwe onderdaens
 V grootse moet verhuyst van *Hoorne* sagh verslaghen,
 Dat een bestemde uyr nu aen den derden daghe
 Met een benaut adieu treet in een meerder noot
 En scheyden vande tijdt, deur u ghy kille doot
 Scheurt dijn verbintenis by stemmen overgheven
 Wel onbedacht ghemoet int slijten van u leven
 Weer alle dienst besteet, voor eereeloos vergheet
 Dan hout de sorch bewaecht ghedachtens roeringh breecken.
 Mijn dienaer dat ghy gaet den *Bisschop* selver spreken
 Van *Yper* die so strack spoet met u op de ganck

Dienaer in.

Aen 't huys van *Culenborch*, vertoefme niet soo langh,
 Ick sal inder yl daer op de sael verbeyden.
 G'lijck een beroerens hert van grootsheen t'onderscheyden
 Voor al te swaren saeck beweecht ons meerder pijn
 Dat 't lants ontroerich volck mocht inde stilt zijn
 En werden nau ghewaer den dagh daer toe beschreven
 Die d'laeste zijn sal van der Graven beyder leven.

V. HIPOCRYSIE.

HOe wonder staet de schrick der tijden afghemaelt
 Waer haestich wert by nacht de *Bisschop* om ghehaelt,
 't Is alles om en om vol vrees dit sal u buyghen
 De moeden afgheslooft, jae anders doen betuyghen:
 V huysen siet ghesloopt // die met de *Prins* verloopt
 Als ballingh voor u Coninck // en schijnt met veel verschooningh
 Vergheet u eer gewilt // dat vruchteloos verspilt,
 Soo dat ghy uyt de clau eens wijze Vorst verwaerde
 De geessel uw's berucht, hy die u erf beaerde

Deur Vaderlijcke sorgh, ons Kercke tot behouw
 Ghescheurt soo woest ghy socht, de teyckens vande rouw
 Op d'gheestlijcken staet de drucken boos en quaet,
 Valt anders als u winschen // d'Voorst uyt u grootste *Princen*
 Die endelingh 't gheween // sal brenghen over een,
 Het borgher volck verbaest onkenbaer 'teyghen vande
 't Strafnoodigh is u Crans, de naeburighe Landen,
 Te stroyen 't ingheslorpt ghesopen ketter sop,
 En royen tot verderf veel duysent sielen op
 O neen: Elck *Prins* voorsiet te weren van u palen
 Wiens inghecanckert quaet de moederlijcke salen
 Noyt saghen met medoogh int myden liefdigh aen
 Nu best ick voort de wegh cort zijnde overlaen
 In daghelijckse last ontmoet ick vol bestrijen
 Der nijdelicke pats, om valsche ketterijen,
 Hoe langh salt ongheteert volck blijven even steyl,
 Dat daeghlijcks wert verhart, 't verghelden maeckt de heyl.

**Vertoon des Sterfdaghs Vande Graef van *Egmont* en *Hoorn*. op't
 welck onder elcke veranderingh, dees volgende *Claech-veersen*
 ghesproocken worden.**

HY wien den scepter vrees der Franschen heeft gedweecht
Ghetrouwe Campioen des oorlogs roem gebleven
Wiens vaderlick gemoet t'onlijdlijck heeft beweecht
Laet dus u Tyranny ghedult het stoute leven.
Gavere doen ghy bleeft van Egmont Lamorael
In liefd de Croon ten dienst, verwachtend op ghenade
Gheschiet u s'Prins voorsegh dit jammerlick onthael
Vergheten deucht van vroom ghesleten nutte daden.
Ghy cloecke Admirael der Nederlantsche Zee
't Verwachten op de hoop versteent van mededooghen
Wert lasterlijck gheloont, wat hulp u vrienden bee
De Vorsten moeden zijn nu vloeden voor de ooghen.
Als't Lam verwonnen duyckt onredelijck verheert
Onrechtlijck inde clau van wolven grage beten
Hy kniele voort blancke swaert, den Grave en verneert
U lichaem crijcht de aert u doot is onvergheten.

*Beydt voorste des ghesin, begifticht met de staet
Des ridderlijcke oordt, u Neerlandt veel ghebroken
't Onthou nae levers cracht vergeldens vaste daet
't Geen by't onstaend gerucht sal dubbelt zijn gewroken.*

*Ghewillich offer hadt u droeve borst voor 't lest
't Benaude volck ontset in claerheen van u sterven
Dat deur Trom en gheschrey ghebroken wert tot best
Uw's wreede Alba lust dat niet en cost verwerven
Het Princelijck verschey en Goddeloos bederven.*

*De Nederlandtsche overghebleven Princen onder verbintnisse, legghen in toegeruste wake,
wiens opper hoofd Wilhelm Prince van Oraengien bevest en vercoren wordt, op welke vrije
eenstemminghe verschijnt den Tijd.*

Dit wert vertoont daer op verschijnt den Tijd.

Den T Y D T .

*H*Oe aerdsche dapperheen die blixemt uyt den slinger
En stuyt op't bruyne schilt met dijnen kleynste vingher
V varre over-buur vant swarte Coninckrijk.
Des *Solimans* ghewelt en swerm soo eysschelijck.
D'omheynsels, Tyghers wreet, Jae leeuwen van ghemoede
Daer voor in Godt ghe-eedt, dees helden vanden bloede
En Staten grijs wiens goet en bloet staet vry te pant
Vyt deerelijck besicht vant lieve Vaderlandt.
Aemtocht versturven ziels, bevlijt de dienst ghesworen
Onder dees *Hercules* uyt duytsche stam geboren:
Bedolven slooft u Gheest int al't weemoedich leyt
Breeckt deur een Godlijck stuur dees nieu afgrijslijckheit,
Den Hemel walcht van't quaet deucht sal u doen verwinnen
Siet nae een wijs beleyt soo recht uyt u beginnen,
De waere schickingh en opbouw tot Godes eer
Om slaen 't verwarde rot van *Babilon* ter neer
't Landt Melck-wit alst verwoest rootverwich was ghesteyghert
Tast aen de heylicheen, de heyrtocht ongheweyghert
Met *David*, moedigh grijpt den Vyandt g'loovich aen,
Veel Martelaren bloet heeft u een Heyl'ge baen
Gheopent veur de stoel, waer alle scepters knielen
Den Vader die u helmt cant groote wel vernielen.

*B*Elgicas wond'ren schrickt de aengeboren heen
Int tranen vloedigh bat behalven 't onverleen,
Dat onder 't breede ront tijds tijden teelt verduystert
Staegh nae hun uyr ghestelt en tijdt der baringh luystert,

I j r

Ay soete Borgher nu in vreemde *Cluysen* leert
Den naem vergrooten wiens ghesicht u heeft gheweert
Van soo een Godloos helt, welcks lof onloflijk strevelt
En leyt voor hel en doodt al knarrende en wrevelt,
T'verdelcht mijn sachte schuur volspoedicht met der vlucht,
Daer ick mijn setel baen juyst tusschen aert en lucht
Int vochtich swerck omringht *Olimps* ghemarmer straeten
Schuyfheuvels voor de *Sons* aemtochtich vocht ghelaten
Den sluymer *Titan* nae een middachs heete strael
Becrullen t'suyder ront de borght van *Phebi* sael
En als vergheten sie dees ysre eeuwe woelen
In strijts vervloecte brant, die niet is om vercoelen,
Dael neder deur dit vreemt o kleyne Lant van u
Gheleden tot een troost, soo merckt dan voort van nu
Besiet my rechtlijck aen, dees adem sal u spijsen,
Wt t'Goddelijck gheheym, de waere Haven wijsen
De slommer dijns verstants wert vierich wil ghemoet
Als ghy om hooghe recht de Lancy met de hoet
Diet al in alles is my tijdt int wesen stelde,
Die eenich Bouheer was en voeder op den velde,
Versterckt u deur dees mont mijn lippen vloyen geur
Becrachtighen den glamt uws graghe tochten deur:
O dan verwanckelt noch buycht u gheen *Baal* onder,
Maer trouwt vertrouwens trou die d'alghevesde donder
Wt t'midts zijns Palmen hant stort over s Hemels vloer
Besagh t'van noot volstreen opt hoogst Godlijck beroer
Met zijn *Hebreen* nae langh verstrengde slavernijen
Een vet beloofde wey u erflijck toe te wijen
Het bolle *Hollant* dat *Visrijcke Maes* en *Rijn*
Omarmt daer sal u rust en schoonste *Gosen* zijn
De *Babiloonsche* knel ghevancklijck soo veel Jaren
Sal zijn de gront waer op ghy haeren sult vergaren
Van u Vyanden hoeft; siet hier deur Godt ghestelt
Een *Machabeus* borst een Leeuwe op den veldt
Van *Juda*: dus siet op ghy *Batavieren* moedich
Treckt teghen d'*Antiochs* bloetgieren die verwoedich
Verhonghert zijn op u onnoosel harts ghespan:
En na de tijdt als ick ter hoogher Hemel an
Int midden afganghaelt ter halver Son ghemeten
Niet licht yets openbaer: Soo suldy naemaels weten
Ghelovich Christen volck hoe lief u Gode vrijt
Als ghy verdartelt op u Goude vrije tijdt
Als u kint onghequeect deur weelt nau kent zijn selven
Als d'yver vant verleen men Hoovaerd siet bedelven
Als vrede bloeyt opt schoonst nae langh vervarste drangh
T'gheen Jaer op Jaer u heeft benadert even strangh

Denckt dan heyr helden waert en vroom nacomelingen
 Wat u Heer Vaders eerst diet soo in noot aenvinghen
 Meer parste als de licht gheveerde gheest van dy
 Diet noodigh goet verdelght in snoode guytery
 Dan wert u sorgh'lijckst te bewaeren Godes vreesse,
 Hy die u Heylant is mocht voort u hulper wesen:
 De Huys-heer des ghewins gherechte deel int slodt
 T'erkennen 't spaerwaerd' en ghebogen voor de Godt
 Die zijn gheliefde schaer leydt deur d'*Arabys* golven,
 Waer onder dat een *Nyls* Croondrager wert bedolven
 Deur sonde viel al g'lijck 't groot *Ninive* te gront
 Tot puynen opghehoopt 'tgheen dat gheweldich stont
 Soo spieghelt int begin: o wijsgier acht noyt ledigh,
 Hoe swaer oyt was ziels pars al quaemt u naermaels vredig
 Looft dien op't hoogh verwelf de gulde saelen spant
 En spalckt de groote zee met leden omgherant
 Van daer den *Horizont* verthoont de morggen randen
 Tot over 't wyde dal by afgelopen stranden
 Op 't grijs asure velt Vrouw *Hesperus* ontmoet
 Als langs de vochte plas u *Luna* 'thooft begroet
 Vergheet lichtvaerdigh niet o Neerlandt die Vriendinne
 Wien veurt verdruckte volck in noot deur reyne minne
 Haer Bruydegom omhelst en toont een open borst,
 G'lijck als den *Pellicaen*, wanneer haer Jonghen dorst:
 Tijdt hanght u over 't hooft veel vyantlijke strijden
 Eer ghy so grooten Vorst sult brenghen u ter zijden
 So min zijns stoute moets u wercklien ande wal
 Dat die u kind'ren noemt u mannen achten sal,
 Dat die u nu bespot met Vossen veur te jaghen
 Ghenoech mocht vinden noch voor reddingh zijns en magen
 Die u bloet schandigh eyscht en tart voor snoode schent
 Deur dijn manhaft, u weer voor vrije landen kent
 Dat dies zijn groote Croon moet teghen 't roernest spelen
 Deur voorsicht wert gheleyt recht met u 't rijck te deelen
 O wonder deelt wat haelt ghy *Spaengien* in so waert
 Deur 't Godloos monster dwanck een tweed *Troyaensche* paert
 Selfs opgheworpen by u Gheesteloose *Vliesen*,
 Verwaent int groots sal dy de setel doen verliesen
 Dit volckrijck Neerlant: segh ick eergiers helden, jae
 Langh heugers tot vergelt der Vaderlijke schae
 Aen hun voorouders diet rechtvaerdigh wilden vryen
 Siet Hollant 't laegh dat sich uyt kleyne visscherijen
 Van *Bato* stelt nu heeft deur Gods regeringh me
 Verover't menich wel bewoonde schoone Ste
 En steyghert teghent Oost, in meerder t'haerder spoeden
 Met vloten op de rugh der *Oceaensche* vloeden

I i j r

Nieu vintsels porren aen ontsien van landt en stadt
Vercieren met de roem haer wel gheseghent schat
Seer trou hun overheers, doen rechte daeden blincken,
Dit suldy voor ghenoech aennemen en ghedincken
Voor veel der Eeuwen dat dijn draf vergaet te niet
Dijn een'ge glorie wart, en noodigh is gheschiet
Om uyt den *Diensthuy*s uw's ghedwonghen moets onheylich
Te leven, dies de strijts vervolgingh bet onveylich
Keert met ghenoeghen 't hooft, u schermheer siet nae wins
Ghy recht vercoren hebt *Wilhelmo* uwen *Prins*
Vyt d'huyse van *Nassou* erfheere op *Orangien*
Behoeder uwer thuyn, teghent vernielent *Spaengien*.
Adolf leyt, *Lodewijck*, 't huys van *Brederoode* staet
Graef vanden *Bergh d' Marquis* en *Grave* van *Hooghstraet*
Mansvelt van *Culenborgh* de Graven in verdraghen
Die door de vrijheyts crans nu staele leden draghen
Aen tempel recht waer dat *Bellona* sal te wraeck
V rechten seghes palm der Vaderlijcke saeck.
Vyt *Nassou* dubbel heyl verwacht deur 's Hemels gaven
Op d'onvergheten moort tot *Brussel* heen begraven
En of dick 't wreet verargh, verraets soo schelms berooft
Een *Borgh*, vertrouwt te meer op alder *Princen* hooft,
Die by gherechte pleyt verwint en hout victorie,
Deur een uytspuytend loot, die voor veel eeusw memorie
De Vorstelijcke deucht niet min zijn eyghenschap
Noch achter treden stout de Princelijcke stap.
Dus hier op zijt ghetroot *Batavia* niet swacker
Maeckt't laest herdencken dy tot *Brussel* met versaegh,
Dat erft den *Lauwer* op ghehelmt u *Hollants Haegh*:
Hy die tot drijwerf heeft het *Fransche* rijck doen beven
Liet deur een snoo Tiran onnoosel 't stoute leven,
Onschuldigh veur een al te trouwe dienst *Vassael*
Gaveere moedigh *Prins*, van *Egmont Lamorael*.
En ghy o *Admirael* deur 't g'welts rumoer ontdrongen
Vyt noodes bort'len dijns ziels claechelijcke tonghen
Van Trommels en ghetier, ghy baenderheeren kloeck
Vyt *Batenborch*; ghy dwonght, uw's Godtvergheten vloeck
Tholedo; daer toe deet. de sestien Edelinghen
Op 't Paerde Velt in noot een droevich clagh-liet singhen,
O wreetheyts gruwel, dier uyt *Roomsch* list, macht ons sijt
Des Lants gesworen smaet van staet en volcken nijt,
Hebt ghy niet 's Coninckx soon vermoordet en verslonden?
De Vroomste Vorsten die legieten zijn ghesonden
Vyt cracht des droeve eeusw, tgheen aende voetbanck schreyt
Clagh tranen Godt beweeght, nu deur ghenadicheyte

G'lijk mits int even wick der Sonnen recht u clærheyt,
 En stuurt der tijden tijdt te duyden metter waerheyt
 't Gheen onghelooflijck scheen, volspoedight: Dus ghy Rijcks
 Ghedeelde staet siet op en ant onmoghelijcks
 Slaet klauwen aende want ghy blixems onder't vechten
 Ghy Oorloghs-gruwlen om Godt *Mars* een beeldt te rechten
 Voorsichtich kleyn ghesin groot werdt u aenhangh noch
 Daer niets op hechten sal noch wreetheyt noch bedroch,
 Al is u Zee-Godt selfs van *Hoorn-Graef* verslaghen
 Ghy sult 't ontsich der vloen *Neptuni* Croone draghen,
 Als wolcken deur de locht heen streven op de Ree
 En dwinghen 't Moorsche landt, ghy vooghden vande Zee
 Gheen t'saem gheschraepde list noch vreemt verbondt sal schaerden
 V Eendrachts-bintsel, noch't ghebrijs van veel Spaengaerden
 Noch dubbel-loogh deurtrapt, van die u schijnen vreucht
Nassouwe zy u roep, niets overtreft de deught,
 Die langhs de blauwe rugh der vloeden schrickt u dwinghers
 En aen de Westerkant maeckt hier de kleynste singhers,
 Den stam die int ghestaelt van my staet vast ghegrift
 Deur ware schickingh Godts en eeuwich heyl begift,
 Sullen van't Oost tot West, soo wijt de *Globe* spande
 Van Noort ten Suyden weer hem vruchten alle Landen,
 En u o kleyn ghedeelt doen kennen voor Manhaft,
 Die laet't ghedenckwaert werck 't Lant d'eer, u lichaem 't graft
 En't leven vol ghenoech hebt Princelijck ghequeten
 Op d'onversturven moort uws Ouders onvergheten:
 Dus aertsche wondren slaet de handen aent gheweer,
 t'Is al ontworstelt daer's vertrouwens tijdt gheen meer,
 V bintnis zy in Godt, wiens heyl u socht te baenen
 Een wel ghesehent spoor: Soo keert u vyants vaenen
 En 't opghesworen, leyt u soete Borgher hart
 Te voeden zijns ghenoech, en wrevelighe smart,
 Den *Alba* treckt ghereet // int Nederlandt te vallen
 Nu recht nu vast gheeedt // den standert onder allen,
 Voor 't vast gheheyde Lof, van s'Hemels clare licht
 Die u, een *Monarchi* des vruchtbaer leven sticht,
 Dat noyt gheen roem verrijckt van stout gheweldich roemen,
 Van vry ghestreden Eelt, sal u *Batavi* noemen:
 Die doet t'Gods eere recht welck u volstandigh vrijt,
 En schenckt u nae't verdruck de loon der gouden tijdt:
 Verdartelt nummer soo als wars verwaende Christen
 Tot strijts onheylghe vrock, om noodloos bitsich twisten
 Ick gae en vliegh int midts der Sonnen reyse heen
 Ghedenckt tijt't s'Hemels eer, alst g'luckich verleen

Den Tijdt gaet in.

't Besluyt.

HET *Belgi* Treurspel is verschenen op tijds baen,
De heyren trecken op nu gaettet strijden aen:
Nae tijdt deur Godts gheheym u allen deed verclaren
Heeft Nederlandt omringht gheleden veertich jaren,
Soo u t'ongaren woest, en *s'Princen* noot bewijst
Ghedwonghen veur de doot, haer goude Son die rijst
Dus Borgherlijck ghesin, lust dreef my pen te schrijven
't Voldaen soo dubbel fout daer teghen 't bloedigh drijven
De wreetst der Sielen ent rechtvaerdigh teghenweer
V Hollants wapen-school ghesticht van menich Heer,
Dat nu in stille bandt by b'eedicht *Prins* vertrouwen
Voor twaelf jaers verdragh te campen op sal houwen:
Godt sterck hem die ter heyl hier nader 't lot beschreef
Deur kunst en ijver alst ons te verhalen dreef,
Hier meed' Godt spaer u 't saem duyct al ten best de claerhey
Van g'offert 't Ziel wel eens, ghetrouw en *Mint de waerhey*t.

*Bemint de Waerhey*t.

Eynde.